DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes / Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,660 — Barcelona: Dijous 9 de maig de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: St. Gregori Nacienoé, bis., doct. y conf.
Sant de demà: St. Antonino de Florencia, arq. y cf.—**Quaranta Hores:** A la iglesia de Sta. Madrona (carrer Calabria).—Hores d'exposició: De les sis del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de María:** Imatge del Purissim Cor de María, a St. Just.—**Demà:** Nostra Sra. de l'Ajuda, a sa iglesia priv., o de la Bonanova, a St. Agustí.—**Misses d'avuy:** St. Gregori Nacienoé, bis., conf. y dr., c. blanch.—**La de demà:** Octava de la Invenció de la Sta. Creu, c. vermell.—**Adoració nocturna:** Avuy, dia 9. Torn del Sagrat Cor de Jesús.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 8 de maig
HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí y 4 tarda.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 772'14; 769'71.—Temperatures: Màxima, 28'6 sol; 26'5 ombra.—Mínima: 15'8; ombra: 12'2 reflector.—Temperatura a la ombra: 22'0; 22'4.—Pluja a les 24 hores: 0'00.—Aigua evaporada en milímetres: 2'82.—Graus d'humitat: 68; 66.—Direcció del vent: O. S. O.; S. S. E.—Velocitat del vent: 156 km.—Estat del cel: seré.—Núvols. Classes: C. K.—Cantitat: 0'2; 0'3.
Sortida del sol: 4'45.—Posta: 6'55.—Sortida de la lluna: 2'13 m.—Posta: 11'14 m.

Higiene y Bellesa de la Dòna
s'obté ab la
Crema Baró y Blanco Esmalte Baró
De venda: Lafont, Vidal y Ribas; Turell, Salmerón, 112, Gracia; y principals perfumeríes

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de **CIMENT ARMAT** ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipòsits, Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Futurs de cotó A. Gabarró García, — Lauria, 33. Telèfon 2.691. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls

L'Advocat don Joan Maluquer y Viladot ha trasladat son domicili al carrer de Córcega, 413, pral. (entre Girona y Bailén), y son despatx a la Plassa Beat Oriol, 10, entressol.

T. Carreras y Artan ha trasladat el seu despatx d'advocat a la mateixa Rambla de Catalunya, 24, 1.er (entre Granvía y Diputació).

Màquines d'escriure d'ocasió de varis sistemes, ab garantía, desde 50 Ptes.
CARRER DE BALMES, NUM. 7.

Ferro-carril d'Orleans

La Companyia dels Camins de Ferro de París a Orleans avisa al públich que la **Guia Ilustrada** de la seva xarxa pera l'hivern 1910-11 se troba en venda actualment a les biblioteques de les seves estacions, als seus despatxos de París y a les principals agencies de viatges, al preu de 30 céntims de franch.

També s'adressa franch a domicili, contra l'envío de 50 céntims de franch en segells de correus, a la «Administration Centrale, I, Place Valhubert, Bureau de Trafich-Voyageurs, París, (XIII.er)».

Aquesta **Guia** té més de 320 pàgines ilustrades ab infinitat de gravats. Además, alguns plànols y cartes, ab els datos més útils pera'l viatger, com son: Descripció dels indrets y llochs d'excursions per la **Turena**, per la **Auvernia**, per la **Bretanya** y pel Centre de França, aixís com els horaris dels trens, principals combinacions de tarifes, etc., etc.

PEUGEOT
250 pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª-Aragó, 239 al 245

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. Vies urinaries y sa cirurgía. Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 12

ESTÓMAGO
Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. **Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la**
DISPEPSIA
las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorídria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime **los cólicos, quita la diarrea y disentería, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos,** el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. **Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.**
De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto á quien lo pida.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Una Receta simple y fácil para tener niños robustos y buenos de salud es de darles la Harina lacteada Nestlé el mejor sustituto de la leche materna.

Dr. Serrallach Vies urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 3

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fàbrica a Sans

PODER JUDICIAL

Lo del "Ratón Pelao".

Una altra vegada ens ha ofert el Parlament d'Espanya l'espectacle repugnant y trivial dels seus bizantinismes. Els interessos de política menuda, els personalismes, les enveges y'ls odis africans, han donat estat parlamentari a un tema gairebé folklòrich.

El caciquisme exercit per una familia a la provincia de Córdoba, el trasbals coaccionador de la magistratura, les censurables lenitats dels funcionaris de l'administració de justicia, poden y han de ser, si existeixen, severament condempnats, y adhuc motiu justificadíssim per plantejar una acusació parlamentaria que, sense reposarse ni entretenirse en aquest motiu més temps del necessari, aixequi la discusió a més altes esferes, a les esferes dignes d'un parlament, a les úniques esferes hont poden concretarse acorts d'utilitat pel país, purificadors de tota corrupció administrativa.

Però els que iniciaren l'altre día el tema del «Ratón Pelao», gairebé tots els que han contribuit a explotarlo, no han fet altra cosa que provocar un episodi molt semblant al que tractaven de depurar. Cada actor, cada fiscal s'hi movía empès per petites ambicions personals o partidistes; el despit del insignificant senyor Gasset; la dería sistemàticament negativa y esvalotadora de la meitat republicana que no compartex dalint-se'n, els favoritismes governamentals; l'esma, purament instintiva, dels ministres de sortir del mal pas, de salvar la seva situació personal... Els uns comptaven ab l'esperit de maledicencia que fà extremir l'opinió, ab explotar l'athvich mal pensar del públich, que taca de fanch les honorabilitats més indiscutibles; els altres comptaven ab la frivolitat y poca durada d'aquestes atronadores tempestats polítiques y's limitaven a preservarse del primer ruixat.

Ningú ha tinguda la noblesa de plantejar la qüestió veritable: la restauració de la justicia; ningú—car tots son culpables de la corruptela—ha tinguda la gosadía de treure de l'anècdota vulgar l'única consequencia pràctica y racional.

¡Y tan necessaria com es la vindicació del poder judicial! L'un dia son les turbes ferrouxistes y la feblesa d'uns jurats les que deixen impune l'atentat de Hostafranchs, un altre dia son les conxorxes misterioses les qui tornen els instruments de demolició social d'un ajusticiat als hereus y continuadors de la seva obra, avuy es en Canalejas qui, del ministeri de Gracia y Justicia estant, ab un impudich desembràs ha jubilat la més enlairada magistratura y ha refet un Tribunal Suprem al seu gust y en profit dels seus amichs de la carrera judicial, suara es l'Audiencia de Barcelona la qui pateix la pressió material o moral del cacich de torn o del nepotisme velat, temps enrera eren la por, la covardía del Govern la qui llensava al carrer als autors d'un atentat criminal y abominable contra la més alta institució del Estat, y en totes ocasions la prempsa intensifica l'obra desmoralisadora...

Ningú, perque tots se n'aprofiten, vol dir la primera paraula y reclamar l'independencia «real» dels Tribunals de Justicia. Tots els nostres polítichs, fills del doctrinarisme lliberal y passat de moda, admeten teòricament la proverbial separació dels poders del Estat, la consegució da trifurcació del poder segons l'especialitat de ses funcions. Però en la pràctica, semblant doctrina, constitueix una cruel irrisió. Tothom sab l'esclavitut en que rauen els qui tenen l'augusta missió d'administrar justicia, la mesquinesa y l'insuficiencia de llurs honoraris, llur oprobiosa dependencia del ministeri de Gracia y Justicia y de l'anònima omnipotencia caciquista, com la gallejada inamovilitat es una vil falornia, com la porta del favor dona accès al escalafó, com el Jurat constitueix un dret «per força», com la barreja pertorbadora de lo civil y lo criminal, disloca la personalitat científica dels magistrats, la degradació—tan fàcilment esmenable—de cert personal de moltes escribaníes—...

No, no'n tenen pas la major culpa els funcionaris del poder judicial de la mala organització y del mal funcionament d'aquest; no'n tenen la culpa del abstencionisme dels ciutadans, de l'incuria dels polítichs, de la mala fé partidista.

Però ¿quines iniciatives podem esperar, en aquest ram, d'un Parlament y d'un Govern que tendeixen cada día més a convertir totes les més nobles missions socials en un escalafó de funcionaris mediocres, uniformes y servils? ¿Què podem esperar dels qui centralitzen les oposicions a notaries y estableixen un torn, entre aquestes, que iguala les nulitats ab les eminencies y que lliga la facultat d'elecció del públich; dels qui suprimeixen, rezelosos de tota limitació, l'Estat Major Central del ministeri de la Guerra; que procuren convertir el professorat y les escoles primaries en una plantilla d'agents del sectarisme polítich?

Al Dia

El símbol

L'afició torera ha tingut una pensada. A Espanya hi hà monuments a sabis, a heroes, a martres, a homes richs, a reys, a poetes, a benfactors de la humanitat, a fets gloriosos; però no hi hà un monument simbòlich del «nervi nacional». L'afició torera l'ha trobat: anem a alsar un monument a n'en «Lagartijo», tot esperant que algú proposi el den «Frascuelo».

No hi hà hagut, realment, home més popular, més enlairat per l'aplaudiment y l'ovació, que'l torero cordobès. A Còrdoba trobareu probablement algú que no sabrà qui era don Gonçal de Córdoba, el Gran Capità dels Reys Catòlichs, y molts que ignoren que hagi existit Sèneca, però no hi hà ningú que desconeixi els més petits detalls de la vida den «Lagartijo». Un monument al vencedor de Granada y de Italia, o al mestre de Neró, no diría rès als cordobesos ni a la majoría dels espanyols; però un monument a n'en Lagartijo els recordarà mitg sigle de glories, els enorgullirà de sa niçaga. Y ab rahó: del Gran Capità y del filosoph, ¿què'n queda? ¿Què representen, ara com ara, a Espanya? Rès. En Lagartijo sí; en Lagartijo es un símbol social, com el «Ratón Pelao» fóra un símbol polítich. No estaríen malament els dos monuments, l'un enfront de l'altre.

Aixís, passats anys, quan els extrangers enamorats de la Espanya pintoresca visitessin les Andalusíes y preguntessin la rahó del retràs d'Espanya, se'ls podría ensenyar els dos monuments y dirlos:—Aquí la teniu feta marbre: heusaquí el símbol.—

POL.

Cròniques parlamentaries

Desde la Tribuna

Madrid, 7 de maig.

El debat polítich, iniciat pel senyor Miró en nom y representació de la minoría de conjunció republicana socialista, comensa ab molta fredor. Pochs diputats en els escons; els dels ministerials van omplintse després. A mida que van prenent seyent els parroquians del Congrés, s'adonen de que'ls més significats canalejistes no ocupen els llochs de costum, sinó que s'escampen per tots els banchs. Es una maniobra del quefe de la «claque» ministerial. El senyor Canalejas no està massa content del final del debat de l'acta de Cabra: diu que va notarse molt que'ls aplaudiments al seu desgraciat discurs no eren generals; hi havíen grupus compactes que aplaudíen, y altres, de moretistes y gassetistes, que restaven indiferents. Y el quefe de «claque» ha disposat que'ls incondicionals se barregessin ab els dubtosos, pera que la ovació preparada al senyor Canalejas semblés de tota la majoría. Ja no més faltava això pera que tot fos aquí pas de comedia.

He escoltat varies vegades al senyor Miró y may l'he sentit tan eloqüent com ara. Correcte de paraula, intencionat, dur en l'atach; el seu discurs mereixía, sobre tot dels seus companys de minoría, una major atenció. Ab tot, el discurs del jove diputat català no ha fet més efecte que donar lloch a unes quantes paragrafades d'oratoria brillant y de «pose» parlamentaria del senyor Canalejas ovacionades per la majoría, convenientment distribuida y «intercalada», ratificada al final per una passada de «referendum» davant del banch blau.

Y es que aquests debats polítichs, aquests discursos enciclopèdichs ab excursions històriques; aquests rercets de totes les coses fetes y de totes les oblidades, ja no fan efecte: se n'ha abusat massa; son música celestial. Semblen d'oposició rabiosa y no son rès perque's perden en la mentida de la Cambra y reboten inofensius contra les testes de la majoría, endurides per l'instint de conservació o s'esvaixen en la indiferencia de la opinió pública. Jo crech que avuy la oposició no deu ferse aixís: anys y anys de fets han demostrat que'ls debats aquests no produeixen cap efecte. Pot ferse un atach general, envoltant y tot; però deu cercarse sempre la part flaca del enemich y embestir principalment contra d'ella: lo altre vé després que se l'ha derrotat en un punt concret, ben estudiat, ben argumentat, ben servit de proves.

Seguir el sistema dels vells debats polítichs que havien servit pera exposar ideas contra ideas y fer programes de Govern, es, senzillament anar a un torneig d'oratoria. Y en aquests torneigs el senyor Canalejas es un campió molt fort. Com que tot ell no es més que un compost de retòriques!

Contrasta la fredor dels republicans —ab tot y estar arma al braç pera la obstrucció que vol dir entusiasme y calor— ab el zel de la part de la majoría més adicta al senyor Canalejas. Al final de la oració rebuscada y artificiosa, a voltes paradoxal y sempre conceptuosa, del senyor Canalejas, semblava que aquest hagués salvat la patria d'algún mal molt gros. Aixís estava tan satisfet al vespre, sonrient les delicioses broderíes de la Borelli en la rellisosa comedia den Lavedan «Nouveau jeu», que feyen enrogir les dames y damiseles que omplíen el teatre de la Comedia.

Veurem si el debat, com diuen aquí, s'enlaira. El senyor Canalejas, com el campió que fereix ab la llança l'escut del enemich que esculleix per combatre, va trucar fort a n'en Melquiades Alvarez que en aquells moments devía venir a Madrid desde'l míting de Baracaldo—que aquí ja l'han batejat ab el nom de «Míting de yaya cardoh»—Son molts els qui ja paladejen per endavant la embestida de les dúes eloqüencies; jo crech que no arribarà la sanch al riu.

Si haguéssin de creure als maliciosos, endríem el debat actual com un altre aspecte de la eterna conjura contra en Canalejas. Se diu per aquí que la minoría conjuncionista—o part d'ella—treballa per compte den Romanones; que hi hà conxorxes entre aquest y certs republicans oposades a les den Canalejas ab els radicals; que, quan més apartats semblen de la Monarquía certs prohoms del republicanisme, més s'hi acosten, aspirant a la formació d'un bloch demòcrata, trusista, que liquidi el partit lliberal.

X. Y. Z.

QÜESTIÓ LITERARIA

¿Què ha passat ab el discurs presidencial dels Jochs?

Veusaquí els paragrafs del Discurs del Doctor Vogel que han sofert adulteració:

VERSIÓ ORIGINAL

Tercer paragraf del discurs:

Mes encomanantsem el vostre entusiasme y arrebassantme l'esperansa a majors altures, vaig concebre un conubi del Geni alemany palesat en el tresor de sa llenga, ab l'ànima catalana que veya maldar pera palesar el seu en un esplet de flors y fruits, que si no era encara ornament digne «de la Benplantada», devía fer enrogir a qui, vell y tot, aspirés, anque no fos a un cap de dit de la seva mà, que's deya ser més grega que tudesca.

Quart paragraf:

¿Còm han pogut, no més un segle més tart, sortir de tos flanchs esllanguits Lessing y Goethe, Kant y Beethoven, Gorres y Bismarck? ¿Y còm goses ara mateix, érm de gracia y xóp de tècnica y socialisme, dalirte pera besar l'ungla rosada del dit més petit «de la Benplantada»?

Y. més lluny:

«Sembles un jovenet, tú, qui ja tens els polsos nevats, ab aitals fogositats d'enamorat y esperances de minyó aixelebrat. ¿Creus tú que jo no sàpigui quan fluixos son encara'ls fonaments hont reposen? No cal pas que m'enrahonis de la Mancomunitat, de la Generalitat ni dels Estudis Catalans ni de mil coses d'allò més lloables y esperansadores, ni d'un estol d'homes, artistes, arquitectes, poetes, negociants y mestres d'estudi, «aplegats en amiguévola rivalitat entorn de la Ben Plantada»; coses y homes, que jo'n tinch noves lo mateix o millor que tú.

Y en el paragraf darrer:

el conflicte es la vida; aquell día que l'esperit de Catalunya s'hagi escampat per tot arreu d'Espanya: jo, va concloure'l Geni vell de l'Alemanya, alsaré mes mans sobre de Catalunya la Ben Plantada, pera benehir, pas cap conubi ni ab mi ni ab cap altre Geni de rassa estranya, sino per ungirla ab el crisma de la humanitat, pera esposa-verge del Geni de l'Iberia.

VERSIÓ OFICIOSA

Mes, encomanafsem el vostre entusiasme y arrebassantme la esperança a majors altures, vaig concebre un conubi del Geni alemany palesat en el tresor de la llengua, ab l'ànima catalana que veya maldar pera palesar el seu en un esplet de flors y fruits, que si no era encara ornament digne de «tan xamosa noya», devía fer enrogir a qui, vell y tot, aspirés, anch que no fos a un cap de dit de la seva mà, que's deya ser més grega que tudesca..

¿Còm han pogut, no més un segle més tart, sortir de tos flanchs esllanguits Lessing y Goete, Kant y Beethoven, Görres y Bismarck? ¿Y còm goses ara mateix, erm de gracia y xop de tècnica y socialisme, dalirte pera besar l'ungla rosada del dit més petit DE LA PUBILLA MES PROMETEDORA DEL MON SENCER?

«Sembles un jovenet, tú, que ja tens els polsos nevats, ab aitals fogositats d'enamorat y esperances de minyó aixelebrat. ¿Creus tú que jo no sàpigui quan flachs son encara'ls fonaments hont reposen? No cal pas que m'enraonis de la Mancomuntait, de la Generalitat, ni dels Estudis Catalans, ni del Institut pera la Cultura de la Dòna, ni del Centre Autonomista de Dependents del Comers y de la Industria, ni del benemèrit Excursionista, ni dels triomfs del Orfeó Català, ni de mil coses d'allò més lloables y esperansadores, ni d'un estol de homes, artistes, arquitectes, poetes, negociants y mestres d'estudi, «aplegats en amiguèvola rivalitat entorn de la Catalunya «Florida», coses y homes que jo en tinch noves lo mateix o millor que tú.

aquell día que l'esperit de Catalunya se hagi escampat per tot arreu d'Espanya, jo—va concloure'l Geni vell d'Alemanya—aixecaré mes mans sobre de la Catalunya «Granada», pera beneir, pas cap conubi ni ab mi ni ab cap altre geni de raça extranya, sinó per ungirla, ab el crisma de l'humanitat, pera esposa-verge del Geni de l'Iberia.»

Però poch importa, en resum, el detall del número de vegades que'l nom aparegués; lo important es que la Ben Plantada era en la versió original un dels personatges simbòlichs, l'encarament dels quals constitueix l'objecte del discurs. Lo important ara es que se sàpiga qui ha volgut portar devant un extranger y un hoste la ressó de nostres passions.

***

El doctor Vogel sortí ans d'ahir de Barcelona, en direcció a Vich, en hora molt matinal, abans de poder informarse de la noticia dels diaris del matí. S'esperava pera ahir el seu retorn y pera molt aviat la seva contesta.

***

En «El Poble Català» d'ahir matí s'hi llegeixen aquestes paraules:

«El fet clar, tangible, que no pot tenir versions distintes com un discurs presidencial es l'enemiga implacable a l'Ors, aqueixa persecució de vells y joves, sobre tot dels vells, a la forta personalitat del glosador, perque marxa fòra de tot remat, perque creix, perque crida ¡jo! patriciament. Ja ho sé que la vida es això, la lluita entre les personalitats fortes y la massa amorfa o les personalitats mediocres. La multitut crida: ¡agafeulo y aixafeulo! també l'envejós, el que té por de la competencia, el cor plebeu, la ruintat moral, els que criden l'alto per més de que'l pròxim vagi a la vanguardia».

En «La Publicidad», el senyor Marquina dona la següent versió del fet:

«Será, pues, fuerza, insistir duramente para poner las cosas muy en su punto. Y como no estoy dispuesto á tolerar que se intente una tergiversación de los hechos, y como, por otra parte, comprendo que habría de serle al doctor Vogel, primera víctima del suceso, muy doloroso declarar la verdad de los hechos, voy á hacerlo yo, para evitar así ambas cosas.

El doctor Vogel, demasiado modesto, suplicó que se le corrigiera su discurso para subsanar las faltas contra el «léxico» o contra la «sintaxis» que hubieran podido escaparse á hombre que como él había escrito en una lengua que, aun conociéndola á fondo, no era la suya. Y....»

"Office Central des Nationalités"

Entre les moltes institucions y entitats que sovint naixen en aquest París hont n'hi hà tantes, una sobre totes m'ha cridat poderosament l'atenció y he cregut un dever l'estudiarla, per lo que pogués interessar a la nostra Catalunya. Me refereixo al «Office Central des Nationalités», entitat nascuda fà poch temps, concebuda en principi al escalf de les sessions del primer Congrés universal de Races celebrat a Londres la darrera anyada y ja més definida, després de les primeres conferencies, d'aquesta série, que tenint per objecte «Estudis sobre les tendencies autonomistes en l'Europa contemporànea», se venen donant a l'«Ecole de Hautes Etudes Sociales» baix la direcció de Mr. Seignobos, un dels professors més ilustres que honoren la Sorbonne.

En efecte: En aquell Congrés, Mr. Emile Arnaud, l'actual president de la «Ligue internationale de la Paix et de la Liberté», el creador del mot «pacifisme», proposà an aquella reunió de sabis y homes de cor vinguts de tots els cantons de la Terra la proclamació dels principis essencials dels Drets dels Pobles, que ell resumía dient:

«No hi hà pas dret a la guerra.—No hi hà pas dret a la conquesta.—L'Autonomía d'un poble es inviolable.—Els pobles tenen el dret de llegítima defensa.—Ells son solidaris els uns dels altres.—y acaba sintetisant: El dret dels pobles de disposar de sí mateixos es inprescriptible y inalienable».

Mes, ¿còm garantir l'exercici d'aqueixos drets? ¿Còm evitar la vulneració dels mateixos? Vausaquí la primera llevor de l'institució que m'ocupa: «Els pobles, respongía Mr. Arnaud, deuen constituir el «Tribunal Internacional dels drets dels Pobles» y en aquest Tribunal han de tenirhi representació tots ells, per medi de les personalitats més ilustres de cada un y en les quals hi tinguin dipositada tota sa confiança llurs compatriotes. Y aquest gran areòpach mondial, que si en sos principis sols disposés de sancions morals, més tart, tal volta, podría ferles efectives, representaría veritablement la conciencia universal y per tant fentse escoltar sabría dir a n'aqueixos Estats que's nodreixen de vida agena, que sense deshonrarse, sense cometre un crim de lesa civilisació y de lesa humanitat els drets dels pobles no poden violarse.»

Y Mr. Seignobos, l'ilustre professor de qui ja he parlat, després d'haverne ja insinuat qualque cosa en sos escrits y en sos discursos de càtedra, en la conferencia inaugural d'aquella série a que abans me refería, conferencia que tandebò haguessin pogut sentir tots els catalans pera poguer fruir aquella íntima satisfacció que produía el veure aquell respecte y aquella admiració ab que's parlava de Catalunya, en aquella conferencia dich, després d'una exposició admirable, que revelava un coneixement profondíssim de l'ànima nacional de cada un dels pobles, que ell distingía ab el nom d'«oprimits», proposà la creació d'un «Sindicat des Nationalistes», per la defensa de llurs interesos, llurs drets, llurs tradicions, en una paraula, de llur autonomía.

D'aquí nasqué, donchs, aquesta idea, que, mercès a la fè y constancia d'aquests grans propagandistes que's diuen Mr. Gabys y Mr. Pelissier, ha pres forma y realitat, baix el nom de «Office Central des Nationalités.»

Jo voldría saber descriure la seva obra ab el calor, y entusiasme ab que ells me la describíen prenentse y tot l'un a l'altre la paraula per mor de que, en el poch temps de que disposavem, cap detall pogués escaparsens. Y, més que tot, voldría saber ser l'eco fidel de tot aquell afecte, de tot aquell amor y de tota aquella sinceritat de desitjos que posaven en ses paraules, al pregarme que intercedís pera que no manqués en aquesta obra l'ajuda de Catalunya, la germana gran, com deyen ells, de les nacions oprimides; car me plau repetir, encara, que tant en aquelles conferencies de la Sorbonne, com en aquest niuet de la rue Taitbout, tocant al Boulevard dels Italians, els noms de Irlanda y Catalunya ressonen ab igual sò de respecte ab que's diuen sempre'ls de Anglaterra y Alemanya quan de les grans potencies se tracta.

Donchs bé: no solament vuy complir la promesa que an aquells amichs vaig ferlos (y als qui desde aquestes columnes remercio de cor per les moltes atencions y delicadeses de que'm feren objecte) sí que també fer conèixer a Catalunya aquesta institució que pot posarla en relació ab ses germanes de penes, aquest centre ahont s'hi sentiràn els planys de aquells pobles model d'honradesa y fidelitat, com els calificava René Puaux en l'últim Congrés de la Pau, y que's diuen Polonia, Finlandia y Lithuania; els de l'Alsacia y Lorena y de Schleswig sofrint sota la Prussia; la veu potenta dels diputats per la forta Irlanda y la de tantes y tantes d'altres que si «oficialment» son tractades com a «persones» en dret internacional, en cambi, en realitat, no son més que una ombra de lo que abans eren. Que prou els «grechs» clamen encara per les illes y costes perdudes, y els rumans envíen abraçades als seus germans de Transylvania y els «búlgars» an els seus de Macedonia y la nació Serbo-croata prou se sent de les ferides que li obriren partintla en dos en nom de la religió, y en cinch en nom de la política; y altres, altres encara... que, haventhi per dissort tants opressors, es clar que son tantes les esclaves!

Per tot això, donchs, vaig a dir, encara que sía en poques paraules, els fonaments sobre'ls que s'apoyarà el fi que's persegueix y l'organisació que's pensa donar a l'«Office des Nationalités», car si bé es cert que d'ell ja han parlat alguns periòdichs de Barcelona, en cambi no ho han pas fet ab l'extensió y exactitut que'ls seus fundadors desitjaven, y que jo entench se mereixía.

L'«Office Central des Nationalités» tindrà per fonaments les idees de mutualitat y cooperació que tan gran importancia han adquirit en nostres temps, en la major part de manifestacions de la vida social. L'idea no es pas nova, ni pretenen els seus defensors haverla inventada, car no s'amaguen pas de dir que han près per patró l'«Unió Panamericana» que, tenint per centre Washington, té per objecte reunir tota mena de documents y noticies que puguin contribuir a ferse conèxer mutuament les repúbliques de les dúes Amèriques, al ensemps que establir y fomentar tota classe de relacions amistoses entre les unes y les altres.

En quant a l'organisació que's pensa donar al «Office», serà molt semblanta a la del «Office Central des institucions internationales de Bruxelles», de qual

institució, tal volta parlarem a no trigar, per la seva importancia.

Y en quant al fi que's proposen realisar quants intervenen en la elaboració d'aquesta obra magna, no es altra que «ajudar, y fer que s'ajudin mutuament les nacionalitats oprimides pera reconquerir la seva autonomía».

A primera vista y si no s'afegís an això cap altra explicació, podría creures que's tracta d'un centre revolucionari y, per lo tant, pertorbador, y disposat a tot-hora a comprometre la pau y tranquilitat dels pobles, quan precisament es tot lo contrari.

Escolteu an els organisadors y després llegiu, com a garantía, les personalitats que an aquestes hores ja s'han adherit y patrocinen aquesta obra. Diuen:

Nosaltres no serem ni crearem polemistes ni agitadors. May com en nostres díes s'ha sentit més intensament la necessitat de la pau; les modernes invencions del telègraf y telèfon que permeten contractar en pochs minuts de l'un cap al altre de la terra, han fet que esdevinguessin estretament solidaris els interessos de tot el món; els econòmichs de les diverses nacions estàn tan entrellaçats, l'inter-dependencia dels Estats es tal, que'l més petit desastre financier produit a un cantó, repercuteix fins a molts d'altres. En aquestes condicions una guerra, qualsevulga que fos, ocasionaría tals desastres que be podría calificarse de veritable crim. Un hom tremola involuntariament —me deyen—al pensar tan sols que les darreres negociacions franch-alemanyes haguessin pogut ésser confiades a diplomàtichs menys hàbils o menys ben intencionats que'ls qui sortosament les portaren. Tenint en compte tot això, fóra veritablement obra de boigs, de desequilibrats, comprometre la nostra causa en manifestacions de violencia, a les quals, per altra part, per lo ineficaces, ja han renunciat de temps les nacions subjectades. Aquestes saben perfectament que llur resistencia no pot ésser més que pacífica. Totes elles son convençudes de que'ls «medis» principals de que deuen valerse no son altres que la «pensa», la «educació», la «conquesta dels sufragis»; y en aquest sentit es, donchs, que nosaltres treballarem, pera fortificar llur acció.

L'«Office» començarà per fer conèixer l'ànima, el passat y l'actual potencialitat de cada nació y per això, per medi de son Butlletí mensual, farà conèixer ses principals actituts, posant fi d'aquesta manera a la conspiració del silenci metòdicament organisada pels poders públichs de la majoría dels Estats.

Ja ho hem dit: la resistencia dels oprimits es y deu ésser pacífica y legal. Mes d'aquesta lluita sense gloria, que a lo millor deixa obertes ferides doloroses, ells ne volen fer part al reste del mon; ells volen que les nacions subjectades sàpiguen que llurs esforços no resten indiferents al mon civilisat, que tots aquells que pensen, tots aquells que estimen la llibertat y la justicia, son ab elles; procurar en fi un concurs moral que fomenti més y més llur simpatía y llur estima, fins a lograr convertir en vera necessitat la mutua ajuda.

Fins ara, les diverses Unions Nacionals permaneixien sense lligams entre elles y fins completament se desconeixien la majoría. Nosaltres entenem que cada nacionalitat hi guanyará molt coneixent les altres y fent que aquestes la coneguin an ella; la emulació que en unes produirà l'exemple donat per altres es indubtable que acabarà per fer sentir d'una manera intensa la «solidaritat de les nacions», y ab ella el triomf de la Federació Internacional, que tant y tant pot fer per l'autonomía dels pobles.—

Y veusaquí explicat el pensament dels fundadors de «Office Central des Nationalités». No veyeu en tot ell, com si diguessim una mena d'extraterritorialitat de tota aquella doctrina tan admirablement concebuda y tan eloqüentment predicada per don Francesch Cambó en ses perdurables conferencies y discursos? Res de revolucions que sempre destrueixen; edificar, edificar sempre que sobre lo vell, sobre les tradicions be poden bastirshi les idees noves; que d'altra manera, destruint primer, en lloch d'apendre a renèixer s'aprèn a lentament suicidarse.

Pera acabar, sols me resta consignar que'l primer acte de ressonancia que intenta realisar l'«Office» serà'l projectat Congrés de les Nacionalitats que tindrà lloch a París del 16 al 20 del pròxim mes de juny y que aquesta obra, ab tot y el poch temps que porta de vida y menys encara de coneixensa, entre les moltes personalitats que hi son adherides compta ab l'alt concurs y protecció de MM. Frederic Bajer, A. H. Fred, llorejats ab el premi Nobel de la Pau.—Henri La Fontaine, senador y director del «Office Central des Associations internacionales» (Bruseles).—Doctor Gobat, llorejat ab el premi Nobel y director del Bureau de Berna.—Emile Arnaud, vis-president de dit Bureau.—Lord Avebury (Londres).—Tipaldio Bassia, antich president del Parlament (Atenes).—Josep Fort, antich ministre de Comerç (Praga).—Bobtchev, actual ministre d'Instrucció Pública (Sofía).—Sigurd Ibsen, antich ministre d'Estat (Christianía).—Frederich Mistral.—Seignobos. — Jan Poidlipuy, diputat, president del Consell Nacional tcheque.—Milovanovitch, president del Consell (Belgrade).—Raimond Leyne, senador, Maire de Toulouse, y molts y molts d'altres que deixo d'anomenar per no ferme interminable. Tampoch afegeixo la llista de temes y ponencies, perque apart de que en la redacció d'aquest periódich poden facilitarla a tots quants interessi, per altra ha sigut ja publicada més d'una vegada.

Xavier CALDERÓ.

París mars de 1912.

Polítiques

El Rey y la Diputació de Barcelona

Alguns confrares publiquen, de la excursió del Rey a Tortosa, el següent incident que retallem de «La Vanguardia»:

«En el curso del viaje le fueron presentadas á S. M. las principales personas que formaban parte de la expedición, para todas las cuales tuvo expresivas frases de afecto, llamando la atención sus profundos conocimientos en las principales empresas industriales que afectan á los intereses de esta región.

Al serle presentado el diputado provincial señor Bartrina preguntóle don Alfonso:

—¿Y el señor Prat de la Riba que está enfermo? ¿Cómo es que no ha venido?

—Señor—respondió el referido diputado—no está enfermo, pero sí algo delicado, y por eso me ha honrado con su delegación para que salude á V. M.

—La última vez que le vi hace tres meses, fué cuando el viaje á Madrid por el proyecto de las Mancomunidades.

Después don Alfonso preguntó al señor Bartrina qué partido reunía mayoría en la Diputación, contestándole aquel que se había llegado á una inteligencia entre regionalistas y los partidos monárquicos, secundada por los carlistas.

—Así—replicó S. M.—es de presumir que la Diputación seguirá guardando sus honrosas tradiciones en la parte administrativa.

—Tal lo esperamos, Señor,—dijo el señor Bartrina.

También preguntóle el Rey cuántos diputados republicanos había en la Diputación y á qué fracción pertenecían.»

En Pere Corominas y la Mancomunitat

El president del Consell de l'U. F. N. R. don Pere Corominas, ha manifestat a «El Poble Català» y aquest se'n feya ressò ahir al matí, que no té noticia de que'l president del Consell de ministres hagi invitat especialment als nacionalistes a intervenir en la preparació del projecte de Mancomunitat.

Com a indicació de la seva actitut reproduim el següent paragraf, en el qual la resumeix «El Poble»:

«Pel demés, el senyor Corominas está prou segur del patriotisme de tots els seus companys pera poguer afirmar desde are que'l projecte de llei de Mancomunitats serà rebut pels federals nacionalistes tal com se mereixi, no per la forma com s'ha preparat ni per les persones que hi han intervingut al problema portat a Madrid per les Comissions de les Diputacions y pels parlamentaris catalans.»

Varies

—S'ha començat a publicar «Lo Plà d'Urgell», setmanari defensor dels interessos morals y materials d'aquella comarca y pobles del voltant en general y de cada un d'ells en particular.

Es molt ben presentat y fà endevinar tot seguit que aquesta simpàtica publicació es dirigida per persona ben entesa en aquestes coses. Y aquesta es la veritat perque'l seu propietari y director es don Valeri Serra y Boldú, literat y publicista ben conegut y distingit.

—Avuy marxa a Madrid el nostre distingit amich y company el senador regionalista don Leonci Soler y March.

Italia y Turquía

¿Turquía sola?

La marxa sobtada del baró Marshall, embaixador d'Alemanya a Constantinopla, sembla preocupar més al govern otomà que la presa de Rhodes per Italia. Y aquesta impresió s'accentúa ab la marxa simultania del embaixador d'Austria, marquès de Pallavicini. Això y la nova de que'l baró Marshall no tornarà a la seva embaixada, fa suposar que's tracta d'un joch diplomàtich poch tranquilisador per Turquía, que tem que's trami quelcom fòra d'ella y en contra d'ella.

El govern otomà sab els lligams que uneixen Russia ab Italia y ara's pregunta si Alemanya, el seu darrer baluart, fadigada d'oposarse als desitjos de les seves dúes aliades, se desinteressarà de la sort de l'imperi turch, contentantse ab senyalar un preu al seu desinterès.

La bona amistat envers Turquía del baró Marshall era per ella una garantía. Y d'aquí l'esverament produit per la seva marxa, puix s'atribueix a abandonament per part d'Alemanya.

L'imperi turch té por de romandre sol, sense un amich.

Ab tot, procura apelar a l'amistat anglesa, modificant aixís l'eix de la seva política. Però ¿no serà tart ja per desvetllar una amistat que s'ha procurat tant temps tenir adormida? Això es lo que's pregunta la opinió que's preocupa d'afers internacionals.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

¿Desfeta dels italians a Rodes?

París, 8, 8'10 nit.

Constantinopla.—El governador de la illa de Rodes ha enviat el següent telegrama al ministre del Interior:

«Hem capturat un miler d'italians. Aquests comencen a reembarcar».

Al ministeri de la Guerra no s'ha rebut encara confirmació d'aquesta victoria turca.

Insistint

París, 8, 10'40 nit.

Constantinopla.—Un telegrama de Caimakan de Marmara a Talaat-Bey parla també d'una victoria turca, en la que han caigut presoners mil italians, afegint que aquests han tingut un gran número de morts.

Municipi

Comentari a la sessió

Per la ressenya de la sessió de dimars haurà pogut veure'l lector que, en les sis hores que va durar, no's va pendre cap acort de profit.

L'estona en la qual s'hauría pogut enllestir el despatx ordinari, els radicals van preferir emplearla en discutir lo de les oposicions a un empleu del Escorxador. Aquest assumpte no té altra importancia que l'indignació dels radicals per haver el tribunal deixat en lloch secundari a un opositor que, a falta de mèrit professional, té el d'ésser president d'un casinet lerrouxista.

Per aquest importantíssim motiu, els radicals han empleat quasi dúes sessions discursejant y obstruccionant. Això serà repulsiu y degradant, però es aixís.

El senyor Abadal va donar la veu d'alerta sobre aquest excès de feina negativa, sobre aquest auto-obstruccionisme; el senyor Montanyola tractà de posarhi remey per medi d'una proposició encaminada a enfortir l'autoritat de l'alcalde y donarli camí per prescindir de la consuetut de temps establerta en aquella casa de prescindir del reglament, realment caigut en desús, mercès a la vergonyosa dominació lerrouxista.

Els radicals no hi van voler saber rès, y ni escoltaren al senyor Abadal ni acceptaren la proposició del senyor Montanyola. A tot lo que sigui ordre, serietat y feina útil, s'hi oposaràn resoltament els campions del desordre, de l'informalitat y del desgavell. Y en això els ajuden determinats esquerrans que, a l'hora de votar, saben passar dissimuladament la porta pera que'ls radicals guanyin.

Que l'elector se fixi en la conducta d'uns y altres regidors.

«El Progreso» va publicar al matí del dimars un furibond y insultant article contra l'alcalde, anunciantli una interpelació per haver aixecat la sessió del altre dimars quan encara'l senyor Mir tenía tela pera discursejar un parell de hores com a mínimum.

Y, no obstant, la interpelació no's va fer.

Vàrem sentir a dir que l'article era una genialitat de l'Emilià Iglesias, y que els regidors radicals, si bé li porten jurada al senyor Sostres perque no'ls deixa manifassejar al seu gust, no volen anar al remolch de l'Emilià, de qui'n diuen pestes y a qui atribueixen mòvils y propòsits gens edificants.

El senyor Junoal va trigar a anar al Consistori, però se rescabala ara prenent part a tots els debats. Però fins ara ha tingut la dissort de que a cada punt se li ha de demostrar que ha entès al revés lo que han dit els altres oradors.

L'èxit que obté aquest bon senyor el concretà un correligionari seu, qui digué, parlant ab varis periodistes:

—Jo no voldré may que cap assumpte meu el defensi en Junoal, perque irremissiblement el perdría.

La secció de U. y O. ha enviat a Foment el projecte d'unió del passeig de la Diputació ab el carreró de Can Gomis.

Segons el projecte, s'haurà de construir alguna obra pera salvar el camí de Sant Cugat, y s'haurà de demanar autorisació a la Diputació per afectar la carretera provincial.

Els propietaris de la barriada de la Salut demanen per medi d'instancia l'empedrat de la Travessera de Dalt y ofereixen contribuirhi ab 7.500 pessetes.

Un farmacèutich del Hospital de la Santa Creu ha presentat un projecte de salvavides tranviaris, construit de vímets de castell, y ha ofert fer les proves ab ell mateix.

El director d'Higiene Urbana ha denunciat l'estat de bruticia de la riera del Frare Blanch y creu que s'ha de ordenar la neteja de dit lloch y prohibir que de les cases vehines s'hhi llencin aigües brutes.

L'Ajuntament obsequiarà a la Sinfònica de Madrid invitantla a una visita al Musèu y donantli després un «lunch» al Palau del Governador.

NOTICIES

DE BARCELONA

El dia d'ahir, com els anteriors, va ser esplèndit, brillant el sol ab tots els seus esplendors, y regnant una temperatura primaveral.

Les primeres calors del proper estiu s'han deixat sentir, y la gent, a les hores del mitgdía, cerca ja els llochs ombrívols, que ab les célebres espurgades d'enguany no abunden molt.

Dissapte a la nit se celebrarà en el Restaurant Martín un dinar en obsequi del nostre estimat amich y company en Jaume Bofill y Mates.

Les inscripcions poden ferse al mateix Restaurant fins al mitgdía de dissapte.

Ahir, dimecres, a la nit, sortiren cap a Madrid, ab l'exprés, els senyors Sendra y Tusquets, vis-president y secretari general, respectivament, de l'Associació de Banquers de Barcelona, acompanyats del advocat assessor de l'Associació, senyor Rahola, ab l'objecte de conferenciar ab el senyor ministre d'Hisenda sobre'ls presuposts presentats al Congrés pera 1913, y sobre alguns altres assumptes d'interès general pera la Banca espanyola.

Ab gran solemnitat y plè de gom a gom el magnífich temple de la Diagonal, se celebrà ahir la festa de Nostra Senyora de Pompeya.

L'Orfeó Català cantà magistralment la Missa del mestre Morales, y el distingit orador de la Reyal Capella del Palau, P. Janer, pronuncià un magnífich sermó demostrant còm «per Nostra Senyora de Pompeya brilla el Cristianisme sobre l'historia pagana».

Acabà la funció ab la solemne «Súplica a Nostra Senyora de Pompeya», que tota la Comunitat de Caputxins, presidida pel P. Rupert M.a de Manresa, entonà desde'l presbiteri.

La Banda Municipal, situada a la Plaça de la Cascata del Parch, tocarà desde dos quarts de cinch de la tarda, les peces següents:

«Codets de Gasconne», marxa, Furgeot; «Paragraph III», obertura, Suppé; «Don Carlos», fantasía, Verdi; «Coppelia», temps de mazurka, Delibes; «Joguines d'una pastoreta», sardana, Agramont.

En la sessió acadèmica que celebrarà, avuy, dijous, a les set de la tarda en el seu local, Lauria, 15, la Societat Mèdich-Farmacèutica dels Sants Cosme y Damià, el soci Dr. Argemí y Lacoma desenrotllarà'l tema «Algunes observacions noves sobre sarampió».

La sessió comensarà a les set en punt.

En el Saló-Teatre del Centre Aragonès, el prop-vinent diumenge se posarà en escena l'obra de don Angel Guimerà «Mar y Cielo».

Ahir va dirigirse al senyor Sedó, president del Foment del Treball Nacional, que's troba a Madrid gestionant varis assumptes de gran interès, el següent telegrama:

«Junta Foment, al agrair els seus treballs, renova a V. vot confiança pera continuar gestions en favor projectes beneficiosos industrials, estimulantlo a continuarles. Projectes tributaris han produit viva alarma que procurarem de moment contenir. — President accidental, Calvet».

Se'ns demana l'inserció:

S'avisa als inscrits a l'excursió marítima a Sitges, que organisa la societat «Espero Kataluna» pera'l diumenge, dia 12 del corrent, se serveixin recullir les cartes-contrassenyes de la mateixa, finint el plaç demà, divendres, car convé sapiguer el nombre exacte dels excursionistes, pels efectes de la organisació.

Pera'l diumenge, dia 12 del corrent mes, es organisada pel «Grupu Excursionista Montseny» una excursió a Terrassa, Matadepera, Sant Llorens del Munt, Castellar y Sabadell, sortint de l'estació del Nort en el tren de les 6.25, a quina excursió queden convidades totes les societats y seccions sportives, y especialment excursionistes.

Moviment de la Oficina de Treball de l'Acció Social Popular, durant el mes d'abril:

Cartes rebudes, 226. Total de les rebudes fins a la data, 13.545.—Cartes enviades, 293. Total de les enviades fins a la data, 13,122.—Serveys socials prestats a corporacions nacionals y extranjeres y a particulars, 1,203. Total dels prestats fins a la data, 13,697.—Noves societats adherides, 11. Total, 98.—Nous Gerents, 2. Total dels nomenats fins a la data, 183.—Impresos publicats durant el mes, 70,300. Total general 4 milions 168,828.

La Secció de Fotografía del Centre Excursionista de Catalunya ha organisat pera'l diumenge vinent una excursió pera recòrrer els pintoreschs voltans de Llavaneres y Caldetes.

Se donaràn detalls de la mateixa en el local del Centre, de les quatre de la tarda a les onze de la nit, del día de avuy.

En els Jochs Florals de Lleida han obtingut premi de poesía y prosa, respectivament, els nostres bons amichs y escriptors distingidíssims, mossen Angel y mossen Ramón Garriga y Boixader, rector y vicari de Sardanyola, respectivament.

La Flor Natural, en dits Jochs Florals, l'ha obtinguda en Joseph Tarrats.

A tots l'enhorabona.

—Res tenen de cistellería'ls mobles de jonch esmaltat. Fca. P. de Gracia, 115.

A la Secretaría de Cambra del Palau Episcopal s'han rebut d'un catòlich 15 pessetes, de C. de S. A. 25, de donya María del C. Musachs de Gaza 25, de M. P. 5 y d'un catòlich 15.

— La Mutua del Sindicat P. del T. N. celebrarà Junta general extraordinaria el día 17 del corrent, a les onze del matí, en el local social, pera reformar els articles 39 y 41 dels nous Estatuts.

L'exquisit poeta, nostre estimat amich mossen Antoni Navarro, està a punt de publicar un volum de les seves poesíes ab el títol de «Cançons Perdudes».

Del seu llibre ne donarà les primicies demà al vespre, a dos quarts de deu, ab una lectura en el Centre Excursionista de Catalunya.

Els mossos d'Esquadra del Masnou comuniquen que'l carreter Joan Masfaleda, de 45 anys, menant un carro plè de pedra procedent de la pedrera «Bernadas» d'Alella, va rellisear y caure sota les rodes, sofrint tals lesions que li produiren la mort a les dúes hores.

Els de Sardanyola van agafar a una noya de 21 anys que esperava ganivet en mà a un obrer d'una farinera, ab l'intent de matarlo, en venjansa, segons digué, d'una injuria greu que li va inferir.

Els de Vallvidrera comuniquen que passant per la Budallera van trobar el cadavre de Nicolau Mumbrú, de 63 anys, fill de Caldas de Mombuy y vehí de Barcelona.

—Continuen els senyors Alarcón y Rodés rebent de París les últimes creacions de la moda en sos magatzems «El Foment», de la Plaça de Santa Agna, 4.

Un minyó de 17 anys, indomiciliat, va apoderarse del esmorzar que un obrer havía deixat a una porta del carrer del Rosselló, 108.

El famolench, per més que va córrer, va ser agafat y entregat a un municipal, qui'l va portar a la delegació, hont el van conèixer com parroquià antich.

—Aigües St. Hilari Sacalm infalibles contra mal de pedra. Iglesias y Bartomeus dips.

El Sindicat d'Associacions de Propietaris de Barcelona, son Ensanxe y pobles agregats, se reunirà en sessió ordinaria, avuy, dijous, dia 9 del corrent, a dos quarts de set de la tarda, a la Rambla dels Estudis, 12, principal, pera tractar d'assumptes importants.

— Desinfecteu ab «Creolina Vallès».

En el darrer número de «La Academia Calasancia» que hem rebut, hi figura la exposició que dita entitat ha dirigit al president del Consell de ministres, demanantli sigui declarat día festiu civilment el día de Corpus Christi.

Les conferencies en favor de la Bona Prempsa organisades per la Junta Diocesana son les següents:

Avuy, dijous, dia 9, a les cinch de la tarda, pera senyores, en el saló d'actes dels Germans de la Doctrina Cristiana (passatge del Orfeó Català).

Día 10, a dos quarts de sis, pera sacerdots, en el local de l'Associació d'Eclesiàstichs pera l'Apostolat Popular, (Canuda, 10, principal).

El mateix día, a les deu del vespre, altra conferencia al Centre Moral Instructiu de Gracia.

Día 11, nit, conferencia a Vilanova y Geltrú.

Día 12, a les onze, conferencia pera congregants y joves en general al Foment de Cultura (Lauria, 15).

A les quatre, en el local de la Joventut Católica de Sant Andreu de Palomar.

A les sis, en el saló d'actes del Colegi dels PP. Jesuites (carrer de Claris), pera senyors.

Día 13, nit, conferencia al Patronat Escolar Obrer de Mataró.

Día 14, nit, conferencia a Vilafranca del Penadès.

Día 15, nit, conferencia al Centre Social de Terrassa.

Día 16, a les quatre de la tarda, conferencia a Granollers, y al vespre conferencia a l'Academia Catòlica de Sabadell.

Pera aquestes conferencies, com ja tenim dit, arribaren an aquesta ciutat ahir dimecres els oradors don Santiago Guallar canonge de Saragossa, el P. Dueso, don Pere Dosset y don Norbert Torcal.

—«Royal». Totes les tardes Thé concert.

«Ilustració Catalana».—Una bella commemoració de la festa dels Jochs Florals d'enguany resulta'l número 465 d'aquesta important revista catalana, puix a més del retrat del doctor Everhart Vogel d'Alemanya, president del Jurat, reprodueix en ses planes als mantenedors en una de les sessions, y els retrats y les poesíes dels autors premiats senyors Jaume Bofill y Matas, Eduart Girbal Jaume, Manuel Folch y Torres, donya Carme Karr de Lasarte, Carles Riba y Bracons y l'Ambrós Carrión, completantse ab els del autor de la novela «Pilar-Prim», guanyadora del premi Fastenrath, don Narcís Oller, y del Mantenedor en Miquel Roger de Palamós qui llegí el discurs de gracies.

Avaloren al número de referencia una hermosa composició den Pahissa, ilustració de la poesía guanyadora de la Flor Natural y el bust en marbre de Teodor Llorente, inaugurat als jardins del Parch acabada la festa dels Jochs Florals.

— Propietaris, industrials, comerciants: «Instalacions elèctriques gratuites». Condicions escepcionals. Juve y Serra. Bilbao, núm. 209.

La Companyía dels Ferrocarrils de Madrid, Saragossa y Alacant se proposa establir un servey especial de viatgers ab bitllets d'anada y tornada, a preus reduits, desde les principals estacions de la xarxa catalana a la de Madrid y tornada, ab motiu de la festivitat de Sant Isidre. Els preus corresponents desde Barcelona seràn de pessetes 97'95 en primera; 72'35 en segona, y 45'25 en tercera classe, y la expendició dels mateixos s'efectuarà desde'l 10 al 14 del actual, servint pera tornar del 15 al 27 del mateix mes.

Els cartells exposats al públich contenen tots els detalls inherents al esmentat servey.

En el telèfon de nostra Redacció hem instalat un aparell «Polyfon», reforçador del sò, fabricat per la casa Walret Hjorth a Stockholm.

El «Polyfon» aumenta considerablement la força y la claretat de les converses telefòniques y separa tot soroll exterior.

Ateneu Enciclopèdich Popular.—Avuy, dijous, a dos quarts de deu de la nit, en Max-Bembo donarà una conferencia desenrotllant el tema «Estudis de Pedagogía criminal. Los Zingaros».

Avuy, dijous, a les deu de la vetlla, don Joseph Lleonart llegirà, al C. A. de D. del C. y de la I., la segona conferencia del «Curs Miquel Angel». Resum: Significació moral del Renaixement italià. Parer sobre'l valor generalisador que sol donarse a alguns moviments d'art o ciencia. Elogi de la bellesa viva en pràctiques de conducta per sobre de les representacions en art o en teoría.

Totes aquestes conferencies son públiques, essent ilustrades ab projeccions.

El president de la Cambra de la Propietat Urbana don Joseph Ferrer-Vidal, surt cap a París hont ultimarà alguns assumptes relacionats ab el Congrés nacional, dirigintse després a Madrid pera assistir a la primera sessió preparatoria y a la esmentada Assamblea nacional.

Music-Hall «La Rabassada»

Impresionant "Match" de Boxeu

"SOIRÈE" DE GALA

Ans d'anit tingué lloch un impresionant «match» entre Piot, campió de la lluita a Egipte, y Darien, campió de boxe en la marina francesa. Desde'l primer «round», Darien demostrà la seva superioritat sobre Piot, al qui va vencer definitivament en el segón assalt. La tenacitat y la ciencia desplegada pels dos adversaris va ser un «avant-gout» de lo que seràn demà els anunciats combats entre Cèssar Torrents y Laurent le Stéphanois, per una part, y William Hodge y Louis Lapaste, de una altra part.

INDISPENSABLE A LOS VIAJEROS

Los Salicilatos de Vivas Pérez

Curan pronto y bien toda clase de indisposiciones del TUBO DIGESTIVO, VÒMITOS, DIARREAS, CÓLERA, TIFUS, DISENTERIA, etc.

ADOPTADOS DE R. O. POR EL MINISTERIO DE MARINA Y POR EL de Guerra, y recomendados por la Real Academia de Medicina.
Son falsas todas las cajas que no lleven en el prospecto inscripción transparente con los nombres del medicamento y del autor.

La Direcció Artística de LA RABASSADA, ademés dels sensacionals encontres de avuy, a la nit, prepara una «soirée» de gala pera'l pròxim divendres, que dedica als senyors socis del Círcol del Liceu, Círcol Ecuestre, Círcol de Caçadors, Reyal Automòvil Club, Aíreol Artístich y «Cercle Français».

La «soirée» començarà ab varis números de concert en el Music-Hall y acabarà ab una palpitant sessió de boxe y lluita.

Entre'ls debuts anunciats pera aquesta «soirée» de gala, hi figura el de la aplaudida artista Paquita Escribano.

Teak.

Donya Remey Morlins d'Andreu ha obtingut en els Jochs Florals de Lleida la Englantina d'or y argent per sa poesía «Transfusió» y ademés el primer accèssit de la Flor Natural y els accèssits únichs dels premis del Ajuntament d'aquella ciutat y del Casino Mercantil de la mateixa, per ses composicions «Amors Reyals», «El fill de Nessus» y «La vetlladora».

El president de la secció de Belles Arts del Ateneu Barcelonès, ha convocat a la mateixa pera les quatre de la tarda d'avuy, dijous, dia 9, al objecte de procedir a la elecció dels individuus que han de desempenyar càrrechs durant el pròxim exercici de 1912 a 1913.

— «Royal». Restaurant. Menú de dinar o sopar. 5 pessetes.

Dissapte passat, a la tarda, el cònsul general de la República Argentina obsequià ab un thè al celebrat poeta americà Ruben Darío y a distingides families.

En aquells magnífichs salons adornats ab molt notables pictòriques y un sumptuós mobiliari, hi havía quasi tot el cos consular de les Repúbliques de la Amèrica llatina, el senador don Frederich Rahola, el president de la Casa d'Amèrica, don Francisco Viñas, el catedràtich senyor Morales, el president del Institut d'Estudis Catalans don Antoni Rubió y Lluch, el culte escriptor don Miquel dels S. Oliver, l'esculptor americà don Torcuat Tasso, don Joseph del Valle y altres.

Entre'l poeta obsequiat y aquelles distingides personalitats s'entaularen afectuoses converses sobre Espanya y les nacions americanes, y els llaços d'amor que cal estrènyer cada día més entre l'una y les altres.

El senyor Darío se manifestà encantat de les mostres d'afecte y consideració que cada día reb en la nostra ciutat.

Al servirse'l thè s'expressaren els sentiments de que siguin ben prósperes y mutualment profitoses les relacions de les nacions espanyola y americanes.

—Neurastenia, anemia, debilitat general, sa curació ab el Miogenol. Demànis farmacies.

En la darrera sessió que celebrà la Junta Directiva de la Lliga de Defensa Industrial y Comercial, el president don Dionís Conde donà compte de les reunions de presidents de Societats econòmiques celebrades al Foment del Treball Nacional pera tractar de la visita an aquesta ciutat de l'anunciada expedició comercial de Turquía, a fi de posarse d'acort sobre la manera de obsequiarla; de tot lo qual s'enterà ab gust y prestà sa conformitat la Junta.

Se donà compte d'una comunicació del Director General de Duanes, participant haverse resolt, en data 9 d'abril últim, que'ls cuberts de metall blanch, paguin per les partides 162 y 163 del vigent aranzel, conforme interessà oportunament la Societat, en lloch de la 174 que se'ls aplicava.

S'enterà també ab gust la Junta de la satisfactoria resolució en lo de la tarifa especial pera transport de teixits entre Barcelona y Saragossa que tractaven d'establir les Companyíes del Nort y de M. S. A.

La superioritat, al aprovar dita tarifa, redueix a 50 tonelades, tal com proposà la Lliga, el límit de 2,500 que pretenien les esmentades Companyíes; a qual efecte s'acordà significar les gracies al ministre de Foment, y dirigirse a les dites empreses ferroviaries, suplicantlos que posin aviat en vigor la nova tarifa a fi de que'l comerç pugui agrailshi la bonificació que la mateixa li ofereix.

La mateixa entitat ha enviat el següent telegrama al ministre d'Hisenda:

«Liga Defensa Industrial Comercial Barcelona, enterada Consejo Estado ha informado contra Instancia esta Sociedad relativa viajantes, manifiesta á V. E. que de prosperar criterio Dirección General cambiará modo de ser comercio nacional, dificultará negocios, ocasionará graves conflictos y constituye injusticia hacer pagar igual vendedor ambulante que viajante comercio que simplemente exhibe muestras á comercio y á particulares; suplicamos á V. E. no resuelva asunto sin estudiar nuevos datos remitiremos.»

— Els Empastres feltre roig de Winter curen reumatismes.

La Junta local de Reformes Socials, presidida pel senyor Nolla Badía, delegat del alcalde, ha informat 51 expedients d'infraccions del descans dominical, procedentes de la Tinencia de Alcaldía del districte III; ha aprovat 25 actes d'inspeccions de centres de treball, verificades pels vocals inspectors de la Junta; ha acordat que'l tresorer cobri 204 pessetes recaudades a la Tinencia del districte VII per multes imposades a industrials infractors del descans dominical, y que s'arxivi un exemplar y se'n remeti un altre al Institut, dels estatuts pera'l regisme de la Federació local de Sindicats Obrers del ram de fusta, com ha solicitat aquesta entitat.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Doménech. Ronda Sant Pau, 71.

Durant el mes d'abril la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 696.743 pessetes y ha pagat per reintegres d'estalvi y per plaços mensuals de pensió 554.575 pessetes, havent obert 465 llibretes noves. Les imposicions se distribuiren en la següent forma:

Oficina de Barcelona, 390.114 pessetes; Sucursal d'Igualada, 47.678; Sucursal de Girona, 52.611; Sucursal de Tàrrega, 30.868; Sucursal de Lleida, 44 mil 515; Sucursal de Badalona, 28.363; Sucursal de Tarragona, 18.260; Sucursal de Vich, 53.676, y Sucursal d'Olot, 30.663.

— No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G. Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventatjosos.

Hem rebut el número 40 de «Reseña Eclesiástica», revista mensual de l'Associació d'Eclesiàstichs de Barcelona, corresponent al mes d'abril, y conté el següent interessant sumari:

«La «Historia Antigua de la Iglesia» de Mons. Duchesne y la crisis teológica contemporánea», pel doctor don Enrich Plà y Deniel, canonge; «Tolstoi», pel reverent don Lluis Carreras; «El egoísmo humano», per l'Abat Alfons Lugan, missioner a Albi.

Conté, a més, les seccions fixes de Documents pastorals, Butlletí moral y canònich, Examen de llibres, Bibliografía, Moviment social, Revista de revistes, Jurisprudencia civil, etc.

El número consta de vuit pàgines més que'ls números ordinaris.

La Secció d'excursions de la Unió Industrial organisa una expedició colectiva pera'ls díes 25, 26 y 27 del present, al segón Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura que se celebrarà en l'esmentades dates a Vilanova y Geltrú.

Se'ns prega que fem públich an els associats de dita entitat, que'l día 15 del corrent acaba el plaç de suscripció.

VICHY-ETAT

Demànis **Sal Vichy-Etat**, pera begudes, y **Comprimits Vichy-Etat**, en sos envasos d'origen. Refúsis tota imitació.

Estómach Mals graves cura avial l'Estomacal Americano.

— Si vol vostè curar son restrenyiment crònich prengui «Laxal Amargós».

Anuncis oficials

Societat Catalana pera l'Illuminació per Gas.— *Administració de Barcelona.*

S'avisa als senyors accionistes que'l pagament del dividendo per compriment de les utilitats procedents del exercici de mil noucents onze, se verificarà els dies 11, 13 y 14 del corrent mes, de deu a dotze del matí, en el domicili social, plaça de Santa Agna, 16; y que al efectuarlo, se deduirà lo que correspongui per imposts al Estat.

Transcorreguts dits dies, els senyors accionistes que no haguessin acudit oportunament al cobrament, podràn verificarlo tots els dimars no festius, a les mateixes hores.

Barcelona, 8 de maig de 1912. — El administrador, P. Martí.

Diputació

— Es a Madrid el diputat provincial don Ramón Roig y Armengol.

— Entre alguns diputats s'ha obert una suscripció pera continuar la iniciada per la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia y repressió de la mendicitat pera regalar a don Ramón Albó les insignies de la gran Creu de Beneficencia que darrerament li va èsser concedida.

— Baix la presidencia del diputat provincial don Lluis Moret s'ha efectuat en la Diputació la subasta del troç de carretera del Coll de la Maña a Belulla.

Ha sigut adjudicada a don Narcís Bosch per 43.243'95 pessetes.

— La Comissió provincial, secció de Governació, ha despatxat els següents assumptes:

Recurs de don Esteve Cortada contra l'acort del Ajuntament d'aquesta ciutat, relatiu a la contractació dels serveys de neteja pública y domiciliaria. Sobre la taula.

Recursos d'alçada de don Pau Delhón y altres contra l'acort del Ajuntament d'aquesta ciutat, relatiu a l'informació pública sobre'l servey d'illuminació. S'acordà desestimar els recursos.

— A la Diputació s'ha reunit la ponencia que entèn en l'estudi del contracte pera la conservació de carreteres.

— Durant el passat mes d'abril, a la Borsa del Treball, de Barcelona, instalada al Palau de la Diputació Provincial, s'han registrat 523 inscripcions de demanda y 278 inscripcions d'ofertes de treball.

— Ahir estigué a visitar al Sr. Prat de la Riba la Junta de la Casa Provincial de Caritat.

Necrología

Ha passat a millor vida donya Alix Thierry y Durand, deixant en la major aflicció al seu fill don Lluis Durand, y essent també la seva mort molt sentida per quantes persones havíen tingut ocasió de tractar a la finada, l'afecte y les simpatíes de les quals s'havía conquerit ab les laudables dots personals que l'adornaven.

Acompanyem al seu fill y demés parents en la pena que'ls afligeix y'ls desitgem cristiana resignació pera soportarla ab paciencia. A. C. S.

Religioses

Aquesta tarda oferiràn son homenatge a la Verge, assistint corporativament a la funció del mes de María que les Filles de María, de Nostra Senyora de la Mercé, li dediquen en son propi Santuari, les Filles de María de Santa Mònica y la Congregació de María Immaculada (de la Medalla Miraculosa) y de Santa Eulalia, cantant l'Orfeó de Santa Cecilia. Els sermons correràn a càrrech del doctor Portolés.

De la educació civil

Es un fet tristament cert que la societat nostra roman en sofriment per manca en molts de educació civil. Parlo ara d'una significació tota distinta de la que'l mot educació té vulgarment.

No es la que atén a lo extrinsec de les formes socials, mes o menys aparatosament observades, sinó la que es manifestació de la bondat interna, la que surt a fora expontàniament com un bell esclat de l'ánima.

No es aquella patrimoni especial de les gents hipócrites, les de somriure forsat, paraules afectades y enfadoses cerimonies solemnials, sinó la que brolla de la sinceritat. Més estimo l'aixut (Deu vos guart) d'un rústich humil, que tota la retórica esmersada en saludarme pel primer figurí de carn y ossos.

***

La vida del home ha d'ésser barreja de dolçor y severitat, diu el diví Plató. Equival a dir que hem de valorar ab justesa les situacions vitals pera conduirnos diversament en elles.

No consisteix la educació en agradar sempre a qui'ns veu o ens escolta, però sí en respectar sos drets.

Els mancaments a la educació civil son ben notoris. Jo he vist actes de incivilitat com les empentes de la gent a la entrada dels teatres, les nuvolades de fum en locals tancats y molts altres semblants, sens que l'audacia desvergonyida que executava, trobés enfront la forta severitat.

Y la forta severitat, el viure franch y la doiça expressió, son coses igualment necessaries en el nostre viure d'homes civils.

***

Es més perfecte en educació qui millor sab procedir d'acort ab el seny, qui obra per reflexió serena, qui viu ab la mateixa activitat conscienta que si escrivís una filosofía; aquest es necessariament educat.

Joseph M. OMAR Y GELPÍ.

La Tómbola Corma

Continúa essent molt animada totes les tardes la Tòmbola Corma, sortejantse bon número de lots.

Avuy a la tarda serà amenisada per un escollit concert que hi donarà la banda de la Casa de Caritat.

Entre'ls donatius darrerament rebuts s'hi compten varies peces musicals del mestre Lamotte de Grignon, ab autògrafs del seu autor, y un paquet de llibres oferts pel diputat provincial senyor Valentí y Camp.

El número de lots ha sigut també aumentat ab una bonica colecció de joyes que seràn sens dubte del gust de les moltes senyores y senyoretes que visiten la tòmbola.

S'estàn fent els preparatius pera celebrar un gran festival, els detalls y la data del qual publicarem oportunament.

De la Cambra de Comerç

La Cambra de Comers y Navegació, reunida baix la presidencia del senyor comte de Lavern, acordà dirigir una comunicació al senyor ministre d'Estat pera ferli present que'l tancament dels Dardanels ocasiona també importants perjudicis al comers de Barcelona per si considera oportú cooperar a les gestions internacionals pera lograr que s'obri al tràfech novament aquell estret.

També acordà assistir al enterro del fabricant senyor Bargalló, després de assentir a les paraules del senyor president sobre la imperiosa necessitat de posar frè a actes tan reprobables com el de que ha sigut víctima aquell industrial y de procurar que'ls conflictes socials no adquireixin el caràcter de violencia que devegades prenen, desgraciadament, a Barcelona.

El senyor president donà compte de la visita feta a la Cambra per don Eduart Soriano, president de la de Comers espanyola de Filipinas, el qual es possible que a sa tornada de París celebri una reunió ab els exportadors d'aquesta ciutat an aquell arxipèlach, a fi de transmètrels impresions y donarlos alguns consells sobre'ls millors medis de fomentar aquell mercat.

A continuació foren aprovats els dictàmens que figuraven en la ordre del dia. En virtut d'aquests dictàmens la Cambra practicarà directament gestions pera conseguir la rebaixa en el preu dels billets dels viatjants de comers y en el transport de sos mostraris; se apoyaràn les pretensions dels oficials quints de Telègrafs sobre la supresió de dita categoria en l'escalafó; se solicitarà que la tributació de les societats tranviaries sigui igualada a la de ferrocarrils; s'informarà sobre la quota aplicable a la industria de creosotatge de fustes en el sentit de que no sigui superior a 1'50 ptes. per cada 100 decimetres cúbichs de capacitat del cilindre o caldera que's destina a dita operació y se gestionarà que sigui admesa la garantía de la Comissió organisadora del Tercer Congrés y Primera Exposició de panadería que se celebrarà en aquesta ciutat pera respondre dels drets de duanes del material extranger que vinga destinat a dita Exposició.

En vista dels nous datos aportats a la importantíssima qüestió dels transbordaments ferroviaris, la Comissió d'expansió econòmica, ensenyança mercantil y comunicacions, procedirà a un més ampli estudi de les qüestions relacionades ab dits transbordaments, el tercer riell y l'ampli de la vía ferria.

***

La mateixa Cambra, en l'informe que a requeriment del ministeri de Instrucció pública ha emès sobre ensenyances mercantils, comença per exposar la convicció de que tota obra encaminada a preparar la futura prosperitat económica d'Espanya serà inútil si no descansa en una sòlida base de cultura, ja que sense ella sols podràn lograrse éxits parcials, però no aquell ressorgiment total dels interessos públichs, ni la seva espansió constant y ferma que senyalen un estat de plenitut en la força dels pobles y els asseguren l'imperi dels mercats. Aplaudeix, per tant, la Cambra'l propòsit d'aquell ministeri, però adverteix que'l plaç de quinze díes que's va concedir pera informar es notoriament desproporcionat ab la importancia del assumpte y ab la preparació que exigeixen els treballs de tal naturalesa, quan no's tracta ab ells d'omplir tansols un tràmit formulari, sinó que s'aspira a colaborar eficaçment en la resolució de un problema.

Creu la Cambra que pera formar personal aussiliar de despatxos y oficines comercials y destinat als empleus públichs que's relacionen ab la comptabilitat, ab sols procurar major severitat en les disciplines escolars y major intensitat en la obra docent, potser n'hi hauria prou; però considera que, ademés de dits fins, hi hà que perseguir de una manera especial el de crear personal director dels negocis, comerciants en l'alt sentit de la paraula, preparats pera la iniciativa, pera la organisació de les grans empreses, pera treures de sobre la tutela que en aquest ordre de l'activitat económica de nostre país s'adverteix exercida per elements extrangers degudament prepa-

rats pera aquestes funcions y pera descobrir y aprofitar les fonts de riquesa que moltes vegades estigueren tancades fins que llur esperit comercial les feu brollar.

Després d'examinar el plan dictat en 1910 pera les escoles de Madrid y de Barcelona y de manifestar la creensa de que la seva completa y eficaç realisació, ab els medis adequats, ha de resultar molt útil pera'ls fins exposats en primer terme, indica la corporació alguns dels espays no compresos en ell y en els quals se donen avuy precisament les més rudes batalles pera la hegemonía comercial, tals com transports y tarifes, colonisació y política colonial, desenrotllo económich actual de les grans nacions contemporànies, ciencia financiera, organisació moderna dels negocis, explotació dels principals ports del mon y estudi comparat dels nacionals y extrangers, explotació dels vaixells, grans rutes del comerç, institucions ferroviaries, operacions sobre'l crèdit, etc., etc., o sigui tot lo que podría anomenarse en veritat «estudis superiors de comerç», sense'ls quals sols per otrar y ab gran esforç personal, pot existir avuy un comerciant de talla.

Senyala després la Cambra la necessitat de completar la preparació esmentada ab els viatges, ab la estada en altres paisos, ab l'estudi directe dels mercats, de les organisacions, dels procediments y ab la vida en altres ambients que ensenyin a conèixer millor el propi, pel contrast, y ilustrin ab l'exemple sobre l'aplicació al mateix de lo vist y estudiat en altres pobles; y pera demostrar lo arrelat dels seus convenciments en la materia, envía ab el seu informe les bases que regulen les caixa que, ab el sacrifici dels seus propis recursos, va nsttur afiibans de ser reorganisada pera enviar joves a l'extranger pera perfeccionar els seus estudis comercials o la seva pràctica mercantil.

Afegeix la Cambra que no se li amaguen les dificultats inherents a la efectivitat de tan vast plan, però entén que'l ministeri deu encaminar els seus esforços a prepararlo y també a iniciarlo en els principals centres de l'activitat económica d'Espanya, ja directament, ja apoyant de una manera decidida els esforços de les corporacions que s'inclinin a posarho en pràctica; manifesta que, per la seva part, ha format la resolució de fomentar de una manera especial les altes ensenyances mercantils, y acaba dient, en quant a les actuals ensenyances, que la gestió més útil que podría empendres sería procurar que obtinguessin aquell grau de intensitat, d'eficacia y d'efectivitat que pogués satisfer al criteri més exigent.

Desde Reus

La festa de Sant Jordi

Molt lluída resultà la vetllada literari-musical que diumenge se celebrà a la Lliga Regionalista pera solemnisar la diada del gloriós patró de Catalunya.

El local estava artísticament adornat ab palmeres y flors y entre aquestes un pomell de xamoses senyoretes y elegants y distingides senyores que era'l més bell encís d'aquella gran concorrencia.

El vis-president don Joaquim Borràs de March llegí un interessant discurs fent el procés del Catalanisme a Reus desde son començ ab la fundació de l'Associació Catalanista fins avuy. Y ab la experiencia de lo passat marcà la orientació al pervindre.

Entre'ls demés discursos que's pronunciaren hi hagué'l del bon amich en Lluis Rovira y Guinart, qui molt patriòticament glosà el tema del gloriós cavaller Sant Jordi, patró de Catalunya.

Llegiren inspirades poesíes dels mestres els joves de la Lliga en Francesch Gou, en Antoni Oliva, en J. Sans y Ferrer, en Camil Odena, en J. Banús y Sans, en Joan Martorell y en Cèssar Ferraté. Aquest va llegir una notable y inspirada poesía, inèdita, del mestre Arthur Masriera, titulada «Himne etern». Tots foren aplaudits ab gran entusiasme.

A la part musical hi prengueren part els socis germans Francesch y Arthur Vergés y Marian Grases, que al piano, violoncel-lo y violí tocaren perfectament «L'Arlesiana» y després la sinfonía de «Lohengrin» que, com es natural, no va fer l'efecte que fà quan s'executa ab orquestra.

El vocal en Joan Magrinyà y Banús va dirigir la paraula a la concorrencia dient que la Lliga Regionalista de Reus no s'havía format ab les desferres d'altres partits, com se pot veure per les persones que figuren en la llista de socis; que'ls de la Lliga seràn molt respectuosos pera tot lo que tingui relació ab la Iglesia y que, com es de lley, deixaràn pera les associacions d'acció catòlica totes les qüestions que ab la Iglesia tinguin relació.

El programa d'actuació de la Lliga està ben definit al dir que treballarà entusiasta y xardorosament cercant el major benestar de la nostra terra en tots els ordres socials.

La paraula fàcil y justa y el seny de lo que va dir meresqué grans aplaudiments de la concorrencia.

Encara's picava de mans quan s'escoltàren les primeres notes del himne català «Els Segadors», que foren escoltats a peu dret per tota la concorrencia y repetits entre grandiosos y unànims aplaudiments.

Fou una festa que va complaure a tots els concorrents y es de suposar que no serà pàs la darrera.

En Vogel a Ripoll

Tal com vàrem anunciar ahir, el doctor Vogel va anar a Ripoll ahont va esser rebut y acompanyat per distingides personalitats d'aquella població.

A la nit va visitar l'Academia Catòlica ahont va explicar, en amable conversa, les costums del seu país.

Ahir matí va visitar el Monastir ahont va oir missà, visitant després, en companyia del senyor rector don Tomàs Reguer, aquell preciós monument.

El doctor Vogel va ser objecte de moltes proves de simpatía.

D'espectacles

ROMEA. — Avuy tindrà lloch en dit teatre l'estrena a Espanya de la comedia dramàtica en quatre actes, escrita en italià per l'eminent autor E. A. Butti y traduída al castellà per J. Fabré Oliver, titulada «Lucifer», interpretada baix el següent repartiment:

«El profesor Alejandro Alberini», senyor Vaz; «Regina», senyora Hurtado; «Guillermo», senyor Miquel; «El profesor Tomàs Senardi», Sr. Lombía; «Matilde», senyoreta Abadía; «Julio», senyor Moreno Rigo; «Una señora», senyora Villar; «Bedel», senyor Huarte; «Sacerdote», senyor Sánchez; «El director del Liceo», senyor Soler; «El profesor de Literatura italiana», senyor Alcalà; «Doncella», senyoreta Calcedo; «Médico», senyor Valero; «Enfermera», senyoreta Folgado.

Segons nostres noticies, se tracta d'una comedia d'alta literatura, que ha valgut al insigne Butti una honrosa distinció de la Societat d'Autors Italians.

Desd ant quedaven agotades les localitats pera la primera representació.

Aquesta obra la porta també de repertori la eminent actriu Lady Borelli, que actuarà dmtre de breus dies en el teatre de Novetats.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avuy tarda: «Trot fatal», «Elektra» y «La salsa de Anicota». — Vespre: «Trot fatal», «El fill de Crist» y el «Himne de Riego».

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Avuy, dijous, 9 maig, a 3/4 de deu, nit
III dels V GRANS CONCERTS PER LA
Orquesta Sinfónica
de Madrid
Director: E. F. Arbós
ab el concurs de la soprano
Mme. LAMBER WILLAUME
y l'ORFEÓ CATALÁ
dirigit per LL. MILLET
Programa: DVORAK, BACH (Gran missa en *si menor*), HAYD, WEBER, RAVEL y WAGNER
Despatx de localitats a taquilla.

Teatre Català **Romea**
Companyia cómich-dramática
Larra - Abadía - Vaz
Avuy, dijous, tarda, a les 4, gran matinée a preus reduits, la joguina cómica en tres actes, de riure y gran éxit,
La Divina Providencia
(Panachot, gendarme) y l'atracció mondial,
LA RICADORA
Nit, a 1/4 de deu: La comedia dramática en 4 actes, de E. A. Beetti, traducció de J. Fabré Oliver,
Lucifer
y «La Ricadora».—Diumenge, tarda: Extraordinaria funció, «Mamá Ursula» y reprise de la comedia de grandiós éxit, «Pueblo de las mujeres». -Se despatxa a Comptaduría.

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dijous, tarda, a dos quarts de cinch. Preus económichs. Grandiosa Matinée de Moda. Primer: «El príncipe Casto». Según: Per única vegada (3 actes) «La corte de Beatriz», partitura sens igual, presentació espléndida. Nit, a un quart de deu. Butaques, 2 ptes.; entrada, 52 céntims. Primer: «El fresco de Goya». Según: (3 actes): «La Princesa del Dollar», per A. Arteta y L. Bodríguez. — Divendres, estrena de l'opereta en un acte «La Crisálida». — Avuí «El cuartelo Pons».

TEATRE NOVETATS. - Tournée Lyda Borelli
Companyia Dramática de primer ordre. Debut, dimecres 15 de maig de 1912. — Queda obert l'abono per 17 funcions a diari y 8 a Moda y Estrenes.

TEATRE NOVETATS
Companyia Dramática Italiana, ab el repertori Gran Guignol. — Director:
Cav. A. Sainati
primera actriu
Bella Starace Sainati
Avuy, dijous, 4 estrenes. Nit, a un quart de deu. Primer: «La Vecchia». Según: «L'Artiglio». Tercer: «Il Caporal Minatore». Quart: «Il domatore».
AVIS: Per tenir que debutar aquesta companyia a Madrid el dimecres próxim, terminarà la temporada en aquest teatre'l dimars, dia 14 del corrent. — Diumenge, grans funcions tarda, única Matinée de la temporada.

TEATRE DE CATALUNYA
(ELDORADO)
Sindicat d'autors dramátichs catalans
Avuy, dijous, a les nou. Les dues obres noves, d'extraordinari éxit,
"El despatriat" y "El gran Aleix"
Demà, divendres, darreres representacions de «El despatriat» y «El gran Aleix».
Dissapte:
Estrena de
En Joan Bonhome
comedia en quatre actes, de Joseph Pous y Pagès.

GRAN TEATRE ESPANYOL
Avuy, dijous, a un quart de deu,
Casta Susana
festiva opereta d'éxit sens igual, desempenyant la protagonista la hermosa y célebre artista,
- LINA SARTORI -
ovacions contínues a tota la Companyía
Demà «Casta Susana».—Diumenge, tarda, «Casta Susana».
Se despatxa a comptaduría sense aument.

Teatre Cómich Gran Companyía dirigida per Ricart Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Vilhas. — Avuy, dijous, 9 de maig, a dos quarts de cinch, especial, 35 céntims. Matinée extra.—Primer: «El barbero de Sevilla». —Según: El gran éxit «El refajo amarillo».—Durant el según intermedi, presentació de la sensacional «Carrera de automóviles».—Nit, a un quart de deu, especial, 35 céntims.—Selecte programa.—Primer: «La balsa de aceite».—Según: La opereta en tres actes «La mujer moderna».—Durant el según intermedi, com obsequi al públich que vuigui presenciarla, la emocionant «Carrera aérea de automóviles». Jardins espléndidament iluminats.—Banda de regiment durant els entreactes. —Espectacle continuu el més elegant, cuit y económich de Barcelona.—Divendres, gran debut de la bella tiple Adelina Nardi.—El dissapte important reestrena.—Se despatxa a comptaduría.

ROYAL RAMBLA D'ESTUDIS, NUM. 8.—Totes les tardes: Té concert (Piwe o cloc Thea Ziganesa). — Soupé concert a la sortida dels teatres.—Restaurant. — Menú desde cinch pessetes.—El salò més elegant de Barcelona pera banquets y lunchs.

Sala Mercè.-Cine y Grutes
Avuy, la SALA MERCE es el centro de reunió de la millor societat barcelonina.
GRAN CINEMATÓGRAF
Ultims dies de la emocionant película que arriba al extrem de l'emoció dramàtica
Captura del bandoler Bonnot
Avuy, la sensacional y trágica película
Els successos del "Titanic"
Cada día, quatre estrenes de gran interés
Programa extraordinari
Sis películes dramátiques y quatre cómiques. El Cine **Salá Mercè** és l'únich que avuy fa la bonica cinta del
Festival al Real Polo Club
y Societat Hípica de Barcelona
ab tot el programa de les set atraccions.
GRUTES. — Espectacle sorprenent y original.—Grans reformes.—Noves atraccions.—**El palau de la rialla.**

Ideal Cine
Corts, 605 y 607
(entre Passeig Gracia y Ribla. Catalunya)
DIJOUS INFANTIL
Regals als nens - Precioses estrenes
El peligro del sargento blanco
Bebè empina el codo
Miedo de ladrones, etc.
Darrer día de
De cara á la serpiente y
- LA OTRA -

DIORAMA
Avuy, dijous, tres grans estrenes,
Los Patriotas del año 177
Salustiano ratón de hotel
El tubo de Cebolino—Exit:
Amor de artista
y altres

LA RABASSADA
Aquesta nit
Sensacionals Matchs
LLUITA Y BOXE
César Torrents
William Rodge
Campions del Club Deportiu Espanyol, accepten el repto de
Laurent le Stéphanois
Louis Laporte
Campions del Neully, del Wonderland y de les Arènes
Demà, al MUSIC-HALL,
SOIRÉE DE GALA
dedicat als senyors Socis del Circol del Liceu, Circol Equestre, Circol de Caçadors, Royal Automóvil Club, Circol Artístich y Cercle Français

SATURNO PARQUE
Gran éxit de totes les noves atraccions
Elegantíssim café ab selecte y esmerat servey, especialitat en l'horxata valenciana. — Espléndit Bar. — Teatre-Cine. — Els Urals.—Skating-Ring.—Montanyes russes. —Water Chutte.—Plataforma de la rialla.—Tobogán ab ascensor y tres canals.—Laberinto ab escala diabólica.—Carroussel parisiench. — Gronxadores. — Sport-Walk. — Aéri Sport.—Ferrocarril miniatura. — Tirs de colóm, automátich y original Pim-pam-pum.—Tots els díes, tarda y nit, amenisará l'hermós recinte la música del regiment d'Alcántara
Entrada de passeig, 10 cts.
Desde les 3 tarda y desde les 9 nit

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

8 de maig de 1912

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Maig-Juny	6'29	—'—	—'08
Juliol-Agost	6'30	—'—	—'08
Octubre-Novembre	6'23	—'—	—'10
Desembre-Janer	6'22	—'—	—'09
Janer-Febrer	6'22	—'—	—'09
	—'—	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—

Telegrama 12'15.
Vendes 8.000.

Disponible	6'48	—'—	—'08
Mars-Juny	6'27	—'—	—'10
Juliol-Agost	6'30	—'—	—'08
Octubre-Novembre	6'25	—'—	—'08

Tanca Liverpool.

Abril-Maig	6'31	—'—	—'06
Maig-Juny	6'31	—'—	—'06
Juny-Juliol	6'32	—'—	—'06
Juliol-Agost	6'33	—'—	—'05
Agost-Setembre	6'32	—'—	—'05
Setembre-Octubre	6'30	—'—	—'05
Octubre-Novembre	6'28	—'—	—'05
Novembre-Desembre	6'27	—'—	—'05
Desembre-Janer	6'26	—'—	—'05
Janer-Febrer	6'26	—'—	—'05
Febrer-Mars	6'27	—'—	—'05
Mars-Abril	—'—	—'—	—'—

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Maig	11'29	—'—	—'15
Juliol	11'40	—'—	—'14
Octubre	11'54	—'—	—'14
Janer	11'59	—'—	—'16

Telegrama según.

Maig	11'34	—'—	—'10
Juliol	11'46	—'—	—'08
Octubre	11'62	—'—	—'06
Janer	11'66	—'—	—'09

Tanca Nova York
(Telegrama d'ahir a les 11 nit.)

Maig	11'34	—'—	—'10
Juliol	11'44	—'—	—'10
Agost	11'49	—'—	—'09
Octubre	11'61	—'—	—'07

Cultura

En la Reyal Academia de Ciencies y Arts.

La Reyal Academia de Ciencies y Arts celebrà la sessió general ordinaria corresponent al mes d'abril, baix la presidencia de don Lluis Marià Vidal.

Se donà compte del permís concedit al Institut geogràfich y estadístich al objecte de que pugui aquest determinar la intensitat de la força de la gravetat en l'Observatori Fabra; d'una comunicació de la Reyal Academia dels Lincei de Roma, oferint en qualitat de donatiu un dels exemplars que'l príncep de Teano li cedí de la seva obra «Anales del Islam»; d'una invitació del senyor president de la Comissió internacional de pesos y mesures pera assistir a la cerimonia que devía celebrarse a Niça al objecte d'honrar la memoria del insigne general Ibàñez, y d'una altra del acadèmich corresponent y director del Observatori del Ebre, Rvnt. P. Ricart Cirera, S. J., pera concórrer a la visita que'l Rey farà a dit important centre, el dia 5 del corrent, ab motiu de la inauguració del canal de la esquerra del Ebre.

Entre'ls nombrosos impresos rebuts, se mencionà la colecció de les publicacions de la Academia de Ciencies de Nova York, l'«Avant projecte d'organisació dels serveys agrícols d'Espanya» del acadèmich de número don Guillem de Boladeres, y la nota intitulada «La presencia d'una gruta prehistòrica de Capellades, de la «Mitra striatula», especie de molusch actualment extingit», per l'acadèmich, també de número, don Arthur Bofill y Poch.

L'acadèmich don Armengol Gorria llegí el seu treball de torn titulat «Notes pera l'avenç del mapa meteorològich de Catalunya». S'ocupà en la conveniencia dels Observatoris meteorològich- agrícols, obeint a la idea ab que s'instalaren els de la «Xarxa Meteorològica de Catalunya y Balears», els quals, ademés de les observacions meteorològiques, deuràn estudiar les fenològiques, les de nosografía vegetal y animal, les sanitaries y les culturals agrícoles, pera després d'alguns anys poderse comparar unes ab altres y deduir consequencies de gran interés, especialment pera la agricultura. En un mapa de Catalunya representà les curves isotermes y pluviomètriques, com resultat de les observacions fetes en molts Observatoris d'aquella Xarxa y en altres, dels quals pogué proporcionarse datos; confiant presentar a l'Academia'ls mapes mensuals d'observacions que completin el treball y puguin servir pera l'avenç del mapa meteorològich de Catalunya. Feu merescut elogi de les persones que estiguéren encarregades dels Observatoris de la Xarxa meteorològica, que tan desinteressadament y ab tanta afició empleaven temps y treball en aquest interessant estudi.

L'acadèmich don Joseph Comas y Solà donà compte, verbalment, dels primers resultats obtinguts pel mateix en la observació y estudi de l'eclipsi de Sol del 17 d'abril, haventse situat el disertant en la faixa de totalitat (Barco de Valdeorras). Deixant pera una altra sessió la discussió completa dels resultats, feu notar el senyor Comas y Solà que tingué la sòrt de colocarse en un punt sensiblement coincident ab la trajectoria de la línia central de l'eclipsi, lo que li permeté veure perfectament la corona, molt extensa y pàlida, corresponent a un tipu extrem de mínima activitat solar. La totalitat fou, sensiblement, completa y instantánia. Se projectà davant dels senyors acadèmichs la película espectral obtinguda per l'autor en els voltants de la totalitat, mostrantse l'espectre llampech y una porció de interessants detalls que seràn objecte de ulterior estudi.

***

L'endemà d'haverse celebrat la sessió general ordinaria que acabem de ressenyar, celebra la mateixa Academia sessió pública extraordinaria pera la recepció del acadèmich electe don Lluis Masriera y Rosés.

Fou presidida per don Lluis Marià Vidal, president de la corporació, assistint al acte el doctor Fontseré en representació del senyor rector de la Universitat; el doctor Moreno Blasco en la del senyor Bisbe; el senyor López Ferreira en la del Institut general y tècnich; el doctor Palou en la del Seminari Conciliar; el senyor Fontrodona en la de la Escola superior d'Arts y Industries; el senyor Font y Carreras en la de l'Academia provincial de Belles Arts; el senyor Bassols y Prim en la del Colegi d'Advocats; el senyor don Joan Bassols en la del Colegi de Metges; el doctor Bartomeu en la del Colegi de Farmacèutichs; el senyor Planas en la de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya; el senyor Verdaguer en la del Centre de Mestres d'Obres; el senyor Renart en la de la Societat astronòmica de Barcelona, haventhi concorregut ademés distingit públich.

Presentat el senyor Masriera per l'acadèmich senyor García Llansó y prèvia la venia de la presidencia, donà lectura el recipiendari de sa interessant memoria respecte de «La línia y els estils», en la qual, ab gran copia d'antecedents, exposa el paper importantíssim que la línia ha desempenyat en totes les èpoques, servint de base pera la formació succesiva dels estils, y la significació que aquests tenen pera demostrar el progrés, les tendencies y l'esperit que informen la manera de ser de cada època, observant les diferencies notables que existeixen entre la severitat del gòtich, la elegancia del renaixement, la frivolitat del estil francès del periode dels Lluisos y del imperi, etc., memoria que fou acullida ab nodrits aplaudiments per la concurrencia.

L'acadèmich de número don Antoni García Llansó, va llegir el seu discurs de contestació, dedicant un carinyós recort al qui fou distingit artista y zelós individuu de la corporació don Joseph Masriera, pare y mestre del nou acadèmich, y fent constar la importancia de sos treballs com hàbil y ilustrat crítich, que tant va contribuir en favor del progrés de la joyería. Posà de relleu els mèrits y aptituts que posseeix son fill com artista y artífex hàbil y inteligent, exposant atinades consideracions respecte de la línia, desde els temps primitius an els actuals, pera fer oportunes apreciacions respecte del art decoratiu, censurant les exageracions que condueixen a la perversió del gust y del veritable concepte del art. Acabà saludant al nou acadèmich y felicitantlo per son treball.

Després de la entrega del diploma, la imposició de la medalla y demés cerimonial de rúbrica, el senyor president proclamà acadèmich numerari de la secció d'Arts al senyor Masriera y Rosés y pronuncià una eloqüent y entusiasta peroració, dedicant un afectuós recort a la memoria del senyor pare del recipiendari don Joseph Masriera y Manovens, qui ab tant zel y interès desempenyà en la corporació càrrechs importantíssims durant sa llarga vida acadèmica, donant la benvinguda al nou acadèmich, qui ocuparà un lloch en la mateixa comissió permanent a la que va pertànyer el seu pare.

Estudis Universitaris Catalans

En la octava lliçó del curset de «Filología romànica» dels Estudis Universitaris Catalans que explica el professor don Manuel de Montoliu, tractà aquest d'alguns preliminars pera l'estudi de la primera época romànica de les llengües novo-llatines. Comparà el grau d'evolució de les distintes llengües romàniques, fent notar la gran diferencia entre'l francès y provensal antichs y el francès y provensal moderns en relació al caràcter més conservador que han tingut en llur evolució altres llengües romàniques. Passà a enumerar les fonts de hont deriva el nostre coneixement de la historia de les llengües romàniques. Entre les escrites esmentà el «baix llatí», definí el seu caràcter, y explicà la utilitat que podría tenir pera formarse idea aproximada de l'evolució llinguística anterior al sigle IX. Enumerà les conseqüencies que en aquest sentit se podíen deduir en determinats casos de les locucions, paraules y grafies d'aquest llatí barbre, posant alguns exemples aclaratoris. Com ilustració en aquesta materia llegí el professor alguns fragments de la «Consagració de la Seu d'Urgell», document de principis del sigle IX, y en tregué interessantíssimes conseqüencies sobre l'estat real de la nostra llengua en tan reculada época. De les altres fonts escrites, redactades ja íntegrament en vulgar, esmentà les que constitueixen els monuments més antichs de les principals llengües romàniques indicant la data de llur redacció. Passà després a estudiar els successius emmanlleus que varen fer aquestes llengües al llatí literari conreuat per les classes cultes, y feu veure l'origen de moltes formes romàniques dobles d'una mateixa forma llatina, explicant ab exemples trets del català la divisió entre paraules savies y populars. Finalment, distingí les distintes èpoques en que entraren aquestes paraules savies en les llengües romàniques, indicant el decisiu paper que van jugar en aquesta introducció la Iglesia y el Dret durant tota la Edat mitjana.

Com se veu la materia, que fou tractada ab gran claretat pel professor, fou tan vasta com interessant.

El Colegi de Sant Jordi

El dissapte prop-passat va celebrarse'l solemne acte de rebre llur Primera Comunió varis alumnes del «Colegi de Sant Jordi», constituint la cerimonia un acte del tot importantíssim com tots els que porta realisats tan renomenat centre de cultura. La iglesia ahont se celebrà, que fou la del convent de María Immaculada, estava adornada ab profusió de plantes y flors que voltaven un artístich plafó del gloriós Sant Jordi, extenentse aquelles per tot el presbiteri.

La concorrencia, per cert ben nombrosa, elogià la perfecta disposició de la festa, tant pel sermó que dirigí mossen Joseph Parés, tot ell rublert de conceptes fervorosos y apropriats al acte, com també, d'una manera especial, pels

Este anciano y esta niña
viven contentos, felices,
y del Fosfo-Glico-Kola
Domenech, ved lo que dicen.
Ella:—Llegaré á tu edad
sana, robusta y dichosa.—
Y el viejo le contestó:
—Aún viviré más, hermosa.

melosos cants y motets que feu sentir la Capella de música que dirigí l'insigne mestre Millet. Fou celebrant el mateix capellà del Colegi, mossen Joan Sabaté.

Acabada la Comunió, y precedits de la Senyera, passaren els noys y llurs famílies a la gran sala del Colegi, ahont els hi fou servit un suculent dejuni, y, abans d'acabar, el noy Pere Patau, ab una gracia y entonació molt singular, recità una sentida poesía alusiva al acte, cantant els demés noys «La cançó del combregar» (popular), «Pregaria a la Verge» (Millet), y «Filant...» (Dalcroze).

Aquesta segona part de la festa resultà igualment del tot brillantíssima, de lo que pot restarne ben content son director el senyor Flos y Calcat.

Del Marroch

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Notes de Fez

París, 8, 10'40 matí.

Els diaris publiquen despatxos de Fez, ab data 6, dient que en Muley Hafid, rendintse a les rahons de M. Regnault y del general Moinier, ha accedit a aplassar el seu viatge, fins que arribi a Fez el general Lyautey.

«L'Excelsior» diu que'l general Lyautey té instruccions pera procedir ràpidament al Marroch. Els detalls de la seva acció seràn acordats en la seva entrevista ab el general Moinier; però es d'esperar—afegeix—que les tropes franceses franquejaràn el Muluya.

Un despatx de Fez, data 7, diu que El Mokri y Ben-Gabrit, en representació del Soldà, y M. Regnault, el general Moinier y alguns oficials francesos, els cònsuls y la colonia europea, s'han reunit al peu de la tomba de les víctimes dels successos del día 17 del mes passat.

El Mokri ha llegit, en nom del Soldà, un discurs deplorant la mort d'aquells hèroes y expressant la seva indignació devant dels crims comesos.

M. Regnault y el general Moinier han contestat que les doloroses pèrdues sofertes no detindràn la obra civilisadora de França al Marroch.

La cerimonia ha resultat emocionant.

Els reforsos

París, 8, 1'17 tarda.

Desde'l día 10 començarà l'envío de reforsos al Marroch, ahont se reunirà un total de 43.000 homes.

Reclamació alemanya

París, 8, 8'45 nit.

Tànger, 7. — El ministre d'Alemanya ha cridat l'atenció del encarregat de Negocis de França sobre les perquisicions fetes per 150 homes de les tropes xerifianes, instruides per oficials francesos, en una granja alemanya de Ullat-Bessian, probablement relacionades ab la busca dels desertors.

La prempsa alemanya

París, 8, 10'12 nit.

Berlin. — Els periòdichs patrioters atacquen la política francesa al Marroch.

El «Post» demana que s'hi envíin navilis alemanys.

El resident general

París, 8, 11'13 nit.

El general Lyantey y M. Privat Deschanel han sortit aquesta nit cap a Marsella, ahont s'embarcaràn cap al Marroch.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Ans d'ahir plogué al canal de la Manxa a Irlanda.

El temps era ahir espléndit en tot el continent, y aquest regisme seguirà avuy, perque tampoch arribarà la tempesta del Atlàntich que acciona ab grans onades sobre l'Estret de Gibraltar.

D. PUIG.

Agricultura

Ha tingut lloch el fallo del Jurat de la Exposició de Flors que's celebra en el Foment del Treball Nacional, organisada pel Sindicat Hortícol de Barcelona, concedint els premis en la forma següent:

A don Joseph Bisbal, jardiner de la Quinta Eugenia, del senyor Ferrer Vidal y Güell, pel seu grupu de rosers premi de SS. MM. els Reys.

A don Pere Rifé, per sa colecció de rosers trepadors; medalla de plata y diploma.

A don Ignasi Conillas, per la seva instalació de clavellines; premi del governador civil.

A don Pere Rifé, per la colecció de 25 clavellines a gran flor, diploma y una escribanía de metall y per sa colecció general, medalla d'or y diploma.

A don Pere Rifé, per sa colecció de «Pelargeniums» (geranis), medalla de plata y diploma.

A don Pere Rifé, per sa colecció de gardenies, regal del senyor Bisbe y diploma.

A don Joseph Bisbal, per sa instalació de flor tallada, diploma.

Ab l'objecte d'interessar en l'Assamblea internacional que se celebrarà a Lleida el 19 dels corrents en pró del Noguera-Pallaresa, ahir a la tarda va visitar l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre una comissió que, acompanyada dels senadors y diputats de la provincia de Lleida, estava constituida pels senyors següents: don Joseph Gil Doria, president de la Diputació de Lleida; don Pere Mor, alcalde y president de la Cambra Urbana; don Manuel Florensa, president del Círcol Mercantil y don Llatzer Civís, diputat provincial.

La representació de la Junta del Institut que rebé la visita, després de mostrarse agraida a l'atenció, va fer vots per la ràpida realisació del projecte, que deuen mirar ab interès y simpatía totes les comarques catalanes, per lo que va oferir l'incondicional apoyament del Institut y l'«assistencia», per lo tant, a l'Assamblea.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

La lley de jurisdiccions

Parla en Cambó

Gran triomf parlamentari

Li contesta'l senyor Canalejas

Intervenen els Srs. Gasset, Maura y Luque

Vot de censura al comte de Romanones

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 8, 4'15 tarda.

A les 3'45 s'obre la sessió baix la presidencia del comte de Romanones.

La Cambra presenta un aspecte animadíssim. Les tribunes estàn atapaides. Al banch blau els senyors Canalejas, García Prieto y Luque.

S'aprova l'acta.

Se llegeix el vot de censura a la presidencia.

El comte de Romanones passa a ocupar el seu seyent en el tercer escó darrera'l banch blau y ocupa la presidencia el marquès de Cortinas.

El senyor AZCARATE apoya el vot de censura.

Estima que lo fet ahir pel president, al sospendre bruscament el debat, fou una desconsideració a les minories y per això aquestes tenen que fer constar sa protesta.

El comte de ROMANONES li contesta, esplicant la desagradable impresió que li ha produit el vot de censura, però diu que sa conciencia està tranquila perque no hi hà rahó pera aquest vot.

El mateix senyor Azcárate reconeix que'l president no ha faltat al Reglament. Donchs bé; aquesta es la primera vegada que se censura a un president per cumplir el Reglament. (Aplaudiments de la majoría.)

El president deu ser el jutge de camp, dintre del reglament. ¿Per què's va molestar la minoría republicana? ¿Per què no seguía la sessió creyent que ab sa continuació anava a treure profit? Es a dir que ab tal d'aprofitarse, no'ls importava que's faltés al Reglament. (Aplaudiments de la majoría).

No's pot dir que hi hagué sorpresa, car el senyor Cambó s'acostà a la presidencia a demanar la paraula pera'l senyor Bertràn y Musitu y jo li vaig contestar que no podía ésser, perque anava a aixecar la sessió, car tenien demanada la paraula molts oradors; y el senyor Cambó no va oposar la més petita objecció.

Acaba dient que continuarà en el seu lloch mentres compti ab l'apoyament de la majoría, que es à la que ideu el lloch. (Aplaudiments de la majoría).

El senyor AZCARATE rectifica y diu que'l president ha consumit un torn en pro del vot de censura, ja que ha declarat que sospengué'l debat perque preveya un triomf pera les minories. Això no es ser un jutge de camp imparcial.

Madrid, 8, 5'15 tarda.

El senyor AZCARATE adverteix que l'argument d'haver complert el reglament no es gaire fort, perque està per averiguar si's va complir el precepte reglamentari de dedicar dúes hores a l'ordre del día.

Afegeix que'l comte de Romanones se dedica, segons propia confessió, a defensar els interessos de la majoría.

El comte de ROMANONES també rectifica y diu que ell no ha dit això, sinó que no pot oblidar que procedeix de la majoría.

Afegeix que aten desde la presidencia a tots els elements de la Cambra y que no mereix el vot de censura.

El senyor CANALEJAS diu que ahir el president de la Cambra va complir el seu dever, perque no s'havía presentat cap reclamació pera que continués el debat.

Adverteix que sempre'ls presidents se han decantat en la seva benevolensa cap a la majoría y en aquest càs no això ha ocorregut.

Manifesta que ell y els seus amichs votaràn en contra d'aquest vot de censura, com a prova de la seva ilimitada confiança en el president de la Cambra. (Aplaudiments de la majoría).

El senyor AZCARATE diu que després d'escoltar el primer discurs del comte de Romanones pensava demanar votació nominal, però retira el vot en vista de la rectificació que ha fet.

Discurs den Cambó

Se llegeix la proposició incidental que ja hem tramesa, demanant al Congrés se serveixi declarar que veuría ab satisfacció que'l Govern proposés la derogació de la lley de jurisdiccions.

El senyor CAMBO la defensa.

Comença a parlar en mitg de gran espectació, fent notar les grans diferencies de idees que separen als firmants de la proposició incidental.

Aquesta ha nascut d'un incident de la sessió d'ahir.

Tots ho haveu vist. Ahir el senyor Moret se va presentar aquí a defensar la lley de jurisdiccions y ja sabeu també'ls comentaris que s'han fet. Jo no comparteixo els que he sentit. Crech que'l senyor Moret va adoptar la postura presa ahir perque creya aixís cumplir ab el seu dever en vista de que'l Govern no s'aixecava a defensar una lley que'l senyor Moret estimava perfecta jurídicament.

Però, desde'l començament d'aquesta lley tots els que contribuiren a formarla exposaren la seva opinió contraria al espert de la mateixa.

El senyor Moret va parlar allavors de «salvar la curva» y el senyor Maura va calificar aquesta lley de «aparell ortopèdich». Tots la miraven com a cosa desagradable. Però desde'l moment que una persona de la autoritat del senyor Moret ha parlat com ho feu ahir, nosaltres entenem que es necessari que'l Parlament espanyol fassi declaració terminant de si dona o no la seva conformitat sobre la existencia d'aquesta lley.

El senyor Moret parlava ahir de colaboracions y volía donarnos a entendre que tots contribuirem a formar aquesta lley. No. Va passar tot lo contrari de lo que ha dit el senyor Moret.

En Salmerón la va combatre en forma tal que això va donar lluch a que adoptés una de les actituts més gallardes de la seva vida, retirantse del Parlament.

La minoría regionalista va presentar moltes esmenes que la modificaven totalment y solament se varen acceptar les accidentals.

En el camí dels grans oblits, ha oblidat el senyor Moret aquelles sessions de juny de 1908 en que'l senyor Maura combatía la lley de jurisdiccions com la combateren altres diputats. ¿Se pot dir, davant d'això, que aquesta lley no ha estat combatuda ni discutida, perque apenes fou defensada?

Llegeix fragments de discursos del senyor Maura atacant la lley y de discursos del propi orador que allavors afirmava que ningú la volía aquesta lley. ¿Pot, després d'això, afirmar el senyor Moret que no s'ha discutit aquesta lley?

Ens parlava el senyor Moret de la circular publicada en la «Gaceta». Donchs, hi hà que veure lo que diu aquesta circular. Si diu lo mateix que la lley, era innecessaria. Si diu cosa distinta, demostra que'l senyor Moret se va abrogar facultats del poder executiu, funcions que sols corresponen al poder executiu.

Diu el senyor Moret que la circular era aclaratoria de la lley. Donchs, es un absurde que una lley abans de començar a aplicarse tingui de ser aclarada pel seu propi autor.

Es veritat lo que va dir el senyor Miró. Se veu que aquesta lley va nèixer de un contuberni, que d'aquesta lley n'estava penedit el senyor Moret, perque tirava una taca sobre tota la vida política de S. S., perque era pera S. S. un mal somni, un constant remordiment. (Sensació en la Cambra).

Recorda que'ls regionalistes varen presentar una proposició demanant que immediatament fos derogada la lley de jurisdicconis, en 12 de juny de 1908.

Aquesta proposició la votaren el senyor Canalejas y els seus amichs, y alguns que ara son ministres, ab la sola condició de que's tregués la paraula «immediatament».

El senyor Maura desde'l cap del banch blau, va dir que'l vot en contra de la majoría sols significava una votació contra una paraula, perque aquesta paraula significava una coacció. (Murmulls).

Avuy s'ha retirat aquesta paraula y queda la proposició en la forma en que volien votarla el senyor Maura y tots els demés que m'escolten.

¿Es molt demanar ara al senyor Canalejas que voti la proposició?

Ha dit el senyor Canalejas que ab la campanya antimilitarista dels republicans es impossible derogar ara aquesta lley. Però, senyor Canalejas, si aquesta campanya's pot fer tenint en vostres mans la lley de jurisdiccions, ¿pera què vos serveix aquesta lley?

Recorda lo que deya Gambet respecte a la eficacia de les lleys y diu que l'únich argument que's pot fer en pró de la lley de jurisdiccions es el d'evitar la impunitat que ha vingut a formar un nou estat de coses.

Donchs bé; contestant an aquest argument jo vos dich, en nom propi y de la minoría regionalista, que no som partidaris d'aquesta impunitat y que advoquem pera que's fassin en les lleys totes les modificacions que siguin precises pera evitarla.

Combat enèrgicament les lleys d'excepció y diu que ab elles passa lo mateix que ab el crèdit. Els Governs que acuden als crèdits extraordinaris ab excés, van a la bancarrota econòmica. Donchs els Governs que apelen a les lleys d'excepció van fent la bancarrota del principi d'autoritat.

Madrid, 8, 6'15 tarda.

El senyor CAMBO diu al senyor Canalejas que es feble sa argumentació en pro de la lley de jurisdiccions al basarla en l'actitut de republicans y socialistes.

Aquests tenen per missió combatre lo que'l senyor Canalejas està en el dever de defensar; y ¿creu S. S. que han de faltar a l'imperatiu categòrich de llur conciencia perque S. S. se negui a derogar una lley que es odiosa a tots y no serveix per res?

Recull la declaració del senyor Canalejas de que s'han romput certes tuteles que s'exercien sobre'l govern y afegeix que després d'aquesta declaració creya que s'apressaría a derogar la lley de jurisdiccions tota vegada que tenía ja independencia y no necessitava altres aussilis que les lleys fonamentals del país.

Aquestes tuteles a que aludía quan contestava a insinuacions del senyor Miró acaben al rompres els compromisos d'uns a altres partits.

Recull lo que en Moret digué al final del seu discurs sobre les campanyes de difamació y associa això ab les afirmacions del senyor Gasset, tan amich del senyor Moret al dir que la magistratura's torcia davant la influencia política. Això's feya generalisant y parlant de tota la magistratura.

En les dúes primeres sessions d'aquesta etapa parlamentaria's parlava de les llagues de la justicia, no com en cos propi sinó com en cos agè.

Es tolerable que un diputat, en el calor d'un discurs pugui injuriar als tribunals de justicia, però la major vergonya per ells es la lley de jurisdiccions, que'ls exhonera de la funció de mantenir els prestigis de la patria per considerar que no son dignes d'exercir tan augusta funció.

Mentres això succeeixi no poden els governs ab autoritat moral defensar als tribunals de justicia, puix s'ha dit per ells lo que queda indicat.

Demana als conservadors y al mateix senyor Maura que votini la proposició incidental, perque votarhi en contra es desconèixer l'estat de la realitat.

Si el Govern creu que hi hà circunstancies escepcionals pera no derogar la lley, que respongui clarament y comptarà ab la cooperació d'aquesta minoría.

Expressi el govern les seves rahons y les discutirem, cada hú desde'l seu punt de vista, perque a nosaltres—acaba dient—ningú ens guanya a governamentalisme, entenentse per aquest la enemistat a la tiranía y a la demagogia. (Grans aplaudiments dels regionalistes).

Madrid, 8, 9'15 nit.

El senyor CANALEJAS contesta al senyor Cambó y comensa dient que de lo de les tuteles a que ha aludit en parlarà en altra ocasió. Ara sols vol ocuparse de lo que es objecte del debat.

En la proposició incidental—diu—se proposa encara molt menys de lo que nosaltres hem ofert en altres ocasions; però el senyor Cambó no pot desconèixer les condicions en que s'ha demanat al Govern la derogació de la lley de jurisdiccions. Se'ns ha dit que mentres no deroguem aquesta lley no se'ns permetrà aprovarne cap. Això no's pot fer.

Clar està que això no vol dir que per un excés d'amor propi en la dignitat del Govern anem a renunciar a tota acció en el camí que'ns hem imposat pera arribar al límit de nostres oferiments.

Nosaltres seguim treballant en la reforma del Còdich de Justicia Militar y escometrem el cumpliment de quants compromisos hem contret.

El Govern té el propòsit de deixar en aquest mateix periode de sessions, sobre la Mesa del Congrés la reforma del Códich de Justicia Militar, pera portar an ell la materia continguda dintre de la lley de jurisdiccions, y ja's troba molt avensat aquest treball, tenint casi terminada la redacció del Códich.

Reconeix el dret del senyor Cambó a exigirli explicacions y les dóna molt gustós, afegint que si'ls apremis del temps no deixin abordar la reforma total, està disposat a anar a la reforma parcial, però això lliure de la coacció, ab que l'han rebut els republicans.

Reconeix que l'estat social actual no es el mateix que existía quan se feu la lley de jurisdiccions.

Invita a tots a que reconeguin que hi hagué elements polítichs que s'interposaren entre'l Govern y els ciutadans, pera impedirli portar forces al Govern, y en aquestes condicions ja vaig dir que no podía derogarse la lley de jurisdiccions.

Creu que lo dit no's pendrà com ganes d'escamotejar l'assumpte. El senyor Cambó ha demanat explicacions y les hi dono.

Jo vaig més enllà de la proposició, dich que abans de terminar aquest periode de sessions el Govern plantejarà el problema d'una reforma que, sense significar la absoluta derogació de la lley de jurisdiccions, se fassi una reforma jurídica que atengui a les llegítimes aspiracions de tots.

El senyor CAMBO rectifica insistint en que la proposició no imposa cap nexe entre'ls firmants. Sols els uneix una qüestió de principi: la plantejada en aquesta Cambra.

Estima que'ls conjuncionistes faràn mal en seguir la obstrucció; però això, en últim cas, serà qüestió a discutir.

Ab aquesta proposició no's fan els regionalistes solidaris de la conducta dels republicans y socialistes. Aquests podràn seguir fent lo que vulguin, una vegada aprovada aquesta proposició, la qual no sé perque no ha de votarse, si, com diu el senyor Canalejas, demana menys de lo que està disposat a fer el Govern.

Diu S. S. que dintre de pochs llies se presentarà la derogació de la lley de jurisdiccions. Donchs allavors, el votar aquesta proposició es donar un vot de confiansa al Govern.

Estima, pera acabar, que les paraules del senyor Canalejas poden quedar en l'aire, y si's vota la proposició ja finalisaràn en quelcom.

El senyor CANALEJAS també rectifica y demana al senyor Cambó que fi en sa sinceritat, car es un sospitós desitg el voler que hi hagi vots.

El senyor CAMBO.—Estich segur del bon desitg de S. S., però no es més ardent del que tenía el senyor Maura quan fou quefe del Govern. ¿Creu S. S. que la força jurídica d'aquesta lley sería la mateixa votada la proposició incidental, que sense votarla, en el cas de que S. S. tingués d'anarsen del poder sense derogarla?

El senyor GASSET recull algunes alusions del senyor Cambó y diu que'ls conceptes que ell va emetre contra la justicia els han emés, y més forts, persones tan elevades com el senyor Maura, el comte de Romanones, en Francisco Silvela, el senyor Moret y altres, dels quals llegeix fragments de discursos.

A la Cambra produeixen gran revol aquests texts, sobre tot el del senyor Moret que diu que l'obrer quàn demana justicia es acribillat a balassos.

El president té que agitar constantment la campaneta pera imposar ordre.

El senyor SANTA CRUZ.—Lo lamentable no es que's digui, sinó que es veritat.

El senyor GASSET segueix llegint frases dites per oradors de fama contra la justicia y termina dient al senyor Cambó que ja veu que no es ell qui ha dit lo més greu sobre les immoralitats de la justicia.

El senyor ALBORNOZ, en nom dels radicals, diu que sempre ha combatut la lley de jurisdiccions per estimarla una cobardía del poder públich, però que no vota la proposició perque en el discurs del senyor Cambó hi ha vist una habilitat política darrera de la qual està el partit conservador. (Grans rumors.)

El senyor MAURA comença a parlar en mitg de gran espectació.

Explica'l concepte de les seves paraules quan diu que anhela que desapareixi la lley de jurisdiccions. Ab això vol dir que desapareixi la causa que originà aquesta lley y la suspensió de garanties que hi hagué en 1905.

S'engendra això en el concepte d'impunitat per l'abús de l'inmunitat parlamentaria.

Repeteixo — diu — que desitjo que desapareixi la causa que motivà aquesta lley y jo no puch fer altra cosa que expressar que en aquests moments aqueixa lley té de seguir fins al moment en que'l Govern cregui que deu desapareixer. (Aplaudiments dels conservadors).

El senyor URZAIZ, pera explicar el seu vot, diu que té d'explicar quina es le veritat y quina la mentida en aquesta qüestió. La veritat està en les paraules dels senyors Canalejas y Maura, y la mentida, parlamentariament parlant, en les paraules del senyor Cambó. El senyor Canalejas ha ofert portar la reforma de la lley de jurisdiccions y el senyor Maura ha dit que desitja que desapareixi la causa que portà aquesta lley Donchs, això es lo que tots devem desitjar.

Diu que'l senyor Azcárate ha sigut molt candorós y ha caigut en les xarxes de l'habilitat y travessura del senyor Cambó, que havía sentit ponderar molt, però que veu que no son infondades les ponderacions.

Manifesta que votarà en contra de la proposició.

El senyor FELIU diu que va a ser molt sobri perque abriga la confiança de que les darreres paraules d'aquest assumpte les va a pronunciar el ministre de la Guerra. (Rialles).

Pregunta insistentment quines son les causes que obliguen a mantenir la lley de jurisdiccions.

També pregunta als governants què han fet pera evitar la continuació de les causes que motivaren la lley de jurisdiccions.

Anuncía que votarà la proposició.

El senyor SENANTE, en nom dels integristes, diu que votarà la proposició y afegeix que s'ha d'escoltar l'opinió del ministre de la Guerra.

El senyor CANALEJAS. — Ja he dit que les meves declaracions eren conseqüencia del acort unànim del Consell de ministres.

El senyor SENANTE. — ¿De manera que'l ministre de la Guerra renuncía a parlar?

El general LUQUE s'aixeca y's beu el'r este d'aigua que hi havía en un got que havien portat abans. (Grans rialles).

M'he begut l'aigua del president. Ja veyèu que bebem en la mateixa font. (Moltes rialles).

Diu que en 1905 pensava ell com tots els generals, quefes y oficials del exèrcit, que era precis restablir l'art. 7 del Códich de Justicia Militar, derogat per la lley de 1900.

Vaig portar aqueixes idees al Consell de ministres.

Explica còm se va fer la lley de jurisdiccions, manifestant que allavors l'exèrcit no va exercir cap pressió, com tampoch la exerceix ara en cap sentit, car això no ho toleraría'l ministre de la Guerra. (Aplaudiments de la majoría.)

El senyor SENANTE.—Però S. S. no ha respost a la meva pregunta, y es que'ns digui si està conforme o no ab la derogació de la lley de jurisdiccions.

El senyor SORIANO.—Té rahó el senyor Senante, y s'ha d'afegir que tampoch sabem lo que opina el senyor García Prieto, que està silenciós y misteriós al costat del senyor Canalejas.

S'ha de saber lo que's deya en cartes msiterioses que ahir anaren desde'l banch blau a un de la majoría.

Manifesta que en converses particulars el general Luque li ha fet declaracions contraries a la lley de jurisdiccions. (Protestes de la majoría.)

No estava jo sol, sinó que hi era a la conversa'l senyor Nougués.

El senyor GARCIA PRIETO diu que fou enemich de la lley de jurisdiccions, y segueix essentho, y que en el sí del Govern ha exposat son desitg de que's reformi.

Suscriu les manifestacions del senyor Canalejas, y respecte a la carta diu que no té per què donar explicacions.

El senyor CAMBO diu que de les paraules del senyor Maura se dedueix que entén que'l Govern no cumpleix ab son dever. Donchs bé: a un Govern que no cumpleix ab son dever es inútil donarli lleys d'excepció, perque es donarli patent pera que's falti a les demés.

Al senyor Urzàiz li diu que està equivocat, perque'ls regionalistes en 1908 coincidiren ab el senyor Canalejas, que votà la proposició, en tant que no la va votar el senyor Maura, es a dir, que no estem més aprop d'aquest, com s'ha suposat.

El senyor URZAIZ rectifica breument y's procedeix a votar nominalment la presa en consideració de la proposició, que queda rebutjada per 221 vots contra 23, entre ells don Lluis Morote y el senyor Lopez Ballesteros.

Se concedeix la paraula al senyor Miró pera rectificar en el debat polítich.

El senyor MIRO prega que's suspengui el debat en vista de la desanimació que s'ha produit a la Cambra.

El comte de ROMANONES: — S. S. tenía molta pressa en parlar ahir y va lamentarse de que no continués la sessió. Era, donchs, lògich, que si ahir tenía pressa avuy ne tingués més. (Rialles). Ab tot, se suspèn aquest debat.

Ordre del dia. — S'aproven varis dictàmens, sense debat.

Se'n posa a discusió un de la comissió d'incompatibilitats y incapacitats sobre'l cas de don Vicens Gimeno.

El senyor MORAL el combat, dient que's tracta d'un cas de nepotisme. L'interessat es fill d'un ex-ministre y se li ha donat l'aussiliaría d'una càtedra després de ser diputat.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falta a la lley d'incompatibilitats en aquest cas.

El senyor RODES li contesta extranyantse de que en els distints dictamens que ha formulat aquesta comissió sols s'hagi discutit el del fill del ex-ministre senyor Gimeno.

Diu que en totes les minories hi hà diputats que cobren gratificacions.

Els conservadors protesten y diuen: vinguen noms.

El senyor IRANZO.—El senyor Sànchez Toca la cobra com jo en la comissaria del Canal. (Se promou algún revol que'l president talla a cops de campaneta.)

Rectifiquen els senyors QUEJANA y RODES.

El senyor SANCHEZ TOCA intervé pera alusions justificant la seva situació.

El senyor ROYO VILANOVA també parla pera alusions, defensant als catedràtichs, dient que la influencia política no influeix en ells.

Exposa el seu criteri de que'l diputat que guanya una plaça per oposició no necessita anar a la reelecció, com no hi anà el senyor Barrio y Mier.

Hi hà varies interrupcions, entre elles una del senyor Iranzo molt pintoresca, en la que parla d'empleats que cobren varis sous y altres que no assisteixen a la oficina.

La Cambra passa una estona divertida.

El ministre de INSTRUCCIO diu que el Govern prén nota d'això y els que tinguin més d'un sou deixaràn de cobrarlo y els que no van a la oficina hi aniràn o quedaràn cessants.

Se suspèn aquest debat; s'acorda reunirse demà en seccions y s'aixeca la sessió a les 8'10.

Un comentari

Madrid, 2, 8 tarda.

Comentant un diputat de la majoría la brusca suspensió de la sessió d'ahir, deya:

—Es natural que'l senyor Canalejas volgués el compàs d'espera, perque pretenía parlar el general Luque, y quan aquest parla no se sab si va a demanar cafè o si va a declarar a Espanya en estat de sitl.

Visites y conferencies

«El Universo» dedica grans elogis al discurs del senyor Moret en defensa de la lley de jurisdiccions y diu que aquest discurs devía pronunciarlo no el senyor Moret, sinó el quefe del Govern.

«La Mañana» també acull ab simpatía el discurs del senyor Moret.

Podrà la lley de jurisdiccions reformarse quan sigui convenient, però per dignitat no's pot fer ara, ni may, mentres estigu pendent l'amenaça republicana.

«El País» diu que'l discurs del senyor Miró fou un embolat, del que va sortir airós el diputat republicà, trayent tot el partit que's pot treure y això sols demostra talent, intenció, habilitat y eloqüencia; y va tenir tres hores excelents: aquelles en que va interpelar al senyor Canalejas, com a rescent ex-ministre de Gracia y Justicia, demanant la derogació de la lley de jurisdiccions y abordant la qüestió de les Mancomunitats.

Respecte al discurs d'ahir del senyor Moret diu que va ser una lamentable equivocació y suposa un grandíssim oblit dels fets, perque no's pot afirmar que en Salmerón no fos enemich de la lley de jurisdiccions, quan va ser l'home que va marxar, en el célebre homenatge de la Solidaritat, del braç dels catalanistes en el Saló de Sant Joan.

«El Liberal» diu que'l senyor Moret se va equivocar ahir en la proporció y en la mida, al recullir les manifestacions del senyor Miró, y al defensar la lley de jurisdiccions, perque va reconèixer ell mateix que estava plena d'erros y que's cometien iniquitats ab la seva aplicació.

Afegeix que hi hà que derogarla pera no posar una barrera de silenci y desafecte entre'l poble y l'exèrcit y pera desterrar de nostre cos legal una lley única a Europa que, per ficar homes a la presó no repara en el càstich dels innocents.

«El Imparcial» diu que'l senyor Moret se va empenyar en dúes coses impossibles: en demostrar a la Cambra que la lley de jurisdiccions era obra comú dels partits y que la lley era bona en sí, essent imputables les injusticies o erros a la seva aplicació.

Compren que'l senyor Moret, pfuscat pel recte propòsit que'l va guiar, tingui aquesta creensa, però d'aquí no's pot passar.

Una lley que's presta a erros en la seva aplicació, té bastants motius pera ser derogada.

Per aquesta lley hi hà a les presons homes legalment condemnats, que se sab positivament que son innocents.

Afegeix que molts buscaven ahir explicacions secretes de l'acte realisat pel senyor Moret en mòvils polítichs, però la mahcua va anar massa lluny.

Acaba dient que'l problema d'avuy es la conducta del Govern enfront de les reclamacions que, no ab massa vehemencia, just es dirho, formulen els republicans.

Animació al Congrés

Madrid, 8, 4'15 tarda.

Desde les tres de la tarda en els passadissos del Congrés la animació es extraordinaria menudejant les conferencies entre'ls distints elements que integren les minories y fentse vivíssims comentaris sobre la borrascosa sessió d'ahir.

En el despatx del president de la Cambra han conferenciat ab el comte de Romanones el senyor Canalejas y quasi tots els ministres.

Vot de censura

Els republicans han redactat el següent vot de censura pera presentarlo al començament de la sessió:

«Al Congrés:

Encara que entenent com modo propi adequat d'exercir les funcions presidencials el ja tradicional d'Espanya, sempre s'ha considerat aquest elevat lloch, en primer terme com una positiva garantía del dret de les minories contra les possibles imposicions dels governs y de la majoría y al president com jutge de camp, imparcial en els debats entre aquesta y aquelles. Per això, estimant els que suscriuen que'l senyor president al aixecar la sessió en el día d'ahir inopinadament, ab sorpresa de quasi tots els diputats, y en el moment en que pel giro del debat y pels termes en que s'estava produint s'imposava sa continuació, sisquera fos per brevíssim temps, tenen el sentiment de proposar al Congrés se serveixi declarar que lamenta profondament lo ocorregut. — Azcàrate, Senante, (segueixen les firmes).

La Lley de jurisdiccions. —Proposició incidental.

Varis diputats han acordat presentar, en el moment que'l debat ho requereixi, la següent proposició incidental:

«Els diputats que suscriuen proposen al Congrés se serveixi declarar que veuría ab gust que'l Govern proposés a les Corts la derogació de l'anomenada lley de les jurisdiccions.»

Firmen els senyors Cambó, Azcàrate, Salaberry, Lopez Ballestero, Ventosa y Garriga y Massó.

Comissions parlamentaries

Madrid, 8, 9'15 nit.

La comissió de presuposts, que estava convocada pera aquesta tarda, no ha pogut reunirse per falta de número.

—La comissió de suplicatoris no ha pogut pendre acorts per falta de número, limitantse'ls reunits a cambiar impresions sobre'ls dictamens pendents.

—El ministre de Foment ha concorregut a la comissió permanent d'obres públiques del Senat, expressant el criteri restrictiu del Govern respecte a ports y ferrocarrils, y esperant els dictamens de la Direcció general d'Obres públiques pera major aclariment del assumpte abans de que la comissió dóni dictamen.

En vista d'aquestes manifestacions del ministre, la comissió ha aplaçat la seva tasca.

Malalt

Continúa malalt don Melquiades Alvarez.

El vot de censura

Madrid, 9, 12'30 matinada.

El senyor Sol y Ortega ha sigut un dels firmants del vot de censura al comte de Romanones.

Abstencions

Sobre la proposició presentada pel senyor Cambó s'han abstingut de votar els diputats de la Majoría senyors Burell, Gimeno y Lluis Silvela.

Gestions den Cambó

Després de votada la proposició del senyor Cambó, el diputat per Castellterssol ha conferenciat ab el senyor Canalejas en el despatx de ministres del Congrés.

El senyor Canalejas ha ratificat al senyor Cambó el seu propòsit d'activar, pera presentarla immediatament a les Cambres, la reforma del Còdich de Justicia militar, que implica la derogació de la lley de jurisdiccions.

Del projecte de mancomunitats també n'han parlat.

Aquest serà llegit un d'aquests dies al Congrés.

El senyor Cambó marxarà el divendres a Barcelona pera tornar a Madrid el dilluns.

Detalls del discurs del Sr. Cambó

Hem donat ja un extracte amplíssim del discurs del senyor Cambó.

A continuació donem un altre resum de notes fet ab l'extracte taquigràfich a la vista, pera major exactitut.

Diu aixis:

Entre'ls firmants de la proposició—diu el senyor Cambó—no existeix més nexe que la petició que en ella's formula pascuda del incident d'ahir al aixecarse el senyor Moret a defensar la lley de jurisdiccions, ab la pretensió, segons uns, de comprometre al Govern, segons altres, per motius passionals, com el de que naufragués el projecte de Mancomunitat.

Jo no crech en l'una cosa ni en l'altra; jo crech que'l senyor Moret, al veure atacar la lley y que'l senyor Canalejas no la defensava, va obrar com pare y en cumpliment d'un dever de conciencia.

El senyor Moret afirmà que la lley era norma jurídica acceptable, que no pugnaven ab els princípis jurídichs que defensava, els conceptes jurídichs en que's funda y aquesta afirmació en boca de persona com el senyor Moret, altera el concepte que sempre hem tingut tots de la lley de jurisdiccions, concepte que responía a circunstancies tranzitories y excepcionals.

Aixís, al proposarla el senyor Moret, ens parlava d'una curva que devía salvarse y el senyor Maura la calificava de aparell ortopèdich utilisable mentres el dany existeixi.

Ningú l'havía defensada jurídicament fins ahir.

Els firmants entenem que davant de tal gravetat de princípis no pot callar el Parlament y que ha d'expressar el seu desitg de que's derogui aqueixa lley veritablement excepcional.

El senyor Moret va tenir ahir oblits y erros d'apreciació grandíssims al dir que la lley era producte de la colaboració de tots, quan tots la varen combatre determinant la sortida de les minories republicana y regionalista, y va donar lloch a la Solidaritat Catalana.

Diu S. S. que no fou discutida; ¿es que S. S. entén que pera discutir una lley hi hà d'haver qui l'ataqui y qui la defensi, y que per no haverla defensat ningú la lley no ha sigut discutida?

En aquella sessió jo puch dir, sense contradicció de S. S., que ningú va defensar la lley ni la considerava obra seva, y el senyor Maura va dir que no hi havía en el Parlament ningú, ni una sola força política que no desitjés la seva derogació.

¿Còm pot el senyor Moret afirmar que tots colaboraren en ella?

Va parlar S. S. de la circular que acompanyà a la lley: si diu lo mateix que la lley, es innecessaria; si diu cosa distinta es un atentat al dret.

Va parlar també d'aclaracions: ¡aclaracions abans d'aplicarla! ¿D'ahont varen naixer els duptes?

Les lleys deuen ser clares y més les penals.

Tenía rahó el senyor Miró al dir que obeía a un contuberni; li va remordir a S. S. la conciencia y ab la circular va pretenir tirar sobre'l Parlament la taca, salvant un xich la seva responsabilitat davant de la historia.

Aquesta proposició es la mateixa de 1908, eliminantse la paraula «inmediatamente» y que votaren el senyor Canalejas y els seus amichs.

El senyor Maura, allavors president del Consell, va dir que acceptava la proposició si s'esborrava la paraula «inmediatamente». Aquesta proposició la va acceptar el senyor Maura ab tota la responsabilitat que la proposició imposa.

Pera que pugui acceptar'al senyor Canalejas, creyent possible que la situació actual a la del senyor Maura se sembli en alguna cosa, hem esborrat la paraula «inmediata» que li impedía de votar.

El senyor Canalejas excusa la seva resistencia a derogar la lley en les campanyes antimilitaristes dels republicans. Però, senyor Canalejas, si ab la lley a la mà se fan aquestes campanyes ¿pera què serveix la lley?

Jo crech que l'únich argument en favor de la lley es el fet de la impunitat dels delictes, degut en gran part al concepte que hi hà a Espanya del Dret Penal, que ha format una segona naturalesa.

Molt rigor en la lley, molta lenitat en aplicarla; molta feresa al redactar y molt perdó al castigar, y l'impunitat es cosa funesta, tant si vé per costum d'indult com per camí de favor.

Les lleys severes deuen atenuarse, però totes les lleys deuen cumplirse.

Les lleys d'excepció son recursos extraordinaris pera les crisis nacionals.

En la vida nacional es missió dels governs que aquestes crisis no's produeixin y si s'apliquen lleys d'excepció destrueixen la virtualitat pera una lley necessaria. Succeeix lo mateix que ab els emprèstits; quan se crean pera atendre necessitats ordinaries, porten a la bancarrota a l'Hisenda, com aquelles a la del principi d'autoritat.

El senyor Canalejas se queixa de la conducta dels republicans y socialistes; però ¿creu S. S. que han de faltar al imperatiu categòrich de sa conciencia que els impesa destruir lo que S. S. té obligació de defensar?

Si això espera S. S. pera derogar la lley de jurisdiccions, llarch es el plag perque sempre hi haurà republicans que combatin la monarquía y socialistes que ataquin al ordre social.

S. S. assenteix aixís, a lo dit per en Moret, fent funció normal de govern la lley de jurisdiccions.

Jo creya que al parlar aixís era per haver cregut que'ls republicans no li presentarien el compte que han de presentar als governs monàrquichs, sinó que li presentarien al seu successor ab interessos usurers.

Va declarar S. S. que havía cessat la tutela dels republicans; jo creguí que va voler dir d'alguns republicans y creu ya que la derogació de la lley de jurisdiccions requería aquella declaració per no necessitar ja lleys especials.

Parlava el senyor Moret també de la justicia, sense recordar que tenía propi al senyor Gasset que no sempre ha tingut presents els seus serveys.

Jo lamento l'espectacle vergonyós de les sessions d'aquesta llegislatura, però als tribunals de justicia els denigren més ab la lley de jurisdiccions, que es igual que considerar el seu fracàs. Després volen que confiin en ells la honra, la vida y els bens els ciutadans si no se'ls confía la defensa de la patria y del exèrcit.

Jo demano al senyor Canalejas y al senyor Maura que votin y fassin votar aquesta proposició. Si no feu això, votareu novament la lley en la interpretació que ahir li va donar el senyor Moret.

No volgueu carregar sobre vostra conciencia la fonda pertorvació de la política espanyola que va ocasionar la votació de 1906.

Si'l Govern creu qeu hi hà circunstancies excepcionals que impideixen prescindir d'aquesta lley, que ho digui. Discutirem cada un desde nostre punt de vista, y els regionalistes, si aquestes circunstancies existeixen, la respectarem coadjuvant a que desapareixin.

Si creu el Govern que derogada la lley queda algún buit que pugui convertirse en abim pera la pau pública, discutirem també ab tota noblesa la manera d'evitarho.

Ningú pot aventatjarnos en sentit governamental, el sentit que significa repudiar per igual la tiranía que la demagogia, dues manifestacions d'un mateix mal que acaven ab la mort de les llibertats públiques.

Sobre'l discurs den Cambó

Deixant apart l'èxit oratori del senyor Cambó, que l'ha confirmat com una de les primeres categories del parlament espanyol, el «leader» regionalista ha pronunciat un discurs, l'importancia del qual fácilment s'adverteix ab sols llegir la ressenya de la sessió, y les conseqüencies del qual s'aniràn desenrotllant en aquesta mateixa etapa parlamentaria.

Recullim a continuació les impresions que formula la prempsa de la nit sobre'l discurs del senyor Cambó, expressió de les opinions que's recullien al Congrés dels diferents elements que han intervingut en el debat.

«El Mundo», diu:

De veritable catilinaria pot calificarse el notable discurs del senyor Cambó. El senyor Moret ha sortit mal parat de la seva argumentació que ab gran eloqüencia va rebatent el diputat regionalista.

L'impresió en el Congrés està sospesa de la paraula del orador, que analisa la lley y senyala l'erroni criteri que la va inspirar.

El discurs den Cambó — afegeix «El Mundo» — ha sigut pera la lley de jurisdiccions lo que la espasa de Alexandre pera'l nús gordià.

«La Epoca» diu que'l senyor Cambó, ab paraula d'acer, no solament ha definit la proposició, sinó que ha dit cruds veritats al senyor Canalejas, al senyor Moret y als lerrouxistes; però ha incorregut en la inhabilitat de demanar la votació de la Cambra. Demanant la derogació de la lley de jurisdiccions, buscava una desautorisació de la lley mateixa, cosa que cap element d'ordre podia suscriure.

Afegeix que igualment han estat inhabils tots els demés oradors que hi han intervingut, menys el senyor Maura.

«El Correo» diu:

El senyor Cambó ha pronunciat un discurs d'habilitat política, ab afirmacions y deduccions que transpiraven sinceritat.

«La Tribuna» diu que'l discurs del se-

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art **125**

(Fot. Mas)

Composició decorativa

d'una alumna de 14 anys de la Escola Pública que dirigeix D.ª Rosa Sensat. — Carbó y pastel (varis colors). El dibuix es retallat y colocat sobre un fons de diferent color.

El dibuix sense carabaces a l'Exposició de Treballs Escolars

(Un altre article pera les families)

En nostre article (18 d'abril) posàrem de manifest el fals argument de la resistencia que's diu que les families oposen a les reformes de l'escola; argument de que usen y abusen aquells mestres qui estàn mancats d'una sencera fè en l'educació y també aquells altres qui porten una preparació professional insuficient pera escometre ab valentía els problemes de l'educació.

Indicàrem també en nostre article la necessitat de que les families destruissin aquest argument esgrimit pels mestres, intervenint d'una manera fiscalisadora en les escoles hont els seus fills concòrren; censurant aquelles coses que tinguin la certesa de que estàn malament y fent indicacions pera que s'adoptin aquells mètodes y ensenyances de sentit comú que preconisa la nova pedagogia. Aixís mateix intentàrem convèncer a les families de que'l dibuix de làmina usat fins ara a les escoles y del qual n'hi hà tants exemples a la Exposició de Treballs Escolars, no es més que un inútil passatemps y una vanitat. Pera ridiculisar el dibuix de làmina y desacreditarlo ab un mal nom, li apricàrem el de «dibuix ab carabaces».

Tenim dret a creure que aquell article nostre va acostarse bastant al blanch a que anava dirigit. Apoyen aquesta creensa nostra nombroses converses que

(Fot. Mas)

Dibuix del natural

executat per una alumna de 13 anys de la Escola Pública que dirigeix D.ª Rosa Sensat. Carbó y pastel (vert).

hem sostingut ab mestres de tota mena y pares de familia, algunes cartes que tenim a la butxaca y el mateix article del P. Noguera, aquí aparegut, al qual respondrem ab gust un altre dia, si Deu ho vol.

Hem cregut que an aquell article nostre li manenva un barió; que, després de parlar del «dibuix ab carabaces», era qüestió de dir quelcom del «dibuix sense carabaces» o del natural a la Exposició de Treballs Escolars. Y calía fer això ab major rahó, per quant si volem que les families exerceixin una crítica rahonable a les escoles de que son clients, es precís capacitarles pera aquesta crítica mostrantles-hi exemples de pedagogia nova. Si les instem a que fassin desaparèixer dels colegis estèrils rutines, es necessari que'ls hi donem una idea sisquera de lo que deu ser lo nou substituyent. Si bé es el mestre en definitiva el qui deu preocuparse de buscar lo nou, limitantse l'acció de les families en els colegis a censurar lo mentider y aplaudir lo veritable.

¡Ay, amichs meus! que'l camí de la virtut y de la veritat es més fadigós y menys falaguer que'l de la disbauxa y la mentida! Això està en la naturalesa mateixa de la vida y de les coses. Costa molt menys fer un castell de guixi que es un enganyi, que una senzilla casa de pedra picada; si bé'l primer no pot tenir cap utilitat ni duració y la segona dura y serveix per un temps indeterminat. ¡Ay, amichs meus! que potser algú de vosaltres trobi que'l camí del dibuix de làmina es plaent y corredor, encara que el dibuix de làmina sigui un gran castell de guix que cap utilitat pot tenir sols habitable per la vanitat. ¡Ay, amichs meus! que tal volta algú trobarà que'l camí del dibuix del natural es massa lent y pedregós, encara que meni a les possessions perpètues en educació, a la adquisició d'aptituts y de poders que resten per sempre més ab l'individu, prests a servirlo en qualsevol moment.

Aquell colegi que adopti en la ensenyança del dibuix el mètode de reproducció d'objectes del natural, ja pot despedirse'n de les fmures y preciositats de les làmines de ombra; ja pot dir adeu a les nobles testes gregues, a les cares de noyes pietoses que eren enamorament d'alumnes sentimentals, a les cabelleres ab trenes tan ben lligades, als vells molins de la vora del riu tan melangiosos... Tot això ja no ho faràn més els noys y noyes que dibuixin del natural—que aprenguin a dibuixar, no a copiar làmines—perqué això els noys y noyes sols ho poden fer mentint y simulant, això es, fent dibuix de làmina, y els noys y noyes que copien del natural diuen sempre la veritat y rès més que la veritat, per crúa que sigui; perque aquestes testes y paisatges admirables de les làmines no més els grans artistes saben dibuixarlos del natural, y els noys y noyes no son més que aprenents y sols deuen dibuixar objectes humils, ab força honradesa artística, deixant pera les academies d'art la figura y el gran paisatge.

El vell dibuix de làmina dóna tota l'importancia a l'execució perfecta, vol que l'alumne produeixi o, millor dit, reproduexi un dibuix bell que sigui agradable als ulls del públich, sense preocuparse de si l'exercici es o no útil al noy, de si l'educa o no l'educa. El nou dibuix al contrari no pert un moment de vista al noy, vol educarlo, vol desenrotllar energíes internes, vol que's fassi fort, encara que lo que produeixi no sigui una perfecció artística, encara que desplagui als adults; si en cada nou dibuix que executa l'alumne hi nota tan sols un petit granet d'avenç, ja està satisfet, perque es indici de que l'alumne va dominant la tècnica del dibuix, perque es senyal de que la educació va creixent.

El dibuix del natural no es tan falaguer com el de làmina, mes es l'únich merexedor del nom de dibuix, y l'únich que ha demostrat sa bondat de resulatts en la ensenyansa elemental. Les varies mostres que'n donem en aquesta pàgina, tretes de les instalacions de la Exposició de Treballs Escolars, corroboren lo que hem dit fins ara. Al triarles no hem buscat les més boniques, sino les que mostressin varietat de procediments.

Seguint un ordre lògich, esmentarem primer la capelleta dibuixada de memoria per un noy de 8 anys. Es treta de la notable instalació del senyor F. Sala Deulofeu, que no exposa més que dibuixos y pintures dels seus alumnes, en gran varietat de procediments. «Mes aquest dibuix, si es de memoria, ¿no es del natural?» dirà algú. Tampoch es de làmina, li respondrem nosaltres. Quan el noy petit comença a dibuixar, no pot dibuixar immediatament del natural, perque no ha après encara a veure clarament els objectes en ses línies y proporcions. Lo que fa es «dibuixar idees» o concepcions d'objectes y d'accions, valentse de la memoria visual y de la rahó. El noy d'aquest dibuix estem segurs que ja n'ha dibuixat molts d'objectes del natural; mes, per una mena de reversió, ha executat un dibuix que recorda'ls d'inventiva anteriors. El dibuix de memoria, fet segons un bon mètode, es un bon entrenament en la observació y en l'aclariment d'idees. El dibuix que'ns ocupa es elegant y bastant correcte de línies y ostenta, en son original, una deliciosa combinació de colors, molt ben aplicats.

Els dibuixos de l'escarxofa y del fris de les aglans foren executats per noyes de 13 y 14 anys d'una Escola Nacional de la Diagonal, baix la direcció de sa directora donya Rosa Sensat. Son dúes belles mostres que diuen el partit que's pot treure del dibuix del natural ab sols una mica de bona voluntat per part del mestre. Els materials usats son el carbó y els llapis de pastell. Ab sols llapis de colors, que son més econòmichs, podría obtenirse uns resultats molt semblants. El fris es composició de la mateixa alumna y deixa entreveure les infinides possibilitats de la decoració en la ensenyansa del dibuix. La senyora Sensat demostra ben clarament que, malgrat les males condicions de treball de la escola pública, també en ella se poden aplicar mètodes moderns.

El dibuix de les cardes fou executat per una alumna del Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la Dona, baix la direcció del professor de dibuix del mateix, senyor Moya. Es al carbó y ensenya lo que's pot fer ab sols aquest material. En la instalació d'aquesta entitat femenina es hont veyem el mètode d'ensenyansa del dibuix del natural més desenrotllat. Hi hà que dir, per això, que no s'ha fet encara tot lo que hi ha per fer, car el mètode es susceptible d'altres desdoblaments.

L'últim dibuix pertany a la sala dels PP. Jesuites, que son indiscutiblement els que s'enduen la palma entre tots els altres colegis expositors. Aquest dibuix, d'una gran elegancia y d'uns colors delicats, fou executat per un alumne de 14 anys del curs de comerç, dirigit pel professor senyor Moncerdà. Els materials usats foren el llapis ordinari y unes pinzellades de color a l'aquarela. En aquesta instalació s'hi veu un nombre de dibuixos segons aquest procediment, aixís com també un parell de pastells molt ben executats.

Entre'ls dibuixos al natural que apareixen en les varies instalacions de la Exposició, s'hi nota l'ausencia del dibuix d'objectes comuns que no son flors ni animals. Això sembla ser encara un ressabi del antich dibuix, que no més se preocupava de fer coses maques. En una flor s'hi veu més gust que en un tupí, y aquest sigui probablement un dels motius perque's prefereix com a model. Un segón motiu d'aquesta preferencia sigui potser que la flor no exigeix una tan gran fidelitat en la ratlla com el tupí. No obstant, pera'l que s'ha compenetrat de debó ab el nou mètode d'ensenyansa del dibuix, quasi tant li fà que'ls objectes siguin bells com no; lo que li importa es que cada nou dibuix executat representi un avenç en l'alumne, una nova dificultat vensuda. Ademés, dibuixant objectes comuns, s'hi descubreixen belleses ocultes de forma. També de dos o més objectes que si no tenen rès de particular, pot fersen fàcilment un grupu interessant. Ens contava l'altre día el Dr. Vogel que es curiós visitar les aules de dibuix de les escoles alemanyes. En elles s'hi acostuma a veure un gran armari plè dels objectes més heterogenis, que son els models de dibuix: taces, olles, soperes, tupins, molinets de café, regadores, sifons, etc. Varem prometre al Dr. Vogel que, quan faspodrà veure semblants armaris en les si una nova visita a Catalunya, també aules de dibuix de nostres escoles.

Al costat d'aquest treball necessari de crítica, ne farem un altre d'afirmació, senyalant y donant a conèixer lo que a nostre recte judici ens semblin bons mètodes d'ensenyança del dibuix. Entre altres coses, ens proposem traçar, en una tanda d'articles, un programa de la ensenyança del dibuix tal com deu ser, detallant y justificant els procediments y materials.

Mes, lo que cal que tots ens esforcem en fer, es una obra colectiva. D'aquesta Exposició de Treballs Escolars que tindrem oberta fins al 20 de maig, se n'hauría de desglosar un grupu dels expositors pedagògicament més moderns que, ab altres del mateix caràcter que no han concorregut a la Exposició, adquirissin el compromís de fer anyalment una modesta exposició pública d'aquells treballs escolars que representessin una novetat de mètode y un avenç en l'ensenyança. A n'aquestes exposicions anyals hi faríem anar a les families y allí, devant dels objectes, les convenceríem de coses de les quals ara encara dubten. Y als mestres desitjosos d'apendre, els hi faríem lliçons pràctiques ab alumnes, pera demostrar els nous mètodes. Y hi hauría discusió y companyerisme; y ens ensenyaríem els uns als altres les coses que no sabem.

Si una materia d'estudi hi hà sobre les altres que pugui donar resultats més brillants a les escoles espanyoles y catalanes que a les del extranger, aquesta es precisament el dibuix. L'ànima mediterrania dels nostres noys es per naturalesa més sensitiva a les belleses de forma y de color que la dels noys d'altres terres de major progrés pedagògich. Nosaltres recordem encara ab fruició aquelles magnífiques exposicions de dibuixos del natural que feya el «Colegi Mont d'Or» en temps del senyor Torres García. Nosaltres ens admirem encara de lo que en dibuix saben fer els nostres noys, cada vegada que anem a Terrassa a visitar a l'amich Palau y el seu colegi. Nosaltres no hem vist ni als Estats Units,—lloch, potser, hont el dibuix s'ensenya millor als noys,—dibuixos fets pels alumnes

(Fot. Mas)

Dibuix al carbó, del natural

executat per una alumna de l'Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la Dona. — Professor: don J. Moya.

En efecte, nosaltres hem començat aquesta petita creuada contra la mentida actual del dibuix a nostres escoles y ens proposem no donarla per acabada fins que'n vegem els resultats. Ens ficarem pels colegis y academies, visitarem les exposicions de final de curs, y senyalarem repetidament a la vergonya pública,—desde aquestes o altres columnes,—als colegis y als mestres que s'obstinin en voler usar el fictici y desacreditat dibuix de làmina, tan deliciosament frescals, tan exhuberants y tan admirables, com els de aquelles antigues exposicions del «Mont d'Or».

Aquí podem arribar a un mètode de ensenyança del dibuix en nostres escoles que sigui una plena educació artística, que conservi y desenrotlli en tots els individuus aquest instint de bon gust que tots portem al neixer, que fassi desaparèixer la lletgesa de nostres llars y de nostres vies públiques, que tot ho deixi ab el gust sobri y mesurat que escau als mediterranis.

Batallem per la reforma de la ensenyança del dibuix a la escola. Quan això sigui una realitat, haurem obert la porta pera que vagin entrant totes les altres reformes, algunes d'elles més necessaries que la de la ensenyança del dibuix.

Eladi HOMS.

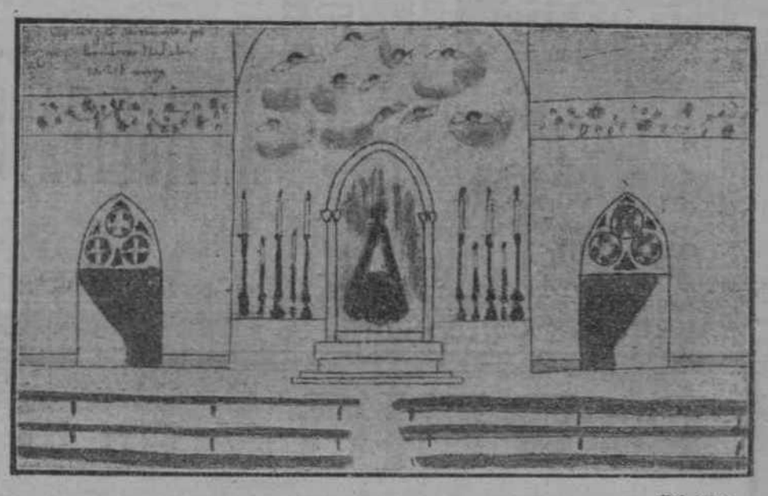

(Fot. Mas)

Dibuix de memoria

executat per un alumne de 8 anys del Grupu Escolar de la Sagrada Familia, baix la direcció del professor don J. Sala Deulofeu. — Dibuix al llapis, resseguit ab tinta. Colors: vert, vermell, groch, dos blaus, morat y marró.

El baldaquí de Ripoll

Parlemne del cimbori que l'arquitecte don Joan Rubió y Bellver ha posat dintre la basílica ripollesa; però parlemne sense intent d'entrar en una qüestió que tingui rès de personal, fent crítica subjectiva, baix els punts de vista en que s'es colocat son autor en l'article insert en el número passat de la «Pàgina Artística». Desitjo parlarne sols en el terrer de l'art y de les idees, sense haver encara tingut ocasió d'apreciar en el seu conjunt la obra mateixa del ilustrat arquitecte reussench, movenme solament l'amor que tinch a l'art de nostra terra y als seus antichs monuments. Per això provaré de valdrem dels mateixos conceptes y mots usats per l'autor del baldaquí y també de les paraules que's troben en el curt comentari que segueix a l'esmentat article, tota vegada que no puch pas mostrarme ben conforme ab tots ells.

No sé pas que may ningú hagués demanat que'l cimbori a construir a Ripoll degués tenir «qualitats puramente de dibuix y d'armonía de línies», de manera que fos suficient que lligués bé ab les formes generals del edifici que devía hostatjarlo y ab les que demana el vell art romànich de la terra. Desde'l moment que's convé en que devía haverhi «unitat» entre continent y contingut, aquesta unitat devía cercarse no sols en lo formal, sinó també en «causes més subtils», sense separar o disgregar lo que exigía la naturalesa del lloch, el medi ambient en que devía ressaltar la obra nova, y lo que exigía la rahò d'ésser d'un baldaquí destinat a obumbrar y protegir l'ara santa.

La unitat y conexió que devía haverhi entre cimbori y basílica, si's volía que no dissonessin, no devía cercarse, segons entench, únicament en el simbolisme, que deu ésser sempre l'ànima de tot lo intervinent en el culte catòlich, sinó també en lo que caracterisa cada una de les manifestacions del art, que son les formes. Bò es que s'hagi donat gran importancia a la part representativa que serveix per sugerir idees de religió y d'espiritualitat; però això no devía impedir que's vestís lo iconogràfich baix les formes romàniques. El símbol, la representació caracterisen a l'art cristià, però no l'especifiquen, convenint tant a la naixensa d'aquest, a les catacumbes dels primers sigles, com a les ultra modernissimes creacions que deguin ésser posades en servey de la Religió.

Per això m'apar equivocat pretendre «servir als interessos de l'art romànich y encaixar dins les més íntimes maneres de ser de l'art romànich» usant només lo que no fà per si sols romànica ni gòtica a una cosa, no cuidant de les formes especials de l'art dels sigles XI y XII.

El problema que presentava la obra a fer a Ripoll era'l d'agermanar lo que devía ésser com l'ànima y el cos d'aquella: símbol y formes. Rès de preterir ni una cosa ni l'altra. Però, si el cimbori nou té solament lo primer, no podrà pas tenir paralelisme ab la vella portalada ripollesa. Podrà convergirhi en lo representatiu, en lo subtil, però deurà divergirhi en la vestidura artística, en lo que fa que degui consideràrsel com a obra romànica. El simbolisme per si sol no es prou per agermanar devant dels ulls formes artístiques diferentes y modalitats en les que no es pas fàcil buscarhi la deguda unitat.

La tendencia a la representació y al símbol es la característica més viva de l'art cristià, però per si sola no fà que una obra sigui característica de l'art romànich. Precisament per això deuen intervenirhi les formes; per «servir als interessos del art romànich».

Y, dit això, que no sé si hauré tingut prou traça en ferho comprensible, ans de deixar la ploma, crech que es del cas comentar el concepte que del primitiu romanisme artístich sembla tenirse generalment. No crech exacte suposar que en la època de la construcció oliviana «tot ho invadía l'austeritat filla de la pobresa general». Entench que en aquells temps, si hi havía inhabilitat y formes tosques y poch refinades, no hi faltava pas gran riquesa. Els documents, les donacions y inventaris de nostres iglesies expliquen com aleshores se suplía ab riquesa lo que no sabía produir l'enginy. L'or abundava en nostres grans iglesies, fins al punt de que varies d'elles ja al sigle X tenien «tabula» d'or en l'altar, no faltant pas noticies de riquíssima y variada vaixella litúrgica dels més preuats metalls, de codicès de porpra y lletres d'or y argent, de fastuoses enquadernacions, de pedreries y gemmes que avuy ens sembla impossible que haguessin existit.

Just CASSADOR.

De l'horta de Lleida

Una casualitat que beneeixo va posarme enfront d'uns quadres del jove pintor lleidatà Lluís Botines. Muntaven d'una via cèntrica les amables remors de l'hivernal tarda ciutadana, però ma pensa gaudía la visió d'un matí primaveral de l'horta de Lleida.

Jo no sé què tenen les obres inèdites que'ns atrauen comunicantnos una flamarada de la inspiració que les ha concebudes, y que encara palpita tota sencera en la obra no esflorada pels vents de la publicitat. Després, quan aquella obra obtingui la sanció pública y el nom de son autor ressoni gloriosament, l'obra difumantse, ens parlarà de l'artista qui, arribat a la plenitut de la gloria, cenyeix triomfalment el llorer consagrador; però mentres es inèdita conserva tota la virginitat del pensament materialisat, tot el perfum d'una rosa encara poncella. L'obra inèdita'ns parla de la idea obsessionant que fà batre'ls pólsos y tremolar les mans en convulsions d'impaciencia, de les dificultats que sorgeixen imprevistes com vel que'ns deixa entrovirar l'acompliment però que'ns impedeix arribarhi; de la Gloria que passa ràpida aixugant ab el frech de ses ales el front suat del lluitador qui s'esforsa.

May es tan bella l'obra com quan es inèdita! Els verts horitzonts qui ofereixen al viatger assedegat aigua de font y ombra boscana, vistos d'aprop, sovint resulten montanyes sols vestides de brossa y esbarzerars; la poncella qui ofería tota la idealitat de les coses que comensen, rosa esclatada, plora de sobte la curtedat de sa vida y la inanitat de son perfum. Però may resulten inútils l'esfors vers l'acompliment, la ilusió de la lluita enfortidora, la poesía del comensar.

Aquells quadres eren humils, ingènuus,

(Fot Mas)

Dibuix del natural

executat per un alumne de 14 anys d'un dels colegis de PP. Jesuites, baix la direcció del professor don E. Moncerdà. — Dibuix al llapis y colors d'aquarela.

denunciadors d'una mà jova, però acusaven bones aptituts tècniques y sobre tot una visió exacta del medi ambient, una comprensió amorosa de l'ànima del paisatge que copiaven...

Què més pot demanarse a un pintor de 20 anys? Temps! Que passin depressa uns altres anys que nodreixin aquella pensa y enrobusteixin aquelles mans pera esdevenir un gran pintor.

Si jo cregués en la «jettatura», no sols creuría víctimes d'aqueixa lley malèfica les persones y les families, sinó també les ciutats.

Mentres altres viles espanyoles inspiraren tantes obres d'art que traduïren la solitut de sos carrers y les remors de ses hortes, Lleida no ha tingut fins ara un pintor, un poeta, un músich qui

ESTUDIS UNIVERSITARIS CATALANS
CATEDRA D'HISTORIA DEL ART CATALÁ

Diumenge, dia 12, a les onze del matí, en la sala Viladomat del Museu Arqueològich, conferencia del catedràtich don Joseph Puig y Cadafalch, sobre

"Les noves descobertes a les escavacions d'Empuries"

Dijous, dia 16, a les deu de la vetlla, en el Centre Excursionista de Catalunya, el catedratich mossen Joseph Gudiol començará'l seu curset sobre

"La Pintura Catalana Antiga"

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR
MUEBLES LAMPARAS MOSAICOS DECORACION
CANUDA·4·BARCELONA
TALLERES : Carrer Sarrià, 88

COMPRA Y VENDA DE ANTIGUITATS

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.ª Ronda Sant Pere 8

ANTIGUITATS
COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferrissa-18
BARCELONA
Galería d'Art Contemporani

ESTEVA Y C.ia

GRAN FABRICA DE PARQUETS·MOBLES ALTARS·IMATGES MOTLLURAS PERA MARCHS·OBJECTES D'ART PROPIS PERA REGALOS
SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 112

Mobles Artistichs BUSQUETS Civtat·9·Barcelona

Doctor Eberhard VOGEL
DICCIONARI PORTÁTIL DE LES LLENGUES
CATALANA Y ALEMANYA
ab la pronunciació figurada segons el sistema fonètich del Metod Toussaint-Langenscheidt
Part primera: 698 pàgines. Enquadernat 3 ptes.
De venda en:
Llibrería Nacional y Extrangera
72, Rbla. Catalunya, 72, xanfrà Valencia

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

P. REIG Y FILL
MOBLES
Tallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGÜELLES (Diagonal), 512 bis
DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

GRAN SALÓ PARÉS
Exposició Permanent
— DE —
BELLES ARTS
Renovació d'obres setmanalment
Bronzes - Porcellanes y objectes artistichs
Casa fundada en 1840
Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

GRANS TALLERS DE FOTOGRABAT
C. Murtra
Hospital, 49, principal - BARCELONA

recullissin les palpitacions de sa vida, que emmotllessin en obra artística l'ànima de sa horta incomparable.

Y no es que a Lleida li faltin artistes; actualment té un poeta inspiradíssim, un dibuixant notabilíssim y varis grans músichs. Però no'n tenía prou de ser la «Cendrosa» d'Espanya per l'oblit en que l'han tinguda tots els rams de l'Administració pública... menys la Cobransa de contribucions, que fins en lo artístich li ha tocat esserho, la «Cendrosa».

Jo no censuro l'obra d'aquests grans artistes. Apart el respecte fondíssim que'm mereixen les glories de la meva terra, crech que tot artista deu seguir la orientació que sos gustos li marquen y escullir el genre d'art que ses aptituts li prometen més fecond. Sols planyo la dissort de nostra pobra ciutat que no ha pogut veure'l miracle de sos vergers reflexat en una tela, sentir les remors de sos camps en una melodía, cantar el foch de ses passions aràbigues en les estrofes d'un poema que li donguin la permanenta actualitat que les grans obres artístiques donen y... fins utilitat material, car, si fora profanació utilisar una obra mestra d'art pera reclam y profit particular, no ho sería pas, sinó mostra excelsa d'humanisme utilisarla pera favorir un poble y fer conèixer l'horta que tant ho mereix.

Oh, l'horta de Lleida, còm se recorda veyent sempre'ls carrers interminables d'una gran ciutat! Oh, la primavera lleidatana, còm s'anyora, creuant les planures hermes que no poden oferir la frescor de l'aigua que corre, pròdiga, pels brassals qui feconden aquella terra de benedicció!

La perllongada abstinencia posa fruiments nous en l'us de les coses, com un llarch captiveri aumenta el goig de viure en llibertat nova.

L'hivern lleidatà es llarch, crudel, atuidor. Els brassals se gelen, formant en la caiguda de llurs estelladors llarchs canalobres, llàgrimes de l'horta que plora, núa y solitaria, l'ausencia dels gais díes de les flors, dels aucells, dels xiscles de joventut que fan ressonar ses encontrades. Els arbres despullats dels Camps Eliseus s'aixequen rígits com munió d'esquelets gegants que, brassos enlaire, demanen passi ràpit l'hivern allí tan crudel com hermosa la primavera y dolçament pròdiga la tardor. Pietosa la boira ho embolcalla tot ab son mantell com un sudari que, tapant el mort, permet evocar l'anterior vida esplèndida.

Però, vé la Primavera... Els qui viuen en climes temperats o senten sovint la caricia del sol, no poden figurarse'l goig ab que es rebuda allí la Primavera. Els ulls s'obren maravellats al bes del sol que aclareix l'espay y revela horitzonts que la boira amagava ab sos plechs misteriosos, els membres se tornen àgils, la sanch corre ab força, el cor bat potent guiant l'himne que per tot ressona a la vida renovada.

Hi hà paísos hont l'hivern s'entossudeix y no acaba may de marxar. A les empentes del bon temps que s'atança ell resisteix immòvil, clavant ses ungles ennegrides en la terra que s'aclivella a son contacte. De sobte, un matí, els homes s'adonen de que'l sol crema llurs testes y la terra veu crèixer depressa l'herba y les flors que li posen son vestit de joventut, y en quatre díes fà l'estiu sa aparició. No la coneixen la Primavera...

Altres hi viuen constantment. En les tardes hivernals, el sol envía pròdich sos raigs que arrenquen lluïssors metàliques dels oliverars y dauren les madeixes dormentes de les vinyes; la marinada tempera els matins estiuenchs qui, agraits, ofereixen l'ombra de les pomeres estrellades dels punts groguenchs y carnosos de llurs fruits. La coneixen massa y no l'aimen la Primavera!

Però'ls paísos qui, com Lleida, passen díes y díes sots el mantell de la boira, qui, en els díes rars que'l vent escombra l'horitzó, pensen, més que en sos tebis raigs, en la gelada nocturna que s'atansa, que saben que mentres l'estiu hi aboca totes ses cremors, la marinada sols hi arriba pera recordar les frescors que ha deixades lluny, al començ de son camí; aquells sí que la coneixen y la estimen la Primavera!

Comprench molt bé les festes gentíliques de la Maya passejada pels camps en un tabernacle cobert de flors, celebrada pels himnes de joventut que tradueixen la exultació dels cors batents de vida nova.

Avuy encara queden en l'horta de Lleida les cançons de les herbejadores qui, tornant de la tasca, ofrenen a Flora la oració de llurs veus, mentres la penombra del cap-vespre s'ajeu pels camps solitaris y pels camins remorosos.

Els paratges tenen tots una ànima inconfundible. L'horta de Lleida no s'assembla a cap més. Té, com la castellana, son horitzó proper retallat per tossalets nús y per la plana herma que sembla avensar engolidora; té, com les del nort, humitats de boira y serenes tristeses resignades; té, com les murcianes y valencianes, remors de cequies y ritmes mediterranis portats per la marinada. Però es distinta de totes y ofereix caràcter propi que podría sintetisarse en això: cel dur, terra feconda y aigua abondanta.

Prou les van saber veure les bondats dels camps lleidatans aquells filosops epicuris qui foren els alarbs de la Edat Mitja, car s'apressaren a portarhi tot un riu, y, destriantlo en cequies y brassals, ferne les cordes d'una arpa florida que cantés perennialment les jucunditats del viure a l'horta.

D'ells heredaren els hortalans de Lleida l'amor a l'aigua; l'aigua tèrbola que baixa cantant de les cequies a fecondar les taules d'hortalices; l'aigua límpida de les peixeres hont son rentades les fruites que la verdulera oferirà, al rench, voltada de coves y canastres com regina voltada de vassalls.

...Tot aquest mon de recorts m'ha fet renàixer la contemplació de les visions lleidatanes den Lluis Botines. Haurà trobat l'horta de Lleida son pintor?

Miquel CAPDEVILA.

En Berga y Boada a Figueres

Un dels números més ferms del programa de les fires de Santa Creu fou sens dubte la exposició de quadres del noy Berga a la Sala Edisson. Per allà hi hà desfilat lo bò y millor de la ciutat empordanesa y de tota la comarca y fins de fòra.

«Plà Traber», aquells cims celestials, se n'havien baixat a la plana, omplint d'encantament l'esperit dels gurmants del art veritable, aqueix art que no pertany a cap escola, que vola lliure y que dura sempre. «Serrat de Pola», «Puig Miralles», «Amor de brau» y «L'amo de les vaques», son quatre notasses d'una factura ferma y segura a tot serho. Les dúes primeres porten als ulls del contemplador la vida del paisatge, y les altres dúes «la vida de la vida» de la montanya. Tot allò no es sugerit per visions de moment ni de temporada, nò: son la realitat pura engrapada per una continua convivencia allà dalt a «Pla Traber», hont en Berga hi té un recó reservat en l'escó de aquella gran masía, recó que no resta gaire temps buit, car l'anyorança el crida ben sovint.

¿Y «La rara de Plà Trabé? ¡Oh aquell cap de moça esbojerrada que quan no pot «fer passar la seva»'s rebat per l'enllosat del solatge sense que's desfiguri aquella hermosa testa esburrifada de cabells en revolta! Fou la primera nota que'ns sobtà al entrar y ja ostentava el lletreret «venut», que anàrem veyent fins a trenta vegades en altres tants quadres.

La factura den Berga y Boada es enèrgica, tal com ho es la naturalesa que pinta d'aquelles montanyes selvatges. Els més difícils problemes son resolts per ell ab vera facilitat entre la més variada gamma de tons ab que s'enjoyen les cingleres y prades de «Plà Traber».

Ell no la estrafà ni la compòn aquella naturalesa, sinó que n'obté, per un màgich ressort, el veritable retrat. Es brutal quan s'enamora de les espadades cingleres; fantàstica en les nits de lluna; ferèstega en les tempestats, y plàcida quan tradueix aquelles prades rublertes de flors. Però en tots aquests moments fa el retrat prescindint de composicions y potser que això'l fassi semblar efectista; però per nosaltres es perque la naturalesa d'allà dalt (que'ns es ben coneguda, viscuda y sentida) s'ho porta segons les circunstancies.

Un aspecte nou den Berga y Boada es el retrat al aire lliure del qui n'exposà dúes mostres, que, si bé no son acabades, ja'ns indiquen el viarany per hont tresca y hont và, y es ell qui sosté que'l color de carn no existeix, sinó que son el reflexe de lo que'ns envolta, sigui del color que sigui, resultantne la carn veritable espill.

D'aquesta nova provatura sabem que tart o d'hora vol ferne una exposició y per cert a l'altra banda del Pirineu, y fins ens asseguren que n'ha promès als figuerenchs les primicies, tan agrait com resta al èxit alcançat ara, que es ben remarcable. En aquests moments en que tot son escoles y tendencies noves, creyem que serà discutit de debò el nou art del noy Berga.

També admiràrem tres bells paisatges del «Avi» plens y serens com tots els seus.

A. B. P.

Figueres, maig 1912.

Crònica

Els nous descobriments en les excavacions d'Empuries

Diumenge vinent, a les onze del matí, en la Sala Viladomat del Museu Arqueològich (Palau Reyal del Parch), el catedràtich d'Historia del Art Català, don Joseph Puig y Cadafalch, donarà una conferencia sobre les darreres descobertes fetes en les excavacions d'Empuries, els treballs de les quals han recomençat ara de poch.

El senyor Puig y Cadafalch, després de comentar l'importancia de les darreres descobertes, aussiliat ab plànols de les excavacions, recorrerà'ls llochs del Museu hont son instalats alguns dels objectes trobats.

Aquesta conferencia ha sigut organisada pels Estudis Universitaris Catalans, y s'aprofitarà com a preparatoria d'una expedició a Empuries, que's farà molt aviat.

Historia de la Pintura Catalana als Estudis Universitaris Catalans.

La Càtedra d'Historia del Art Català, dels «Estudis Universitaris Catalans», se dedicarà en aquest mes de maig al estudi de «La Pintura catalana antiga». El professor Mn. Joseph Gudiol, en una serie de quatre conferencies (que serviràn d'introducció al curs que l'any vinent donarà sobre'l mateix tema), tractarà'ls punts següents:

Primer. Els antichs pintors catalans. La seva formació y la seva organisació corporativa.

Segon. La pintura mural y la pintura complement arquitectònich.

Tercer. Pintura sobre taula y ornament del moble.

Quart. Orígens de la pintura sobre drap.

Aquestes conferencies tindràn lloch setmanalment en el Centre Excursionista de Catalunya. Seràn ilustrades ab projeccions.

La primera tindrà lloch el dijous vinent, al vespre.

Donats l'interès del tema y la valúa del professor, el sabi Conservador del Museu Episcopal de Vich, aquestes conferencies se veuràn molt concorregudes.

Els pintors polonesos a càn Dalmau

Dissapte vinent s'inaugurarà, a les Galeríes Dalmau, una interessantíssima exposició de les obres dels joves pintors polonesos, que revestirà caràcters d'un veritable aconteixement artístich.

Hem vist les obres dels polonesos, y podem dir a l'avençada que aquesta exposició farà època en els anals de la nostra vida artística, ja que de sa visita se'n recull una sensació d'art intensíssima.

Cal dir que en Dalmau, al escullir els pintors que havíen de representar a Barcelona l'art jove de la heròica Polonia, ha sabut escullir y venen a exposarnos aquesta tria, artistes tan eminents com Olga de Boznanska, Joseph Pankiewicz, Stanislawa Centnerszwer, Stanislaw, de Rzecki, Felicja Szerer, Eugéne Zak, Witold Gordon, Leopold Gottlieb, Joseph Makowski, Méla Mutermilch, Antoine Buszek, Mieczyslaw Jaimowicz, Roman Kramstyk, Jean Rubczak y Elie Nadelman.

La eminent Méla Mutermilch, ja coneguda del nostre públich per la exposició que va fer en les mateixes galeries la passada primavera, ha vingut ab un aplech d'obres més admirables encara que les exposades l'any passat.

Presenta als artistes polonesos en un pròlech que encapsala el catàlech, M. Mutermilch, espós de Méla, la bona polonesa; obra exquisida d'aquest admirable escriptor d'art, que donarem traduída al català en la nostra «Pàgina» vinenta.

L'enviu dels polonesos es per altra banda numerós y suficient pera que tinguem una idea més completa de la importancia d'aquesta escola pictòrica dins del moviment pictòrich de la Europa. En Dalmau, pera instalar totes les obres enviades, se veurà obligat a posar les antiguitats al soterrani, fent axís lloch a les modernísimes pintures.

Se tracta, en fi, d'una seriosa manifestació d'art que no cal pas deixarse perdre, car entenem, per altra banda, que ella fa honors de capitalitat artística a Barcelona; a la nostra Barcelona que ja va assent coneguda y respectada arreu del mon com a centre intelectual y artístich.

Cal, donchs, que aquest prestigi no sigui desmentit y se fassi els honors deguts als admirables artistes de Polonia, la heròica terra germana nostra, que ve a revelarnos la força espiritual de la seva nació, que reviu a travers de les opresions que priven la expansió del seu gran esperit.

La Exposició Nonell

Definitivament la Exposició de les pintures y dibuixos den Nonell s'inaugurarà dimecres vinent, día 15, en les Galeríes del Fayans Català.

L'obra den Nonell serà exposada en quatre sales, corresponents a les quatre èpoques que senyalen el camí de l'obra del eminent pintor que la mort ens prengué en lo millor de sa vida.

Els dibuixos, com diguérem, seràn exposats a la sala d'exposicions de can Reig, car la gran quantitat que n'hi hà feya impossible la seva colocació en una sala.

La Exposició serà en realitat un altre dels aconteixements artístichs d'aquesta primavera, tan pròdiga en manifestacions d'art.

El monument a n'en Milá y Fontanals

Avuy al matí, la comissió del monument an en Milà y Fontanals, ha acudit a presenciar la fosa de les esculptures en bronze, que pera dit monument ha modelat l'eminent esculptor don Emili Arnau.

La fosa d'aquestes esculptures ha tingut lloch a la fundició Ballarín.

Biblioteca pels infants

A la Cultura Musical Popular, obra bienmèrita a la que ab tant amor treballa la distingida compositora donya Narcisa Freixas, deurem la fundació de una Biblioteca pera infants, obra d'altíssima trascendencia cultural, a la que ha prestat sa valiosa cooperació, junt ab la senyora Freixas, la senyora den Milà y Camps.

Ajudantles en la seva nobilíssima empresa, hi va al davant, com en tots els casos de protecció a les obres de cultura, el senyor comte de Lavern que, després de fer un donatiu de 500 pessetes pera'ls primers treballs d'instalació, se proposa ajudar en tots els ordres al desenrotllo y creixença de la novella institució.

Pera aquesta instalació, l'eminent artista Torné Esquius, està pintant uns plafons que decoraràn les sales, havent-se ofert alguns industrials pera'ls treballs de construcció de les llibreríes y taules de lectura.

Entre'ls afavoridors de la Biblioteca, pera Infants, hi han els següents:

En Joan Calvet ha donat 50 pessetes pera comprar llibres y les cases aditorials Lluís Gili, «L'Avenç», Verdaguer, Rosals, Subirana, Hereus de Gili, y els senyors Ossorio y Gallardo, Carner, marquesa de Castellflorite, Vallès, senyora Florit de Ossorio y altres cases editores han ofert anar enviant totes les obres que puguin ser d'utilitat pera'ls nens.

La biblioteca serà pública y estarà instalada en el local de la Cultura Musical Popular.

Una imatge

En la sala d'exposicions del Institut Cristià de les Arts Decoratives, que dirigeix el distingit esculptor don Domingo Perís, hi ha exposada aquests díes una hermosa imatge de la Verge dels Dsamparats, construida per encàrrech de la colonia valenciana de Barcelona, y destinada a l'iglesia de Bethlem.

Es aquesta imatge una reproducció fidelíssima de la imatge que's venera a Valencia, y constitueix un treball que fa un gran honor al Institut Cristià de les Arts Decoratives.

Avuy el senyor Bisbe, acompanyat de les més distingides personalitats de la colonia valenciana, anirà a veure l'imatge, que la pietat dels valencians residents a Barcelona, ha tingut l'acert de confiar a un artista com don Domingo Perís.

El Foment de les Arts Decoratives.

Aquesta benemèrita entitat, prosseguint la seva obra de cultura artística, acaba de realisar una excursió a Vich, ahont, guiats per l'eminent arqueòlech mossèn Gudiol, conservador del Musèu Episcopal, pogueren admirar, no solament els tresors de dit Musèu, sinó les moltes belleses que atresora la ciutat de Vich.

Els nombrosos socis que concorregueren a l'excursió, tornaren de la mateixa altament complascuts, y agraidíssims de les atencions que ab ells tingué mossèn Gudiol, qui els donà explicacions sobre les coleccions y monuments més importants que visitaren els excursionistes.

Luca della Robbia a Valldemossa

El senyor Bonsoms, un nobilíssim amich de les belles coses, està ara arranjant d'una manera exquisida la casa que posseeix en una finca de Valldemossa.

Per un dels portals interiors de l'antiga casa, el senyor Bonsoms ha ideat un enquadrament bellíssim, y a tal objecte, ha encarregat la reproducció y adaptació d'un relleu de Luca della Robbia, a la casa Renart, qui ha fet, en realitat, una obra, que sols de les amoroses mans de tan distingits artistes podía haver sortit.

Es en conjunt l'obra, un enquadrament de portal rematat per un plafó en el qual va el relleu, tan fidelment reproduit, y tan a conciencia recomposat, que vos creuríeu cara a cara ab una de les incomparables majòliques del gran mestre italià.

Felicitem al senyor Bonsoms pel compte que té a les coses del art y del embelliment de la casa, axís com als senyors Renart, per l'obra que acaben de fer, veritablement honorable pera'ls seus tallers.

Exposició a la Casa Esteva

A la sala d'exposicions de la casa Esteva y C.ª, s'inaugurarà dissapte vinent una exposició de dibuixos y pintures, de don J. Segura.

L'autor dedica els beneficis als soldats de Melilla y a la bandera del acoraçat «España».

Associació d'Esculptors

Seguint la seva lloabilíssima tasca, la Associació de Esculptors Tallistes ha organisat pera'l diumenge vinent la segona de les conferencies íntimes sobre'ls problemes artístichs del seu ofici.

La vinenta conferencia anirà a càrrech de don F. Mestre Farràn, y versarà sobre'l tema: «L'estil en el moble: L'Esculptura y sa força expressiva».

La conferencia començarà a les onze del matí, y tindrà lloch en el local de l'entitat, Aribau, 21, interior.

El Museu de Vich

El Musèu de Vich, entre les seves darreres adquisicions, ha adquirit dues importantíssimes enquadernacions de pell obrada y ganfrada ab motllos que son de la segona meitat del sigle XIII. Aquestes enquadernacions son cosa solemne y de lo més notable que pot veures dintre l'historia del llibre. Com sía que les tals enquadernacions porten les guardes escrites, y fins una d'elles datada en 1296, podem dir que'l Musèu de Vich, ab aquesta adquisició, ha arreplegat dos models raríssims.

Instalació d'un Bar

Hem tingut el gust de veure la bellíssima instalació que, baix la direcció del jove arquitecte don Joseph Domènech Massana, s'ha donat al «American-Bar», situat al carrer de Pelayo.

Certament, l'arquitecte ha resolt, dins d'una sobrietat de línies encisadora, el problema de les instalacions mecàniques del establiment, dotantlo d'una tal elegancia, que rès té que envejar als establiments millors montats y decorats del extranger.

Dins d'una entonació clara, el senyor Domènech Massana ha lograt una riquesa de colors ben senyalada, lo qual acaba de donar sabor a la seva obra, que posa el seu nom d'artista decorador en molt bon lloch.

La cultura artística a França

França sembla que ha comprès en definitiva els perills que pera ella representen el seu visible atraç en les qüestions de la ensenyança tècnica y artística de les arts industrials, que, com a fruit immediat, porten la invasió en el mercat francès dels objectes d'art de Alemanya, d'Austria y d'Anglaterra.

El primer crit donat sobre aquest punt concret de la vida artística de França fou el projecte de la celebració d'una exposició internacional d'Arts Decoratives, l'any 1915; projecte massa ampli potser y tal vegada tan equivocat com ben intencionat, tota vegada que lo que en realitat convé an aquell país, com en el nostre, es una obra lenta de fortificació cultural.

Acàs responent an aquesta conveniencia, ara el Municipi parissench acaba de introduir grans millores en una de les seves escoles d'ensenyança artística y tècnica dels bells oficis. Se tracta d'una petita institució de barri, oberta a la rue Duperre, en la qual surt un formiguer de gent jove a la que fins ara se seguía ensenyant segons els mètodes del any cinquanta, y ab un material de làmines digne de millor sort que la de rodar encara pels taulells de la casa en plè sigle XX.

En la reforma de l'Escola s'ha dividit el programa d'estudis en dúes parts: l'una elemental que dura tres cursos, els quals s'ocupen de l'ensenyança del dibuix, elements de composició y historia del art; y l'altra, en l'aplicació d'aquests coneixements als oficis respectius de cada alumne.

La làmina ha sigut desterrada per complet, gracies a Deu, y els alumnes treballen ab models vius.

Una trista renuncia nacional

M. L. Hantecoeur, escriu desde Sant Petersburg a la «Cronique des Arts», de París, la següent lletra, ben interessant en el nostre moment artístich.

En ella, M. Hantecoeur, comenta la Exposició de l'Escola d'Arts Decoratives de Sant Peterburg, celebrada da poch al Museu Stieglitz.

Diu:

«L'Escola d'Arts Decoratives de Sant Petersburg acaba d'exposar els treballs dels seus alumnes, menys curiosos per llur valor, que per les tristes tendencies que ells signifiquen. En un temps en que regna el vell art popular de la Russia, y els obrers humils envíen d'un cap al altre del territori moscovita, les se belles fustes esculpides, o els seus br dats; o bé qualques pintors com M. libine posen en ses teles, a un gra honor de visió artística; les velles co tums y les velles llegendes, es trist veure com els alumnes d'una escola o cial, resten els deixeples tristos del a clàssich del Occident, sense apassionar segons se veu, per rès més que nostre modernisme.

Si fem excepció de qualques quettes de teatre inspirades per obres de «ballet» y els pintors a que hem referit, que presenten els cara ters essencials de la vida nacional ru sa, totes les altres obres exposades s únicament y grisament europees.

Calendaris, dibuixos de capses de bom bons, covertes de llibres o revistes van reproduint les petxinetes Lluis XV les garnaldes Lluis XVI, seguint la ca racterisació que darrerament els ale manys han fet d'aquests estils.

Els dibuixos de mobles son en sa ma jorία guarnits ab les solemnitats del an setanta ab les seves esfinx y grotesqu guarnimentes tant y tant penosament re petides. Les reixes de ferro forjat son c pies de les nostres velles cases del s gle XVIII; els plafons decoratius s tristíssimes mostres de barniç Martin, quatre floretes y quatre angelets bo cherians.»

Per aquest estil va seguint el come tarista de la exposició, la trista ressen hont hi veyem una renuncia nacional qu sols pot dur a n'aquell poble de ta forta personalitat artística, a les griso provincianes a que hem arribat aquí, de les quals, si Deu ho vol, sortirem si seguim pels camins de restauració de la nostra personalitat artística, tan ben iniciats entre nosaltres d'un temps a n'aquesta banda.

Exposició benèfica

Avuy, dijous, s'inaugurarà en el Sal de la casa Esteva y Companyia, passeig de Gracia, una exposició de les obres de F. Rafel Segura.

En les artístiques invitacions hi està compendiats en la portada els varia assumptes de cavalls a que's dedica pre ferentment aquest artista y en l'altra re producció els estudis del sentit paisa ge del Nort d'Espanya.

Aquesta exposició té un fi altament benèfich, ja que una part important de producte de les vendes, se destina pe els ferits y malalts de l'Africa y pe la bandera del acoraçat «España».

Fayans Català
SANTIAGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques :: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1848

RENART & C.ia
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clàssich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotogràfiques al carbó
Grabats, Marchs y motllures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

Comers de Antiguitats
DE
Francisco Llorens
Bou de la Plaça Nova, 9 y 11
BARCELONA

nyor Cambó ha produit impresió en la Cambra.

Elogia la seva habilitat y fa notar els atachs al senyor Moret y al Govern.

«España Libre» diu que'l senyor Cambó ha estat enèrgich, documentat y francament liberal.

«España Nueva» diu que'l senyor Cambó ha demostrat la necessitat d'anar a la derogació de la lley de jurisdiccions. Ha interessat a la Cambra, fent ressaltar les discrepancies entre en Moret y en Canalejas.

L'«Ejército Español» y «La Correspondencia Militar» creuen que pot derogarse la lley de jurisdiccions, però portant als Códichs els preceptes que conté respecte al honor de la patria y del exèrcit.

El «Correo Español» diu que tots som enemichs de la lley de jurisdiccions, però aquesta no's deroga. Hi hà una força extranya als directors de la política que imposa la lley de jurisdiccions, o aquests directors no diuen lo que pensen.

Lo que diu en Moret

El senyor Moret ha manifestat que ab el seu discurs no ha volgut produir cap conflicte al Govern, sinó demostrar que no defugía cap responsabilitat.

Un suplicatori

La comissió de suplicatoris en sa pròxima reunió n'estudiarà un contra'l senyor Bertràn y Musitu.

Hi informarà probablement el senyor Cambó.

Senat

Madrid, 8, 9'15 nit.

El senyor MONTERO RIOS obre la sessió a les 3'30, trobantse en el banch blau els ministres de la Governació, Foment, Hisenda, Gracia y Justicia y Marina.

Prechs y Preguntes. — El bisbe de JACA pregunta al ministre d'Hisenda si està conforme ab el Reglament pera el cobrament dels drets reyals y ab les enormitats que ab això's cometen.

El ministre d'HISENDA diu que'l Reglament es provisional y tendeix a totes les formes legals pera poder regir y cumplirse.

Rebutja la frase «enormitats que's cometen en el cobrament».

El bisbe de JACA anuncía una interpelació sobre l'assumpte.

El ministre d'HISENDA l'accepta en el acte.

El bisbe de JACA explana l'interpelació.

Fa historia de lo ocorregut quan se donà a conèixer el reglament provisional.

L'episcopat elevà un missatge al Govern, protestant d'aquell conat de cessarisme en el que's faltava a la lley.

Fa constar els requisits que s'exigexen pera realisar el cobrament dels drets reyals, requisits que suposen molts desemborsaments, lo qual constitueix un despullament indigne.

Analisa varis articles del Reglament pera demostrar les enormitats que's cometen en el cobrament dels drets reyals.

El ministre d'HISENDA li contesta, negant que's cometin tals enormitats.

Ordre del dia. — Prossegueix la discussió de la reforma de la lley hipotecaria.

El PRESIDENT, pera abreviar el debat, invita a la comissió a que indiqui les esmenes que accepta y les que rebutja del senyor Alvarez Guijarro.

El senyor PICO, de la comissió, diu que han sigut admeses deu esmenes.

El senyor ALVAREZ GUIJARRO retira les restants, fent algunes observacions sobre elles.

El senyor BOSCH, de la comissió, li contesta.

Rectifiquen abdós.

Se llegeix l'articulat tal com queda redactat ab les esmenes acceptades.

Se dona segona lectura a la proposició de lley relativa al ferrocarril de Poveda a Torrejón de Ardoz.

El senyor SAN MIGUEL apoya la proposició, demanant que s'accepti.

El ministre de FOMENT diu que deu modificarse en el sentit de que'l ministeri de Foment informi sobre la concessió d'aquest ferrocarril, com en els projectes semblants, previ dictamen de la comissió nomenada an aquests efectes.

El senyor SAN MIGUEL rectifica, conformantse ab lo dit pel ministre, y se prèn en consideració la proposició.

S'aprova la totalitat del projecte de reforma de la lley de Tribunals industrials, quedant pera demà la discusió del articulat.

Se senyala ordre del dia pera demà y s'aixeca la sessió a les 6'10.

Extranger

Vida política

¿L'HOME RULE PER ESCOCIA? —Després de la Irlanda, se belluga Escocia. L'ansia d'autonomía, donchs, se va extenent pel Regne Unit.

Ahir mateix, pera tractar de les aspiracions del poble escocès, una delegació va fer visita oficial a Mr. Asquith.

Y Mr. Asquith va declarar que l'actual govern britànich considerava com una de les aspiracions de la seva política la concessió a Escocia de l'Home rule.

DELS EE. UU.—Per noticies detalladas que donàrem fà pochs díes, saben ja'ls nostres lectors com preocupa als EE. UU. la elecció de president, pera la qual van celebrantse ja les votacions preliminars.

Per cablegrames de l'Estat de Maryland se sab que la celebrada allí ha donat un resultat de 66 compromissaris favorables a Mr. Roosevelt y 33 partidaris de Mr. Taft.

¿ASSESSINAT FRUSTRAT O FOLLIA?—Ab data del 7 diuen de Sant Petersburg que la policía va trobar al carrer una joveneta agonitzanta per haver absorvit una quantitat d'amoníach.

Una carta que portava sobre d'ella revelava que, haventla designada una organisació revolucionaria pera assessinar al ministre de Instrucció pública, li havía mancat el coratge y s'havía suicidat per escapar a la venjansa dels seus companys.

¡ENCARA ELS BANDITS.—Recerques a Neuves-Maisons, batudes per boscos y selves, rès dona resultat. Y el criminal Bill segueix burlantse de la força pública y dels gossos policíes.

Y mentres el cerquen a Sant Pere sembla que ell corre per Sant Pau o vice-versa. Ara mateix, se parla d'haverlo vist passar—en automòvil naturalment!—per alguns indrets que no son pàs els que son objecte de les operacions policiaques.

L'afició a l'automòvil es gran en els deixeples den Bonnot. Ara mateix se diu que a Nancy els bandits misteriosos n'han atacat un altre, apallissant al «chaufeur» y fugint al notar que s'acostava gent.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE PORTUGAL
L'actitut den Costa

Lisboa, 8, 11'50 matí.

«O Mundo», orgue dels amichs den Alfons Costa, desmenteix el rumor de que's prepari un cop d'Estat pera elevar a n'en Costa al poder.

Afegeix que la República portuguesa està molt lluny de ser lo que tindria de ser, però pera conseguirho els amichs den Costa lluitaràn dins de la legalitat.

D'ANGLETERRA.-Vaga

París, 8, 12'55 tarda.

Londres.—S'han declarat en vaga els mariners, maquinistes y fogainers peninsulars.

Això motiva la paralisació forçosa de més de 100,0000 obrers del ram de transports.

DE GRECIA. - El Kaiser

París, 8, 1'35 tarda.

Corfú.—El Kaiser, que ha passat una temporada aquí, ha marxat avuy cap a Gènova.

DE ALEMANYA.-El Reichstag

París, 8, 9'40 nit.

Berlín.—El Reichstag ha aprovat una modificació del Reglament, que permet donar per closes les interpelacions al canciller, ab un vot de censura o de confiansa.

Italia y Turquía

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Negativa italiana

París, 8, 11'58 nit.

Roma.—Una nota oficiosa desmenteix formalment la suposada victoria turca a Rodes, ab la captura d'un miler de italians y el reembarch d'aquests.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La Lley de Reclutament

Madrid, 8, 10 matí.

El senador senyor Bosch ha celebrat una detinguda conferencia avuy ab el general Luque, anunciantli que en el Senat s'ocuparía d'alguns dubtes sobre l'aplicació de la lley de reclutament.

Això s'ha aplaçat perque demà's plantejarà aquest extrem en el Consell de ministres, essent probable que recaigui alguna disposició ministerial.

Y tal vegada no sía agena a l'ampliació per aquest any del plaç pera la paga de redempció del servey de files.

Una carta den García Prieto

La carta que'l senyor García Prieto va dirigir al senyor Moret, en el saló de sessions del Congrés, diu axís:

«—Considerant la meva modesta personalitat no m'aixeco a rectificar a vostè públicament, però m'ha de permetre que li recordi lo que va passar quan se va aprovar la lley de jurisdiccions.

Per ser enemich d'aquesta lley, jo vaig presentar la dimissió; però, haventme pregat vostè que l'aplacés fins que's firmessin les capitulacions pera'l matrimoni del Rey—per ser jo ministre de Gracia y Justicia portava la tramitació—vaig acceptar el seguir uns díes més en el ministeri.

Després del matrimoni del Rey se va celebrar un Consell, en el qual va proposar vostè la disolució de les Corts.

Jo vaig assistirhi sense pendre part en les deliberacions; y, davant del seu requeriment pera que emitís la meva opinió, vaig contestarli que'm considerava ministre dimissionari.—»

Escrita aquesta carta, va ensenyarla el senyor García Prieto al general Luque, preguntantli si era cert tot lo que en ella's consignava.

La resposta del general va ser afirmativa, y allavors, després d'haverla llegit també a n'en Canalejas, la envià a n'en Moret.

La "Gaceta"

La «Gaceta» publica:

Decret de Governació, tramès ahir convocant elecció parcial a la Coruña.

Reyal Ordre de Hisenda concedint el plaç de un mes pera que, les corporacions oficials, societats y associacions particulars que desitjin informar, emetin el llur parer respecte al tractat hispà-portuguès que entrà en vigor en primer de octubre de 1893.

Disposant que pera tots els concursants del curs preparatori de Facultat se compleixi estrictament lo disposat en el reyal decret de 8 de desembre de 1901.

Concedint un plaç, que fineix a 15 de juliol de l'any actual, pera que les companyíes de segurs presentin a la Comissaría general de segurs els nous models de pòliça, ab subjecció al reglament de 2 de febrer últim.

Anunciant la mort de varis súbdits espanyols a l'extranger.

Circular ordenant que'ls funcionaris del cos de Sanitat exterior usin en els actes de servey l'uniforme aprovat ab data de 14 de març de l'any prop-passat.

Disposant que'ls exàmens pera la provisió de places de personal subaltern dependent del ministeri de Instrucció pública comencin el 22 del actual, en lloch del 13 que fou senyalat per reyal ordre de 27 d'abril.

De Bilbao

Bilbao.—El Govern ha demanat informes al governador sobre'l projectat pacte entre nacionalistes y republicans.

El governador ha referit tot lo relatat per la prempsa, avençant la seva opinió de que'l pacte no arribarà a realisarse.

Entre'ls nacionalistes hi hà molta marror.

Visites y conferencies

Madrid, 8, 9'15 nit.

Avuy no ha rebut el senyor Canalejas als periodistes que diariament el visiten.

Després de despatxar ab el Rey s'ha dirigit al ministeri de la Governació, conferenciant ab el senyor Barroso y el comte de Romanones, que's trobava en el despatx del ministre.

Sobre la entrevista han guardat els reunits una reserva absoluta.

El senyor Canalejas no ha visitat aquest matí al senyor Moret.

El senyor Barroso tampoch ha rebut als periodistes.

L'impost de utilitats

Han visitat al ministre d'Hisenda, comissions de societats anònimes y mercantils de Barcelona, Girona y Madrid, pera demanarli rebaixa en l'impost de utilitats.

Firma de Guerra

Disposant el pas a la reserva del tinent general Rodríguez Bruzon.

Ascendint a tinent general al general de divisió don Candi Hernández de Velasco.

Idem a general de divisió al de brigada don Ramon García Menacho.

Idem a general de brigada al coronel d'artilleria don Ricart Aranaz.

Agresió

En la Plaça de les Corts els paletes vaguistes han agredit a un esquirol, produintli lesions lleus.

Notes palatines

El deslliurament de la infanta Beatriu es esperat a mitjans del present mes.

Se sab que ab tal motiu vindrà a Madrid l'infanta Eulalia.

—La infanta donya Lluisa d'Orleans, que ha tingut rescentment un abort, està molt millorada.

—Han cumplimentat al Rey el contra-almirall Márquez y els generals Ahumada, Rosales y Font y alguns quefes y oficials.

De tornada

En l'exprés del Nort ha arribat a Madrid el ministre d'Instrucció pública, de regrés de Londres, hont anà a visitar a una filla seva que estava greument malalta.

Congrés d'Aviació

Per iniciativa del Reyal Aeri Club y ab l'apoyament del Rey y del Govern, se celebrarà durant la tardor, a Madrid un Congrés d'aviació que promet ser molt brillant.

El ministre de Foment està ultimant els detalls pera constituir la Escola Nacional d'Aviació, a la que podràn assistirhi militars y civils.

En el presupost pera 1913 va consignada una quantitat pera'l sosteniment de dita Escola.

Consell de ministres

Madrid, 9, 12'45 matinada.

A dos quarts de dèu de la nit s'han reunit els ministres en Consell, a Governació.

El Consell ha acabat a les 12'10.

Els ministres han parlat llargament de la marxa dels debats parlamentaris.

Després el senyor Canalejas ha llegit una nota sobre'l projecte de Mancomunitats, essent aprovada pels seus companys.

També ha donat compte als ministres de les visites rebudes de personalitats catalanes, especialment de Barcelona, pera tractar dels bonos a la exportació y de les admissions temporals de teixits.

S'ha acordat que'l ministre d'Hisenda conferencii ab les comissions y parlamentaris pera facilitar la ràpida aprovació d'aquests projectes.

El senyor García Prieto ha donat compte de la internacionalisació de Tànger y de la marxa de les negociacions.

El senyor Arias Miranda ha sotmès a l'aprovació dels seus companys un projecte sobre la carrera judicial.

Han quedat aprovats, pera ser presentats a les Corts, els projectes següents:

De Guerra, autorisant la venda o arrendament d'un local a Ceuta y la adquisició d'un local pera'l cos de seguretat a Palma.

D'Estat, autorisant la ratificació del tractat d'amistat y relacions generals entre Espanya y el Japó.

De Badalona

Gran solemitat tingueren a Badalona els cultes que en honor de sa Patrona el «Centre de Nostra Senyora de Montserrat» va celebrar l'últim diumenge de abril. Ja a la vigilia un tritlleig de campanes a la iglesia de Santa María anunciava la festa que s'acostava, y a la nit va cridar poderosament l'atenció dels badalonins la forma y el bon gust ab que estaven engalanats els balcons de la societat.

Al matí del diumenge una gran concorrencia de fidels, en sa majoría pertanyents al expressat «Centre», va assistir a la comunió general reglamentaria. Feu una fervorosa plàtica preparatoria mossèn Masana, Pbre. Durant la missa s'executaren composicions de celebrats autors musicals.

A les dèu va tenir lloch l'Ofici, ab orquestra, estrenantse la gran Missa del mestre senyor Valls, dedicada a la Verge de Montserrat. Ocupà la sagrada càtedra el Rnt. Francesch Rosal, que va fer gala de sa gran eloqüencia. L'espayós temple estava ricament adornat y illuminat ab profusió. Després hi hagué Besamans a la Verge, mentres desde'l chor s'executava magestuosament la «Salve Montserratina».

A la tarda se va fer una sessió literaria-musical en la sala d'espectacles del «Centre», hermosament engalanada. Al mitg de la presidencia hi havía l'estol de xamoses senyoretes que cuiden de la Verge y als costats altres distingides personalitats, entre les que recordem al diputat a Corts don Bonaventura M.ª Plaja, al diputat provincial don Lluís Isamat, al popular alcalde don Martí Pujol, als tinents d'alcalde senyors Domènech, Nadal y Miralles, al síndich senyor Llucià y als regidors senyors Planas y Padrós. També hi vegérem al Rnt. Sans, en representació del clero de Santa María; al Rnt. Mestres, en nom del clero de la iglesia de Sant Joseph, y als Rnts. mossèns Joseph Capella y Lambert Botey, Pbres. De les societats recordem al «Círcol Catòlich», «Patronat Obrer de l'Immaculada», «Círcol Tradicionalista Loredàn» y alguna altra que sentim no recordar. Tant la part literaria com la musical foren molt aplaudides per la nombrosa y distingida concorrencia. Foren aplaudits especialment els discursos dels socis senyors Llampalles y Trias. No menys aplaudides foren les composicions executades magistralment pel «Quintet Artístich» y la senyoreta Androua Fornells del Orfeó Català de Barcelona, essent ovacionada. Fou obsequiada ab una hermosa toya de flors que'l digne president del «Centre» don Leopold Botey li oferí en nom de la societat.

La festa, en resum, fou un èxit complet pera'l «Centre de Nostra Senyora de Montserrat», que ab tant entusiasme treballa pera l'engrandiment moral y material de la xamosa ciutat llevantina.

Sport

Festival Hipich

Diumenge's feu al camp del Polo-Club y Societat Hípica de Barcelona l'anunciada festa a benefici dels ferits y families dels morts a Melilla, ab un temps esplèndit.

Els concurrents

La concorrencia que hi assistí era formada per lo més triat de la nostra bona societat, vestint les senyoretes toaletes elegantíssimes, ab distinció propia de la nostra dona. Innombrables cotxes y autos de totes menes anaren abocant families y més families, veyentse a mitja tarda plenes totes les llotjes y les tribunes atapaídes de debó.

Encara que es feina difícil anotar noms, recordem haverhi vist tota la Junta de senyores organisadora de la festa, composta de les següents senyores: Urruela de López, Parellada de Ferrer Vidal, marquesa de Monsolís, Sanllehy de Urruela, baronesa de Güell, Ferrer de Martí Olivares, Llorach de Mercader, marquesa de Castell-Florite, marquesa de Marianao, Salgado de Girona, comtesa de Sert, Sert de López, Quadras de Nadal, Burés de Juncadella, marquesa de San Mori, marquesa de Julià, Torrens de Solà, Monteys de Fabra, marquesa de Vilanueva y Getrú, Moralleda de Arnús, Pallejà de Balaguer, Güell de Moxó, Palacio de Deloustal, Vives de Schilling, R. de Alexander, Garriga de Garriga, Llopis de Ferrer, Milà de Moncada, Pizá de Muntadas, Trias de Salas, Gómez de Foronda, Mas de Oliver, Martí de Carreras, Rovira de Subirats. Y ademés les següents: Trías, Churruca, Villaplana, baroneses d'Albí y de Maldà, Malet, Martí, Salillas, Casa-Madrid, Ibarra, Alós, Bosch y Alsina, Coll, Andreu, Bulbena, Pattberg, Juncadella, Pallejà, Ribas, Morera, Rosal, Sert, López, Julià, Maristany, Witth, Quer, Vidal-Quadras, marquesos de Santa Isabel, Munné, comte de Santa María de Sans, Plaja, Batlle, Marsans Rof, Comte, Simón, Montsolís, Rodríguez, Moraleda, Solà, Gironella, Girona, viudes Marfà y Musolas, Barrau, Rusiñol, Puñed, Galobardes, Macaya, Inglada, Margarit, Bertrand, Conier, Jorba, comte de Lavern, Sitjà de mas, Garriga, Clavell, Rocamora, Sag-Maristany, Perez del Molino, Simón, Vidal-Topete, Llibre de Pons, Ponseti, Carles, Calvo, etc., etc.

Les proves

Començà la festa ab un carrousel fet per 24 soldats del regiment de dragons, que feren diferentes evolucions ab gran precisió, presentant elegants figures y un bellíssim final que fou molt aplaudit.

Seguí la carrera de cintes entre vuit genets, resultant haverne agafat tres cada ún els senyors Fraile y Motta, a qui s'oferiren dos premis.

Seguí la prova d'amaçones, consistent en dos salts. Hi havía les següents parelles: Isabel Turnell ab el senyor Güell, F. Turull ab el senyor Palau, J. Pons ab el senyor Bofill, G. Bulbena ab el senyor García, R. Perez del Molino ab el senyor Bufalà, y Amat ab el senyor Prum.

Totes feren trajectes sense faltes, obsequiàntseles ab flors y bonichs joyers de plata.

Seguí la Gymkhana entre 13 genets. La primera prova, consistent en donar una volta y recullir de mans d'una senyoreta una ombrela y una cigarreta y encèndrela en menys temps, la guanyà el capità Palau, essent següent el senyor Güell; la segona, que era endursen un ninot del mitg de la pista a tota marxa, fou guanyada pel senyor Urruela; la tercera, que era travessar un biombo de paper, pel baró de Güell, y la darrera, que era encertar un bot que arrossegava un genet al galop ab una pica, el senyor Clavería.

A seguit se feu l'assalt de sabre a cavall, baix la direcció del mestre Lyon, entre dos equips formats pels senyors Palau, Motta, Bufalà, Fraile y Asenjo, contra Ramírez, Aracil, Salvador, Ortiz y Cañero. Fou força bonich, guanyant el primer equip citat.

Després se feu la prova d'obstacles civil-militar, pera la qual hi havíen 32 cavalls inscrits, que no pogué acabarse per falta de temps, ja que la festa havía començat ab retràs. Al sospèndres, anaven en primer lloch el senyor Plandolit ab 1' 39" 4/5, y segón el senyor Niquet ab 1' 42" 2/5.

Desfilada

Pels volts de les set començà a marxar la concorrencia, anant per la Diagonal al passeig de Gracia, que estigué atapait durant més d'una hora.

La festa resultà brillantíssima, constituint un bell èxit pera la Junta organisadora y sobre tot pels resultats que hauràn sigut importants de veres.

***

Tal com avençàrem, els premis del Concurs Civil-Militar del diumenge corresponguéren als cavalls Rum y Chiqueclair, dels senyors Plandolit y Niquet, respectivament.

Futbol

Han tornat de Toulouse'ls jugadors del Club Barcelona, després d'obtenir una nova y esplèndida victoria contra el Stade Bordelais, guanyant per tercer cop la Copa dels Pirineus, per cinch tantos a tres.

La nostra felicitació.

***

El diumenge jugaren els clubs Espanyol-Espanya un partit que guanyà el primer per quatre tantos a tres.

Se'ns diu que hi hagué incorreccions, insults, «off-sides», algún cop de puny, després suspensions del partit, etc. Més val no remenarho.

***

Altre partit jugaren l'Universitari-Numancia, apuntantse'l primer un tanto que li donà la victoria.

Natació

El Club de N. B. ha reprès nova animació durant el mes passat, banyantse'ls seus socis, no sols cada día feiner sinó molt especialment els diumenges, per qual motiu la platja presentava un aspecte animadíssim, haventhi més de 60 socis que s'hi banyaren molt sovint.

Els datos metereòlechs registrats pel Club de Natació son els següents: 22 díes de temps serè per 8 de núvol y un de pluja, bufant diferents vents encara que predominant el llevant.

La mar estigué 18 díes tranquils, 8 picada y 4 furiós temporal de llevant.

La temperatura de l'aire varià entre 10 a 17 graus; la de l'aigua de la mar, entre 13 ½ y 15 graus; y la de l'aigua de les dutxes, entre 12 y 15.

Aquest mes començà la temporada deportiva del Club, que es d'esperar que enguany serà plena de numeroses manifestacions, carreres y concursos.

CORREDISSES.

Sessió del Ajuntament

(Acabament)

Financiera

El senyor Soriano formula una pregunta sobre la forma y ordre ab que l'Alcaldía fa les pagues de comptes liquidats.

Això dóna lloch a un llarguíssim debat sobre la liquidació dels presuposts, en el qual hi prenen part repetides vegades els senyors Nualart, Lluhí y Mir.

Com l'alcalde, al contestar a un dels oradors, hagi dit que «hi havía ingressos ficticis», frase corrent y admesa, el senyor Juncal s'esfereeix y demana un expedient «en averiguación de estas falsedades».

Les riallades que promou tan fenomenal proposició, son grosses de debó.

Però l'home no's dóna per vensut y diu que l'alcalde enganya al Consistori.

El senyor Montanyola observa que'l debat es absolutament irregular. Si's volen datos de la liquidació del presupost, que's demanin, y l'alcalde els donarà. Si l'alcalde ha parlat d'ingressos ficticis, ¿que té això de particular? ¿no sabem tots que'ls presuposts porten déficit, però, per prescripció de la lley, s'han de presentar nivellats? ¿No ha parlat mil vegades el senyor Mir d'ingressos ficticis? Es veritablement ridícol venir ara ab aquests escarafalls per tal motiu.

El desgraciat senyor Juncal s'ho té per dit y calla.

Més mocions

El senyor Condomines demana per centèssima vegada que s'adobi el desastrós paviment del carrer de Pelayo, que constitueix una vergonya pera Barcelona.

—El senyor Garriga demana una nota dels regidors que tenen municipals o urbans al seu servey, sense cap dret.

—Tinch entès—diu—que hi hà regidor que té dos municipals, un pera ell, y un pera durli la cartera.

(Grans rialles. L'alusió va pera'l senyor Martorell (Joseph O.) qui, en efecte, porta sempre trepitjantli'ls talons, un municipal que'l custodía y un altre que li tragina una enorme cartera que sembla un mostruari de comissionista.)

—El senyor Figueras demana que's resolgui aviat lo de la matança de porchs al estiu.

Perdent el temps

Son les 8'30. L'alcalde anuncía que hi hà pendent una proposició del senyor Mir demanant el nomenament de una comissio consistorial que averigüi lo ocorregut al les oposicions a un empleu d'Escorxadors, y que va presidir el senyor Doménech.

El senyor Abadal fa notar que queda per enllestir el despatx ordinari y'l rossech de 128 dictamens sobre la taula. Això constitueix una veritable vergonya: aquest Ajuntament, obstruccionantse a sí mateix, y perdent el temps d'una manera llastimosa, està donant un espectacle lamentable. (Molt bé, molt bé, en tots els indrets del consistori).

Per lo tant proposa que's fassi una sessió extraordinaria, y que en lo successiu hi hagi un xich d'esmena en aquest excés de parlamentarisme.

El senyor Mir, després d'acusar a les dretes de fer deixar dictàmens sobre la taula, y d'haverse oposat a una sessió extraordinaria que ell havía demanat, diu que ell no n'hi ha fet deixar cap sobre la taula.

El senyor Montanyola: — No es cert: n'hi té varis.

El senyor Mir s'excusa ab que li van demanar altres companys (Exclamacions). Després diu que defensarà «breument» la proposició, y al efecte, pronuncia un llarch discurs.

El senyor Vallet manifesta que va oposarse a una sessió extraordinaria, perque anteriorment els acorts presos a una sessió extraordinaria van ser derogats a la següent.

Però, en vista de que hi hà pendents 128 dictamens sobre la taula, creu que no hi hà més remey que apelar a la sessió extraordinaria.

Manifesta que'l senyor Mir té nou dictamens sobre la taula, y els demés radicals, 53. (El senyor Font protesta).

El senyor Rius y Rius contesta al senyor Mir en lo referent a la proposició.

El senyor Domènech repeteix lo dit ja l'altra sessió sobre lo ocorregut al si del tribunal.

El senyor Juncal tracta de defensar al senyor Domènech, però resulta que, com de costum, ha entès al revés el discurs del seu correligionari. El pobre senyor Juncal và d'èxit en èxit.

Parla altra vegada el senyor Rius, interromput a cada punt pels senyors Doménech y Juncal. Perque resulta que el senyor Doménech diu coses y després no vol haverles dites.

Prórroga

Son les 9'45. L'alcalde pregunta si's prorroga la sessió.

S'arma una confusió tremenda perque son molts els que parlen a l'hora, y a copia de grans treballs, el senyor Sostres pot restablir un xich de silenci a favor del qual podem sentir que s'acorda que s'allargui la sessió fins que's despatxin les proposicions presentades.

Segueix el debat

Torna a parlarse de lo del Escorxador.

El senyor Lladó proposa que s'acordi no admetre la dimissió del senyor Doménech de president del tribunal de oposicions.

El senyor Juncal emet l'opinió enormíssima de que l'Ajuntament no pot acordar admetre o nó una dimissió.

Torna a armarse una confusió indescriptible al voler concretarse lo que s'ha de votar.

El senyor Martorell corre en aussili dels radicals, y pregunta al senyor Domènech si vol dimitir realment, perque, en tal cas, es inútil no admètreli la dimissió.

Com que'ls radicals volen destruir el tribunal d'oposicions, y això ho logren ab la dimissió del senyor Domènech, aquest, com es natural, diu que sí, que vol dimitir.

L'alcalde se retira. Ocupa la presidencia'l senyor Vallés.

Torna a tractarse de què es lo que s'ha de votar, y torna a armarse una gran confusió, aumentantla el senyor Mir al volerho aclarir per medi d'un llarch discurs.

Per 23 vots contra 13 s'acorda votar la admissió o no admissió del senyor Domènech. Es una votació que han perdut els radicals.

En altra votació s'acorda per 22 vots contra 14 no admetre la dimissió del senyor Domènech.

Aquest manifesta que, agraint aquesta confiança, no podrà de cap manera continuar.

S'arma una violenta disputa entre'ls senyors Matons y Mir, per haver dit aquest an aquell que «no sabía lo que's deya».

Se passa a la proposició del senyor Mir sobre nomenament d'una comissió que averigüi lo ocorregut.

El senyor Lladó proposa que la comissió dictamini al mateix temps sobre si convé seguir o suspendre'ls exercicis.

Es aprovada per 19 vots contra 17. Alguns esquerrans han votat ab els radicals.

Se vota finalment la proposició del senyor Mir. Y aleshores... el senyor Mir y tots els radicals voten en contra.

No obstant, es aprovada per 23 vots contra 13.

Del Laboratori

El senyor Marial y altres demanen, per medi d'una proposició, 4,000 pessetes a disposició del alcalde, pera comprar una cambra frigorífica destinada al Laboratori Microbiològich, a fí de que pugui seguir elaborant sueros.

El senyor Marial la defensa.

El senyor Nualart demana que la proposició passi a Governació.

El senyor Ripoll diu que la comissió de Governació se'n preocupa y que la setmana que vé pendrà acort.

En vista d'això el senyor Marial retira la proposició.

Jornal doble

El senyor Figueras en presenta una demanant jornal soble als obrers municipals que treballaren el primer de maig.

El senyor Mir demana que a cada un d'aquests obrers se li donin 10 pessetes.

Se promou un debat bastant confós.

El senyor Montanyola demana que's fixi abans a quant pujarà la consignació.

Posada a votació, resulten 16 vots contra 16.

Se repetirà la votació a la sessió vinenta.

Pera guanyar temps

Se dóna lectura a la proposició següent:

«Els regidors que suscriuen, convençuts de que si queda a cada sessió gran nombre d'assumptes pendents y si ab això s'ocasiona perjudicis als interessos municipals, prové del allargament desmesurat dels debats, y de l'importancia excessiva que's concedeix a preguntes y mocions, creyent que tals inconvenients foren evitats ab solament aplicar durant les sessions el reglament y'ls acorts del consistori, tenen l'honor de presentar la següent proposició:

Que's declari urgent.

Que s'inviti al senyor alcalde a fer cumplir extrictament durant les sessions municipals el reglament y'ls acorts del consistori.

Firmen els senyors Montanyola, Condomines Marial y Ferrer.

Els radicals s'hi oposen, apelant a varis arguments que tenen més de groteschs que seriós.

El Sr. Lladó creu que la proposició es una censura al alcalde.

El senyor Soriano diu que no ha entès la proposició, per estar redactada en català.

El senyor Mir, home dels discursos interminables, s'oposa, com es de suposar, a la urgencia de la proposició.

L'urgencia es rebutjada per 17 vots contra 15.

El senyor Garriga diu que la culpa del desordre que hi hà a les sessions, no es del president sinó dels regidors.

El senyor Mir diu que hauría votat en pro si hagués sigut un vot de censura al alcalde.

El senyor Montanyola declara que'l motiu de la proposició no era altre que la tolerancia excessiva ab que's deixa als regidors pera intervenir com vulguin y quan vulguin en els debats. Els regidors son els veritables culpables de la duració excessiva de les sessions, y lo millor es l'aplicació del reglament.

Ab la proposició se buscava que'l consistori se manifestés en aquest sentit.

El senyor Carreras creu també que'ls regidors haurien d'ésser els primers en reforçar l'autoritat del president, a fi de posar un xich d'ordre a les sessions.

El senyor Vallet diu que tant si era com no era un vot de censura al alcalde, ha votat la proposició per creurela encaminada a posar un xich de serietat als debats.

El senyor Guñalons declara que l'ha votada per creurela un vot de censura al alcalde, extranyantse de que'ls radicals hagin votat en contra.

Contesta'l senyor Ruiz Morales que sempre votarà contra els alcaldes de R. O., però com que'l senyor Montanyola ja ha dit que no ho era, per això ha votat contra la proposició.

Final

S'aprova un dictamen a petició del senyor Serraclara, y s'aixeca la sessió per falta de número, a les 11'35.

Poqués sessions, com aquesta hi haurà hagut may, tan llargues y tan inútils.

L'alcalde

No va deixar d'ésser comentat el fet de que l'alcalde, contra la seva costum, deixés la sessió abans d'acabarse y se n'anés.

Alguns regidors afirmaven que'l senyor Sostres havía anat a comunicarla al governador civil.

No obstant es lo cert que'l senyor Sostres no va anar al Govern civil, sinó directament a casa seva.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Últims dies de la EXPOSICIÓ
y venda de
Trajos y Confeccions
pera senyora, senyor y nens
Preus considerablement reduits
en Vestits - Bates - Bruses - Sombreros - Faldilles - Guants - Cotilles - Vels - Flors
Gènero de punt - "Sobaqueras" - Botons
DRILS - SEDES - LLANES
Trajos pera senyor y nen
Pantalons - Corbates - Penjadors, etc., etc.
GRANS OCASIONS durant els dies d'Exposició
TERMINA EL DIA 11 DE MAIG

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d' empelts y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may
S' aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Qui tingui tos
que prengui l'antiga y acreditada pasta pectoral del Doctor Andreu.
Demànis a les farmacies

Tercera Pelegrinació a Lourdes

Organisada per l'Hospitalitat Diocesana de l'Immaculada Concepció

La Junta de la Hospitalitat ha publicat en nostra estimada llengua el següent prospecte, anunciant la Pelegrinació, encapsalat ab les següents paraules del senyor Bisbe:

«Amadíssims Diocesans:

Encara es viu en Nos el record de la piadosa pelegrinació a Lourdes que l'any passat presidirem, viatge tot éll plé d'emocions dolcíssimes que afectaren pregonament la nostra ànima, en la que varen dexarhi petjada inesborrable. Edificant, fervorosa, aquella expedició fou generosament benehida per Deu, y estem segurs de que tots els qui hi varen pendre part, han tornat més d'una vegada ab el pensament a n'aquell arxiu seu dels recorts íntims, pera fruir el plaher de contemplar novament aquelles coses y aquells fets que tant ens interessaren y tant feren sentir a nostres ànimes creyentes.

La Hospitalitat Diocesana de Nostra Senyora de Lourdes ja prepara una altra expedició semblanta pera'l 21 del juny vinent, y aviat publicarà els detalls y les condicions del viatge.

No dubtem que aquesta pelegrinació serà tan nombrosa y entusiasta com les dúes precedents. Els que varen anarhi, y han pogut veure d'aprop lo que s'hi fa, no necessiten recomanacions ni elogis pera admirar ab simpatía la pelegrinació projectada. Aquesta, com les anteriors, serà un seguit d'actes de intensa pietat, l'ocasió pera respirar a pler aquell ambient sobrenatural de Lourdes; la manera de vigorisar l'esperit cristià, al qual certament no manquen en aquests temps ocasions y motius de debilitats y defalliments.

No hi hà dubte, de que ab lo que allà's veu y se sent, la fè s'enrobusteix, però la caritat frueix y s'estímula d'una manera extraordinaria. La conducció a fer y el compte a tenir ab els malalts, especialment ab els pobres, donen a la expedició un caràcter de familia, íntim, gratíssim que la fa extraordinariament simpàtica. Els vincles s'estrenyen entre tots, les distancies socials se suprimeixen, tothom vol y tothom demana lo mateix; se sent l'aroma inconfundible de la caritat cristiana, y l'esperit veslluma millor que may lo que han d'ésser les pures alegríes eternes, premi dels justos.

A la tornada de la expedició solament una cosa preocupa y entristeix: que s'acabi, que per força s'hagi de disgregar aquella familia, que calgui interrompre aquella vida d'íntimes emocions y de consols sobrenaturals.

L'Obra de l'Hospitalitat es una obra excelent, providencial, santa. Cerca als pobres malalts y els porta ab tota cura y carinyosament an aquella gruta famosa, hont tants han trobat la salut, y tants aqueixa heroica resignació de sufrir cristianament ab resignació callada y alimentant la esperansa d'una gran recompensa. Cerca cors omplerts de caritat que vulguin desferse en atencions y tendreses pels pobres malalts. A tots els dú al peu de la Verge, pera que rebin llum y consol, y tornin a les seves llars enfortits y animats y disposats a continuar pujant per l'aspre caminal de la vida ab fè que no vacila y ab l'arrelat convenciment del que veu y del que espera.

Els qui bonament puguin pendre part en la projectada expedició, segurament que no se'n penedirán. En aquell arxiu íntim de recorts a que hem aludit, n'hi conservaràn molts de grats y de vivíssims que miraràn sempre complacents y que potser hauràn determinat un feliç cambi d'orientació en la vida. —El Bisbe.

Barcelona, 19 de febrer de 1912.

Després de les paraules de nostre bon Pastor, totes elles vibrantes de sants entusiasmes, la Hospitalitat Diocesana, no pot fer rès més que ajuntar la seva veu humil a la de nostre molt estimat Bisbe, pregantvos a tots que amatents a la seva crida, acudiu als peus de María de Lourdes, «pera vigorisar nostre esperit» y impetrar sos favors.

A Lourdes, donchs, catòlichs catalans; a Lourdes ab entusiasme, ab fè, ab amor a Lourdes, ab esperit de devoció, tots els qui pogueu deixar cinch díes vostra llar cambiantla per aquella altra, que ho es de tots els cristians la gruta beneída, hont la Mare de Deu prodiga ses gracies celestials; y els qui no pogau assistirhi personalment, assistiuhi ab el cor, ajunteu vostres oracions ab les nostres y doneunos una almoina pera nostres pobrets malalts.

Condicions de la pelegrinació.—La pelegrinació, ajudant Deu, sortirà de Barcelona el 21 de juny vinent pera arribar a Lourdes a la matinada de l'endemà, y serà aquí de tornada el día 26 del mateix juny.

Els preus fixats son:

De primera, 150 pessetes; de segona, 115; de tercera, 75.

En aquests preus hi van compresos els viatges d'anada y tornada de Barcelona a Lourdes; la manutenció durant el viatge y a Lourdes; hostatge, estrenes, conducció a l'arribada y a la sortida de dit lloch, funcions religioses, insignies y guíes.

Pera'ls malalts hospitalisats, hi haurà un bitllet especial de tercera al preu mínim de 50 pessetes, incluits tots els gastos fins els d'assistencia mèdica. Se entenen per malalts hospitalisats tots els qui acceptats y assistits per la Hospitalitat, s'allotjaràn als hospitals de Lourdes.

Se recomana a les persones caritatives que contribueixin al major èxit de la pelegrinació pagant algún d'aquests bitllets especials. Nostre Senyor y la Mare de Deu premiaràn la seva generositat.

També hi hauràn bitllets de tercera, que serviràn únicament pel viatge del tren, d'anada y tornada, sense que s'hi comprengui cap més gasto, al ínfim preu de 40 pessetes, sempre que's reuneixi un nombre suficient de pelegrins de aquesta classe.

La Junta organisadora treballarà ab tota cura y diligencia pera proporcionar la major comoditat als pelegrins.

La inscripció s'obrí el día 15 d'abril prop-passat, devent satisfer a compte del bitllet definitiu les quantitats següents:

35 pessetes per cada bitllet de primera; 25 de segona; 15 de tercera; 10 anada y tornada so'ament, de tercera; essent precís completar el pagament del bitllet definitiu els díes que oportunament s'anunciarà en els periòdichs.

La inscripció y el primer pagament se fa en el local de la Junta Diocesana (Palau Episcopal) tots els díes feiners, d'onze a una del matí y de cinch a set de la tarda.

Ab el fi de que'ls senyors pelegrins puguin fer el viatge ab comoditat y tenir bons allotjaments, aquesta Junta se reserva la facultat de tancar la inscripció quan quedi complet el nombre de places disponibles.

Govern civil

L'Alcalde y el Governador

Ab motiu d'haver dit un diari del matí que ahir l'alcalde presentaría la dimissió, y que en cas de no ferho la sessió vinenta del Ajuntament la presidiría el governador, se donava gran importancia al fet de que'l senyor Portela hagués cridat per telèfon al senyor Sostres, y a l'entrevista que abdúes autoritats van celebrar ahir al matí.

A l'hora de rebre als periodistes el governador, durava encara l'entrevista; però l'ha interrompuda. Y al entrar nosaltres al despatx, hem preguntat al senyor Portela què hi havía sobre lo que deya el referit diari.

El senyor Portela ha contestat:

—No hi hà rès de dimissió. Y en quant a lo de presidir la sessió, jo no'm voldría ficar en coses que no m'hi demanen.

—¿Desmenteix, donchs, el senyor governador, que'l senyor Sostres hagi vingut pera presentar la dimissió?

—En absolut.

—¿Y què'l senyor Sostres ha sigut cridat per telèfon pel senyor governador?...

—Això es veritat—ha contestat el senyor Portela—y ja comprenen que si hagués sigut pera parlar de lo de la sessió d'ahir, no hauría sigut jo qui hagués provocat l'entrevista.

L'he cridat, en efecte, pera parlar de una cosa petita, particular. Es clar que hem parlat de coses del Ajuntament, y n'estem parlant encara...

—¿Han parlat de lo de la sessió de ahir?

—No, no hi hem arribat, ni crech que hi arribem.—

Aquí ha acabat la conversa del governador y els periodistes sobre lo de l'Alcaldía.

Visites

Van visitar al governador el diputat provincial senyor Borràs, la nova Junta del Círcol Conservador, el diputat senyor Ventosa y Calvell y el marquès d'Alella.

Batuda

La policía donà l'avant-passada nit, una batuda en el districte de l'Audiencia, detenint a 13 subjectes de mals antecedents.

De Sanitat

El governador ha traslladat al inspector de Sanitat, algunes denuncies que sobre qüestions sanitaries fan alguns periòdichs.

Multes

Una comissió de cafeters y taberners multats, han demanat al governador que els rebaixi les quotes imposades.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 8 maig.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	85'11	85'10	85'10 d
F.-C. N. Espanya fi mes	100'40	»	100'40 p
Ac. F.-C. Alacant fi mes	98'55	98'50	98'50 p

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	6'10	per 100
Isabel	6'10	»
Unces y mitges unces	6'10	»
Quarts d'unça	5'60	»
Octaus y 1-16 d'unça	4'10	»
Franchs	6'20	»
Lliures	26'65	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d. v. 0'30 % dany	
Londres 90 díes	26'48 d.
» xech	26'88 p.
París xech	6'50 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi mes	85'10	85'075	85'075	85'10
» » ctat. s. A.	86'70	»	»	»
» » » s. B.	85'60	85'55	»	»
» » » s. C.	85'45	85'50	»	»
» » » s. D.	85'10	»	»	»
» » » s. E.	84'85	»	»	»
» » » G y H.	87'25	»	»	»
Amort. 5 % fi de mes.	»	»	»	»
» » ctat. s. A.	102'20	»	»	»
» » » s. C.	102'	»	»	»
» » » s. B.	101'90	101'95	»	»
Amort. 4 % fi de mes.		»	»	»
» » ctat. s. B.	94'	»	»	»
» » » s. C.	94'05	94'	»	»
Tít. Dte. Mn. 1906 (4½ %)	95'	94'85	94'85	95'15
» » » 1907 (4½ %)	94'85	»	94'85	95'15
» » » 1910—5.	»	»	94'65	95'
» » » Refr.ª 1908 (4½ %)	94'75	»	94'65	94'85
Tít. Dte. Mn. Abril 1907 Ensanxe (4½ %)	96'	»	»	»
Tít. Dte. Mn. de Sarrià	»	»	99'25	99'75
Emp. Dip. Prov. (4½ %)	101'	»	101'50	102'
Port Melilla-Chafar. (6 %)	»	»	106'25	106'75

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
96'25	Nort Villalba a Segovia (4 %)	96'25	96'50
96'35	» esp. Alm. V.ª y Tar. (4 %)	96'25	96'50
95'65	» Osca a Fr.ª y altr. línies, y mines St. Joan Abad. gar. N.	95'65	95'85
82'75		82'75	83'25
58'	Tar. a Barña. y Fran. (2½ %)	58'	58'25
105'50	Mad. Sar. Alac. Ar. s. A. (5 %)	»	»
101'35	» » » s. B. (4½ %)	101'50	101'75
97'	» » » s. C. (4 %)	97'	97'25
95'15	» » » s. D. (4 %)	95'15	95'35
56'25	F.-C. Reus a Roda (2¾ %)	56'25	56'50
62'25	Alm. Val. y Tar. no adherides	62'25	62'75
78'35	» » » adherides	78'35	78'65
48'50	Med. Zam. Or. Vigo, 1880	48'50	48'75
79'25	» » » » prio.-6, G-H	79'25	79'75
104'75	Mad. Các. Portugal, s. 1.ª (5 %)	104'75	105'25
96'50	» » s. 3.ª (4 %)	96'50	97'
94'	Olot a Girona—1 al 5000. (4 %)	94'	94'50
95'25	C.ª General de Tranvíes (4 %)	95'25	95'75
96'	C.ª Tranv. St. Andreu y ext.	95'50	96'
101'50	C.ª Barcelonesa d'Elect. (5 %)	101'50	102'
92'50	C.ª Barcelonesa d'Elect. (4 %)	92'50	93'
93'25	C.ª Trasatlántica (4 %)	93'25	93'50
83'	Canal d'Urgell—1 al 28000	83'	83'50
78'75	Stat. Grl. Aigües Barña. (3 %)	78'75	79'25
95'	» » » » (4 %)	92'	92'50
101'25	C.ª Gral. Tabacos Filipines	101'25	101'75
90'	C.ª Asfalts Asland— al 400	»	»
95'	» » » preferents	94'50	95'
102'75	Port Tarragona. Serie A. (5 %)	102'75	103'25
93'	Com. Regants Ebre. Bn. pref.	93'	93'50
98'50	F. d'Obres y Constr., no hip.	93'75	99'25
99'50	C.ª Cotxes y Automòvils (5 %)	99'50	100'
100'	Siemens Schuckert, Ind. Elèc.	100'	100'50
100'25	Stat. Valenciana d'Elec. (5 %)	100'25	100'75
91'75	Navegació y Industria (4 %)	91'75	92'25
96'75	Stat. «Carbones de Berga»	96'75	97'25

Accions fi mes

501'75	F.-C. Nort d'Espanya	501'75	502'
492'	F.-C. Madrid Saragossa Alac.	492'	492'25
23'60	F.-C. Med. Zam. y Or. a Vigo	23'50	23'55
39'25	C.ª Reyal Canalisació Ebre	39'50	40'

Accions comptat

100'	C.ª Penin. Telèfons, pref.	100'	100'50
102'50	S. A. Constr. y Paviments, pr.	102'50	103'

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'40.

4 per 100 Interior comptat	84'90
4 per 100 » fi mes	85'10
4 per 100 » fi próxim	»
Amortisable 5 per 100	101'05
Banch d'Espanya	458'
Arrendataria de tabachs	288'50
Societat general Sucrera.—Obligacions	»
» » » Acc. preferides	45'50
» » » Acc. ordinaries	»
Franchs	6'45
Lliures	26'81
Banch Espanyol Rio Plata	480'50

Darrera hora

Telegrama de les 4'40.

4 per 100 Interior fi mes	85'10

Borsa de París

Telegrama de les 3'17

4 per 100 Interior Espanyol	79'90
4 per 100 Exterior	95'10
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	472'
Accions Ferro-carril d'Alacant	462'
Accions Ferro-carrils Andalusos	313'
Renda Russa 5 per 100	104'30
» 4 1/2 per 100	101'60
Brasil 4 per 100	85'60
Banch Espanyol Rio Plata	419'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	85'07	85'08	85'07 d
F.-C. Nort d'Espanya fi mes	100'35	»	100'35 p
» » Alacant fi de mes	98'35	»	98'35 o

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions Ferro-carril Atchison	108'58
» » Baltimore	112'75
» » Chesapeake	80'50
» » Union Pacific	174'25
» » Misouri Kansas	28'62
» Trust del Acer	67'62

Borsa de Londres

Londres, 7.

Consolidat anglès 2½ per 100	78'37
Uruguay 3½ per 100	71'25
Renda japonesa 4 per 100	86'12
Renda russa 5 per 100	103'50
Venesuela 3 per 100	59'75
Colombia 3 per 100	49'25
Sant Salvador 5 per 100	98'
Nicaragua	82'50

Les sessions d'ahir

Al matí el Borsí tancà: Interior 85'10 d., Norts 100'40 p., y Alacants 98'50 paper.

De la tanca d'ans d'ahir a les cinch a n'aquesta se pert 0'02 de Interior y no's varía de Norts, ni Alacants.

= Al reunirse a Madrid al mitgdía els corredors al Banch cotisen Plates a 480 y Interior a 85'10.

De Borsa, després, se'ns envía: 85'0[illegible] y 07.

Aquí obre l'Interior a 85'08, se [illegible] 10, se torna a fer 08 y se tanca [illegible] 85'07 diner.

París envía: Exterior 95'15, 95'12 [illegible] 95'10. Norts 472, 471, 473 y 472. Ala[illegible] cants 463, 462, 464 y 462. Andalus[illegible] 311 y 313 y Plates 450.

Aquí s'obre de Norts a 100'30, [illegible] puja a 100'45 y se tanca a 100'40 p[illegible] per.

De Alacants s'obre a 98'50, se [illegible] la 40, se puja a 55, se cau a 98'3[illegible] y se tanca a 98'40 diner.

Se obre de Andalusos a 65'80, [illegible] puja a 66'10 y se tanca a 66'05. [illegible]

Se cotisen de tanca: Plates a 96'1[illegible] Orenses a 23'55 y Catalanes a 13.

Municipis, comptat, 95.

Reforma: 94'75; Diputació 101'50.

De les demés obligacions s'opera: Pri[illegible] ritat Nort 84; Almanses 96'25; Nort [illegible] ca 95'75; Sant Joan, cantitats petit[illegible] 82'75; Frances 58; Arizas 105'50; Al[illegible] cants C. 97; Almanses adherides 78'[illegible] General de Tranvíes 95'37; Tabachs F[illegible] lipines 101'25 y Preferents Asland 94'[illegible]

Accions, comptat, Banch Barcelona [illegible] Crèdit Mercantil 42, Preferents Pen[illegible] sular Telèfons 50'25 a 50, Foment d'[illegible] bres y Construccions 118 y La Energ[illegible] de Sabadell 26 a 26'25.

Franchs y Lliures resten a 6'50 y 26'88.

= A les cinch el Borsí tanca: Interi[illegible] 85'07 d., Norts 100'35 p., y Alacan[illegible] 98'35 operacions.

De la tanca del matí a n'aquesta [illegible] pert 0'02 d'Interior, 0'05 de Norts y 0'[illegible] d'Alacants.

Coneixem de Madrid: Franchs 6'[illegible] Lliures 26'84, Plates 480'60, y DARRE[illegible] de Renda 85'10.

París tanca: Exterior 95'10, Norts 47[illegible] Alacants 462, Andalusos 313 y Pla[illegible] 450.

Es 0'15 menys d'Exterior, 1 fran[illegible] menys de Norts, 3 d'Alacants y igu[illegible] que ans d'ahir d'Andalusos y Plates.

La paritat ab franchs a 6'40 demos[illegible] que estem 0'10 sota cambi de Norts y [illegible] cambi d'Alacants. Els Andalusos sur[illegible] a 66'60. A Borsa han tancat a 66'[illegible] Han tancat les Plates a 96'15 y sur[illegible] a 95'76.

Tanquen les Rendes a París: 0'[illegible] menys la Francesa, 93'92; 0'05 més [illegible] Russa del 906, 104'30; 0'15 més la [illegible] 909, 101'60; 0'15 menys la Turca, 90'1[illegible] 0'07 més la Servia, 89'15, y 0'15 men[illegible] la del Brasil, 85'60.

Perden les Mines: 14 franchs Rio Ti[illegible] to, 1.913; 2 de Beërs, 506; 2 Rand-m[illegible] nes, 166, y 3 Gold-fields, 110.

Nacional Mexicà 158, 1 franch m[illegible] Espanyol de Cuba, com ans d'ahir, 48[illegible]

= Del 21 al 30 d'abril ofereix l'A[illegible] dalús en ses recaudacions un AUMEN[illegible] de 122.553'68 ptes.

Desde'l comensament de l'any al 3[illegible] d'abril l'aument es de 1.850,112'41 pe[illegible] setes.

Rebley[illegible]

Negociém Valors y Cupons

Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 2[illegible]

Uralita Roviralta ~~~~ **Uralita Roviralta**

PLASSA ANTONI LOPEZ, NÚMERO 15, PRINCIPAL

Avisos

A MONTSERRAT

demanis l'Hotel-Restaurant COLONIA PUIG, l'automóvil el traslladarà en vuit minuts, habitacions separades pera passar un día o més. — Restaurant de primer ordre, pera bodes hi hà un saló especial independent, ab piano y gramofón. — Pisos completament amoblats y proveits de tot lo menester, pera molta o poca familia, ab aigua a les cuines y llum a totes les habitacions, se lloguen per díes, per mesos, per anys.—El restaurant y cases están rodejades de bosch, hi han riques fonts, saló de lectura, saló de billar, saló de tresillo; bona altura, 650 metros sobre'l nivell del mar; quarto de bany, laboratori fotogràfich. — Se reben encàrrechs y se faciliten tota mena de detalls en la fotografía J. E. PUIG, carrer de Pelayo, 30, principal.

SENYORES

Se confeccionen elegants vestits models (com els de París) pera balls de colonies estiuenques y festes majors, desde 20 pessetes.—PELAYO, 24, segón, segona.

Falta aprenenta pantalonera ab principis o sense ells, carrer Salmerón, núm. 162, quart, primera. Gracia.

¿Voleu ser bons taquigrafs en 3 mesos? Rambla d'Estudis, 6, tercer, al costat Sala Merced. Classes especials pera senyoretes.

Vendes

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

Arrendaments

Quadres ab forsa motriu elèctrica, per arrendar, a Sans. Rahó: Corts, 656, magatzem, dreta.

Anuncis

Més de 4000 persones

poden justificar avuy la perfecció ab que aquesta casa fà l'exàmen de la vista pera l'aplicació de lentes o ulleres. Si vostè tè alguna dificultat als orguens visuals, vagi totseguit a

La Optica Medical

ahont, ab aparells matemàtichs, se li dirà si deu o no portar lentes; essent aquesta operació completament

GRATIS

Fabricació de cristalls y montures de totes classes, segons prescripció dels senyors oculistes. Venda econòmica de binocles prismàtichs y altres classes, sempre dels més avensats sistemes, y tot lo que a la òptica se refereix.

Boquería, 22-cantó Raurich

La Forsa y la Salut

A tots els malalts, a tots els convalescents y a tots els dèbils, el

VI DE BAYARD

PEPTONA FOSFATADA

els donarà ab seguretat la **Forsa y la Salut**.—Dipòsit en totes les farmacies.—Collin & C.ª—París.

BOMBES

Les més cares y les que s'espatllen més facilment - **Ramón Puigjaner**, Torrent de l'Olla, 58, Barcelona

BOMBES pera aigua, vins y olis. Barbarà, núm. 16.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se pagnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 6, botiga, Joseph Nuñez.

Lloguers

Pis gran, nou, ab motor elèctrich y jardí. Torra ab jardí y aigua abundant pera regar. En el poble de Sant Joan Despí, aprop de l'estació. Rahó: Jaume Tarrida, Constructor en dit poble.

PIANOS y armoniums de lloguer, desde 8 ptes. al mes, C. Bieger, Bruch, 78. Ex-afinador y reparador dela casa Erard de París.

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 25 de maig sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Málaga y el 30 de Cadiz, el vapor

Buenos Aires

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de maig sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

Antonio López

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y carrega pera Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamá ab les Companyíes de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y carrega ab bitllets y coneixements directes. També carrega pera Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 22 de maig, sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el vapor

C. Lopez Lopez

directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de maig, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cadiz, el vapor

León XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de maig, sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz el vapor

M. L. Villaverde

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el día 2, fent les escales de Canarias y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt còmodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a families. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per línies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 % en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquets servey tè establerta la Companyía, s'encarrega de trebailar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, co n ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de maig, sortirà de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

Vitge extraordinari a CUBA

El día 11 de maig sortirà de Santander, el 13 de Coruña, el vapor

Reina María Cristina

ab destí a Habana, admetent càrrega y passatge.

Vida de Santa Eulalia

per MANUEL CABALLERO

Vida, martiris y miracles de la ínclita verge barcelonina. Obra escrita segons les Actes del martiri; conté infinitat de datos històrichs de l'antiga Barcelona y uns apèndices ab curiosos documents referents a la Santa.

Un tomo en octau major, de més de 250 pàgines, 2 ptes. a les principals llibreries

SALUT — FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Reconegut per les més notables Academies y publicacions mèdiques

Adoptat pels **Hospitals, Clíniques, Dispensaris y Sanatoris** ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un **potentíssim accelerador de la NODRICIO y Regenerador complet de l'APARELL RESPIRATORI**

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús *aumenta ràpidament la gana y el poder d'assimilació*, desapareixent radicalment la *febre, tos y esputs purulents* dels **Tuberculosos**. Es el tractament més eficàs en la curació de totes les **afeccions consumptives**, restablint totseguit l'organisme en tots sos estats de *debilitat ó agotament general*.

Indicacions principals { *Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Escròfula, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.*

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: *emulsió, elixir, granulat*

VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUISTES Y CENTRES D'ESPECIALITATS

Agents exclusius pera Espanya: Senyors GÁRATE GERMANS, de Bilbao.

VIGOR — JOVENTUT

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs díes la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures. — **Dipósits:** Farmacia del autor: Carders, núm. 41. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Cura 'l mal de S. Pau y demés malalties nervioses. l'Elixir Polibromurat Capdevila

SEGALÁ, Rambla de les Flors, núm. 4, y farmacies.

PERA'LS AFICIONATS als SEGELLS

acaba de sortir

El Catàlech del Timbròfil

indispensable a tot coleccionista

GRATIS, FRANCH DE PORTS Y AB PRIMA

MESCLES

ALBUMS

SERIES

COLECCIONS VENTATJOSES

Paquet **VICTORIA**: 50 segells diferents de Queensland, Nova Gales, Tasmania, Havai, Australia, Victoria, etc. Preu de catalech, 6'30. NET, **3 franchs**. — Paquet **PERSIA**: 50 segells diferents, comprenent els bonichs segells desde 1885 fins a 1904. Preu de catàlech, 10 franchs. NET, **4'50**.

PAQUET-RECLAM

100 segells diferents de les 5 parts del mon. . . 1 franch

Casa **VICTOR ROBERT** - Pèrit filatèlich

83 — Rue de Richelieu — PARÍS

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

[illegible]

Antiga Casa.—F. COSTA.—Palla, 13 y 15, pral.

Porqué no se desembaraza Vd de esta enfermedad de la piel inmediatamente y para siempre de esta úlcera, de este eczema varicoso que le rinde à Vd la vida insulfrible?

Porqué conserva Vd esta enfermedad cuyas consecuencias pueden ser gravisimas?

Porqué no emplea Vd inmediatamente el nuevo método del Señor L. Richelet?

Sin embargo no hay vacilación posible, porque Vd no puede ignorar las curaciones, muchas veces inesperadas, obtenidas en su comarca.

Infórmese Vd y empiece, sin más tardar, este tratamiento; eso es el mejor consejo que le podemos dar.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la fortuna. (Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 16).

Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las boticas y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, á todas las personas que lo piden.

Para obtener tambien gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)

BARCELONA: Srs: Vicens Ferrer y C.ª, carrer Comerç; Fill de J. Vidal y Ribas, carrer Montcada, 21; D. Salvador Andreu, Rbla. Catalunya, 66; Srs. J. Uriach y C.ª carrer Montcada, 2?; Srs. Riudor y Parés, Portal Angel, 14; D. Joseph Segalà Es'alella, Rbla. Flors, 4; D. J. Viladot, R. Catalunya, 36; D. Antoni Serra, Pelayo, n.º 9, Centre d'Específichs; Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 4.

LES HERNIES (trencadures)

Y EL BRAGUER MEDICAL VIVES

Està comprovat per l'experiencia, que les moltes complicacions y perills d'extrangulació que està propens el trencat, es més degut a l'ús que fa de braguers defectuosos y impropis de sa dolencia, que a altres causes, perque, per regla general, no li subjecten degudament la hernia, succeint axò ab més freqüencia als trencats que han adquirit braguers de ressort flexible, que serveixen més pera empitjorar son estat que beneficiarlo, fins a l'extrem de posar en perill la seva existencia sense que ells mateixos se'n donin compte. Tots aquests defectes se corregeixen ràpidament ab l'aplicació del BRAGUER MEDICAL de l'especialista senyor VIVES, que redueix y subjecta a suavitat l'hernia en sa cavitat normal, calmant instantàniament tot dolor y obtenint al mateix temps la curació de la mateixa. —Despatx: De 11 a 1 y de 3 a 7. **Rambla del Centre, 12, pral.** (prop del Liceu), Barcelona.

Cèlebre Essencia Zarzaparrilla Delaigua

El millor depuratiu vegetal. - No debilita

Malalties de la pell, **herpes**, grans, mals humors y tot quant deriva de l'acrimonia de la sanch.

Dipòsits Freixinet. - Font de Sant Miquel, 2 (darrera Cà la Ciutat). Dr. Andreu, Rbla. Catalunya. Viuda Alsina, Passatge del Crèdit, 4

Epilepsia (mal de Sant Pau) Corea (ball de Sant Vito) y demés enfermetats nervioses, se curen radicalment ab l'ús de la Poció Antiepilèptica del doctor Sanmiguel.

Anemia, Clorosis, y en general totes les malalties de pobresa orgànica, se curen radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.

Dipòsits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 8, cantonada Poniente.

Aixarop del Professor **Girolamo**

polvos y catxets **Pagliano** (de Florencia)

El millor depuratiu y refrescant de la sanch

65 ANYS D'EXIT CREIXENT [illegible] (MILLOR RECOMANACIÓ)

Exigíu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

[illegible]

Unichs agents a Espanya: J. URIACH Y COMPANYIA.—Moncada, número 20, Barcelona